T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKİYE'DE MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ MESLEĞİNDE KADRO ÇEŞİTLEMESİ İHTİYACININ DEĞERLENDİRİLMESİ

BAHAR KAHRAMAN

DANIŞMAN

PROF. ATİLLA SAĞLAM

EDİRNE-2013

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAHAR KAHRAMAN tarafından hazırlanan **"TÜRKİYE'DE MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİNDE KADRO ÇEŞİTLENMESİ İHTİYACININ DEĞERLENDİRİLMESİ"** Konulu **YÜKSEK LİSANS** Tezinin Sınavı, Trakya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 12.-13. Maddeleri uyarınca günü, saat: 11.30'da yapılmış olup, tezin kabul edilmesine **OYBİRLİĞİ** ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	KANAAT	İMZA
Prof. Atilla SAĞLAM (Danışman)	Kabuli	
Doç. Dr. Erol TARKUM	Kabuli	
Yrd.Doç.Dr. Vahdet ÇALIŞKAN	Kabuli	

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	10011949
Yazar Adı / Soyadı	BAHAR KAHRAMAN
Uyruğu / T.C.Kimlik No	TÜRKİYE / 41540118060
Telefon	542789489
E-Posta	baharkahraman88@gmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Türkiye'de Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kadro Çeşitlenmesi İhtiyacının Değerlendirilmesi
Tezin Tercümesi	Squad Music Education Sector Needs Assessment of Diversity in Turkey
Konu	Müzik
Üniversite	Trakya Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bölüm	Müzik Bilimleri Bölümü
Anabilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2013
Sayfa	152
Tez Danışmanları	PROF. ATİLLA SAĞLAM 38131056276
Dizin Terimleri	Duygu eğitimi=Emotional training ; Çalgı eğitimi=Instrumental music education ; Çalgı eğitimi=Instrument education ; Hizmet içi eğitim=Inservice education ; Bireysel eğitim=Individual education ; Çocuk eğitimi=Child education
Önerilen Dizin Terimleri	Müzik Öğretmenliği Müzik Eğitimi Kadro Çeşitliliği Kadro İhtiyacı
Kısıtlama	12 ay süre ile 06.08.2014 tarihine kadar kısıtlı

Tezimin Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi tarafından çoğaltılması veya yayımının tarihine kadar ertelenmesini talep ediyorum. Bu tarihten sonra tezimin, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezimle ilgili fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.
NOT: (Erteleme süresi formun imzalandığı tarihten itibaren en fazla 3 (üç) yıldır.)

17.08.2013

İmza:.....

Tezin adı: Türkiye'de Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kadro Çeşitlenmesi İhtiyacının Değerlendirilmesi

Hazırlayan: Bahar KAHRAMAN

ÖZET

Bu tezin amacı günümüzün müzik eğitimi türleri ve müzik eğitiminde oluşan müzik dal öğretmenlikleri görev ve sorumluluklarına uygun kadro çeşitlenmesi ihtiyacını tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda, bu tezde "Türkiye'de Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kadro Çeşitlemesi İhtiyacının Değerlendirilmesi" adı altında "Türkiye'de müzikle ilgili öğretmenlik kadro çeşitliliğine ilişkin toplumun ve kurumların (okullar, dershaneler, halk eğitim merkezleri, belediyeler, vb.) ihtiyaçları nelerdir; Bu ihtiyaçlara yönelik görev ve sorumluluk üstlenmiş müzik öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?" adlı soru cümlesi araştırma konusu yapılmıştır.

Tezde nicel yöntem uygulanmıştır. Tezin deseni ise nicel yöntemin uygulama türü olan saha araştırmasıdır. Veri toplamada anket aracından yararlanılmış; yapılan anketin geçerlilik katsayısı 68 'orta düzey' olarak bulunmuştur. Verilerin çözümlenmesi için, SPSS 13 sürümü kullanılmış ve betimsel istatistik işlemlerinden sıklık dağılımı (frekans) ile kişisel özelliklerin bu dağılıma etkisi için çapraz çizelge (Crosstable) işlemlerinden yararlanılmıştır ve kişisel özellikler, müzik alanına yönelik mesleki ve toplumsal ihtiyaçlar, mesleki etkinliklere katılma, milli eğitim kadro atama ve kadro çeşitliliği, atama şartları kadro nitelikleri memnuniyeti, alt başlıklarına ilişkin bulgulardan ulaşılan sonuçlar ortaya konmuştur.

Anahtar Sözcükler: Müzik Öğretmenliği, Müzik Eğitimi, Müzik Dal Öğretmenliği, Kadro İhtiyacı, Kadro Çeşitliliği.

Name of Thesis: Squad Music Education Sector Needs Assessment of Diversity in Turkey

Prepared by: Bahar KAHRAMAN

ABSTRACT

The aim of this thesis types of music education and music education in today's music branch of the need for diversification of appropriate staff to determine the roles and responsibilities of Teacher Education. This "Diversity in Turkey Squad Music Education Sector Needs Assessment" under the name "Turkish music-related teaching staff of the diversity of society and its institutions (schools, private schools, community colleges, municipalities, etc.) What are the needs, roles and responsibilities for these needs What are the opinions of music teachers committed? "from the research questions were the subject of the sentence.

Quantitative methods applied in this thesis. Quantitative methods of field research is a pattern of the type of application. Survey data collection tool utilized, the validity of the survey were found to be moderate coefficient of 68. Descriptive statistics with SPSS version 13 trades frequency distribution (frequency), and personal characteristics influence the distribution of the cross table (Crosstable) procedures were used and personal characteristics, professional and social needs for the field of music, professional activities, participating in a variety of national education staff and staff assignment, appointment, qualifications of staff satisfaction with conditions, the findings and the results of sub-titles.

Keywords: Music Education, Music Education, Music Education Branch, Staff Requirements, Staff Diversity

ÖNSÖZ

Türkiye Cumhuriyeti devletinin eğitim bakımından özgünlüğü öğretim birliği kanunu ise, musiki ile ilgili olanı da musiki muallimi yetiştirmek amacıyla "Musiki Muallim Mektebi" [MMM] adı altında örgün bir ortaöğretim kurumu kurulmasıdır. TBMM tutanaklarından anlaşıldığına göre bu kurum, 1940 yılında Ankara Devlet konservatuarı [ADK]'nın kuruluş kanunun tartışılarak kabulü ardından, MMM kanunu ile kaldırılmış ve böylece Cumhuriyetin musiki alanındaki ilk özgün musiki muallim mektebi, sanatçı yetiştiren kuruma dönüşmüştür. Bununla birlikte musiki muallimi yetiştirme görev ve sorumluluğu Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü'nde [GOÖOEE] açılan Musiki şubesine devredilmiştir. Söz konusu görev ve sorumluluk devrini Refik Ahmet Sevengil, Hindemith'e dayandırmakta ancak kaynaklar doğrultusunda Hindemit'in raporlarında musiki muallimi yetiştirme görevinin, Konservatuar bünyesinde açılacak seminer adlı bir bölüme devredilmesi gerektiğini önerdiği görülmektedir. Bu bağlamda Sevengil'in hatalı bir değerlendirme yaptığı tespit edilmiştir (Altunya, 2006: 629).

Yukarıdaki cümlelerden olmak üzere kanun ile de sabit olan konu 1940 yılına kadar müzik ve müzik öğretmenliği adlandırması yerine musiki ve musiki muallimliği adlandırmasına yer verildiğidir. 1940 yılındaki ADK kuruluş kanunu sonrası musiki alanına Batılı sözcükler tamamen hakim olmuş ve bu hakimiyet süreci, birkaç öz Türkçe sözcükle de birleştirilerek çağdaşlık algısı altında işletilmiştir. Çağdaşlık algısının kurgulanışı bu tezin konusu olmayıp, asıl olarak bu dönemden sonra, -*birkaç istisna dışında*- musiki yerine müzik, musiki muallimi yerine müzik öğretmeni adlandırmalarının yerleşmiş olması meseleleri üzerinden 'müzik öğretmenliği' konusunun açıklanmasıdır. Bugün "müzik öğretmenliği", müzik eğitimi ile ilgili her tür görev ve sorumluluğun yürütülmesini tanımlayan bir adlandırma ve kadro ismi olarak MEB'e bağlı tüm örgün ilkokul, ortaokul ve liseler için geçerlilik kazanmıştır.

MMM kurulduğunda bu kuruma atanan muallimler musiki muallimleri olmayıp, musiki dal muallimleridir; piyano, keman, orkestra vb. muallimleri gibi,

ADK kurulduğunda atanan öğretmenler müzik öğretmenleri olmayıp, müzik dal öğretmenleridir; armoni, bestecilik, işitme, ses vb. öğretmenleri gibi, GOÖOEE müzik şubesi açıldığında atanan öğretmenler müzik öğretmenleri olmayıp, dallara özel ataması yapılan öğretmenlerdir ve bu öğretmenler Mızıka-i Hümayun, Almanya, Fransa, Çekoslovakya, İtalya vb. kurumlarda yetişmiş yurtdışı eğitimli uzmanlardır. 1940 yılına kadar atanan bu uzmanların içinde musiki muallimi olarak yetişmiş MMM mezunu bulunmamaktadır (Altunya, 2006: 663- 4). Bu uygulama, müzik öğretmeni yetiştiren kurum mezunlarının, müzik öğretmeni yetiştirme veya dal öğretmenlikleri yapma birikim, beceri, yöntem ve dağarı ile donatılmadığı, dolayısıyla dal öğretmenliği gerektirecek kurumlara müzik öğretmenlerinin atanamayacağı anlamını taşımaktadır.

1950'li yıllarda İstanbul ve Ankara İlk Öğretmen Okulları çatısı altında uygulamaya konulan ve müzik eğitimi alanı odaklı seminerlerde görev yapan öğretmenlerin de müzik öğretmeni yetiştirmesi dışında ek donanımları, eğitimleri olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte 1989 yılında kurulan ve özünü müzik seminerlerindeki uygulamalardan alan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerine [AGSL] - *Günümüzdeki adı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleridir [GSSL]*- öğretmen atamalarında çeşitli ölçütler bulunmasına rağmen müzik öğretmenleri içerisinden atamalar yapılmaktadır. Bu tezdeki araştırma bulgularından da anlaşıldığı üzere müzik öğretmenleri lisansüstü eğitimlere yönelmemekte; hatta GSSL'de dal öğretmenlikleri yapmakta olan müzik öğretmeni kadrosundaki çalışanlarda da bu oran beklenilen düzeyin altında gözükmektedir.

1940 yılından sonra müzik eğitimine yönelik tüm resmi ve özel görevlerin çoğunda müzik öğretmenlerinin resmen görevlendirildikleri ve farklı yetişme özellikleri gerektiren mesleki müzik eğitimi türünün ihtiyaçları doğrultusunda önemli sorunların muhatabı oldukları anlaşılmaktadır. Güncel yaşamda müzik öğretmenliği eğitiminin kazanımlarının yetmediği ve yetmeyeceği, dal öğretmenliklerine yönelik ihtiyacın arttığı ve çeşitlenerek önem kazandığı anlaşılmaktadır.

Günümüzde sayıları 100'e yaklaşan GSSL müzik bölümleri dal öğretmenlikleri, yaklaşık olarak 150 civarında olan ve MEB'e bağlı kurumlar olan müzik kurslarındaki dal öğretmenlikleri, 11 ilde örgütlenmiş 1990 yılından itibaren etkinliklerini yürüten ve yarı mesleki bir eğitim niteliği taşıyan İngiliz Kraliyet Müzik Okulları Birleşik Kurulu [İKMOBK] seviye sınavları ve hazırlık çalışmaları yanı sıra müzik alanında çalgı ve sese yönelik özel ders eğitimi, yukarıda sözü edilen ihtiyaçlar ve çeşitliliğin birer dayanağı durumundadır. Hal böyle iken bu kurumların öğretmen ihtiyaçlarının çoğunun müzik öğretmenlerinden, bir kısmının konservatuar mezunlarından bir kısmının da alaylılardan olmak üzere karşılandığı bilinmektedir. MEB'e bağlı kurumsal yapılarda bu ihtiyaçların gözetilmediği, kadro çeşitlendirilmesine yönelik MEB ve YÖK işbirliği yapılmadığı tespit edilmiş olup, müzik öğretmenliği kadrosunun görev ve sorumlulukları ile haklarına yönelik süreç içerisinde değişiklik yapılmış olsa bile, müzik alanının özelliği ve müzik eğitimi türlerinin niteliklerine uygun görev ve sorumlulukların tanımlanmadığı ve böylece mevzuatlar bakımından uygunluklar kurulsa dahi yapılan iş ve karşılığı olan kadronun uyuşmaması bakımından kişisel ve mesleki haklar ölçeğinde önemli bir sorunla karşı karşıya olunduğu açıktır.

Bu tez ile, yukarıdaki açıklamalardan olmak üzere Trakya yöresinde gerek mesleki alanda eğitim veren, gerek uğraşı alanında dal öğretmenliği yapan, gerek genel müzik eğitimini gerçekleştirmekte olan müzik öğretmenlerinin, müzik öğretmenliği kadrosunun görev ve sorumluklarına yönelik görüşlerinin ve ihtiyaçlarının tespit edilmesi, konuyla ilgili kurumlar olan YÖK ve MEB'in müzik öğretmenliği kadrosunun yeniden tasarlanması, müzik dal kadrolarının yapılandırılması gibi konularda harekete geçmesi amaçlanmıştır.

Bu tezin yazılması başta olmak üzere; hem lisans hem de lisansüstü eğitimim boyunca uzman görüşlerinden yararlandığım, bilimsel gelişim ve değişim göstermemi sağlamanın yanı sıra kişisel olarak da akademik tavır edinmemi sağlayan, bir an olsun benden desteğini esirgemeyen Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim dalı Müzik Eğitimi Bilim dalı Bölüm Başkanı ve tez danışmanım sayın Prof. Atilla Sağlam'a sonsuz teşekkürlerimi

sunarım. Aynı zamanda anketleri uygulamam sırasında Edirne'deki müzik öğretmenlerine kısa sürede ulaşmamı sağlayan değerli müzik eğitimcisi ve öğretmenim Murat Özden Uluç'a ve anket sorularını cevaplayarak yardımlarını esirgemeyen Trakya Bölgesi'ndeki değerli müzik öğretmenlerime teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZET ..... **i**

ABSTRACT ..... **ii**

ÖNSÖZ ..... **iii**

İÇİNDEKİLER ..... **vi**

KISALTMALAR ..... **ix**

ÇİZELGELER DİZİNİ ..... **x**

BÖLÜM I

1.GİRİŞ **1**

1.1.Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Milli Eğitim Şura Kararları ve Uygulamadaki Görünümü **3**

1.2.Öğretmenlikte İstihdam ve Müzik Öğretmenlerinin İstihdamı Sorunsalı **9**

1.3.Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Yapısal Çeşitlenmeler **17**

1.4.Araştırma Ana Sorusu ve Alt Soruları **23**

1.5.Amaç ve Önem **24**

1.6.Sayıltılar ve Sınırlılıklar **24**

1.7.İlgili Kaynakların Değerlendirilmesi **25**

1.7.1.Yöntem Bilimsel Kaynakların Değerlendirilmesi **25**

1.7.2.Alan ile İlgili Kaynakların Değerlendirilmesi **27**

BÖLÜM II

2.YÖNTEM **30**

2.1 Yöntem ve Araçlar **30**

2.2 Evren ve Örneklem **33**

2.3 Veri Toplama Araçları 44

2.4 Veri Çözümle Araçları 46

BÖLÜM III

3.BULGULAR ve AÇIKLANMASI 48

3.1.Müzik Öğretmenlerinin Müzik Alanı Mesleki Nitelikleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklanması.....48

3.2.Mesleki İhtiyaçlara Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklanması.....60

3.3.Mezun olduğu Müzik Öğretmenliği Programına Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklaması.....74

3.4.Toplumda Müzik Alanına Yönelik Mesleki İhtiyaçların Tespitine Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklanması 84

3.5.Mesleki Etkinlikleri Yönetme, Etkinliklerde Seslendirme Ve İzleyici Olarak Katılıma İlişkin Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklanması 93

3.6.Milli Eğitim Kadro Atama Ve Kadro Çeşitliliğine Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklanması……104

3.7.Atama Şartları Kadro Nitelikleri Memnuniyeti Durumuna Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklanması……110

3.8.Müzik Dershanelerine veya Halk Eğitim merkezlerine Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulüne Yönelik Görüşleri nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklaması……..121

BÖLÜM IV

4.SONUÇ VE ÖNERİLER…….130

4.1.Müzik Öğretmenlerinin Müzik Alanı Mesleki Nitelikleri Nedir?.....130

4.2.Mesleki İhtiyaçlara Yönelik Görüşleri Nedir?.....131

4.3.Mezun olduğu Müzik Öğretmenliği Programına Yönelik Görüşleri Nedir?.....134

4.4.Toplumda Müzik Alanına Yönelik Mesleki İhtiyaçların Tespitine Yönelik Görüşleri Nedir?.....136

4.5.Mesleki Etkinlikleri Yönetme, Etkinliklerde Seslendirme Ve İzleyici Olarak Katılıma İlişkin Görüşleri Nedir?.....139

4.6.Milli Eğitim Kadro Atama Ve Kadro Çeşitliliğine Yönelik Görüşleri Nedir?.....141

4.7.Atama Şartları Kadro Nitelikleri Memnuniyeti Durumuna Yönelik Görüşleri Nedir?.....143

4.8.Müzik Dershanelerine veya Halk Eğitim merkezlerine Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulüne Yönelik Görüşleri nedir?.....145

KAYNAKÇA……...148

EKLER……151

EK-1: Müzik Öğretmenlerinin Çalıştığı İl Ve Çalıştığı Kuruma Göre -*Kişisel Bilgiler*- Çapraz Çizelgeleri……151

EK-2: Müzik Öğretmenlerinin Çalıştığı İl Ve Çalıştığı Kuruma Göre *Kişisel Görüşler* Çapraz Çizelgeleri ……..151

KISALTMALAR

ADK: Ankara Devlet Konservatuarı

AGSL: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

GSSL: Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

GOÖOEE: Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü

HEM: Halk Eğitim Merkezi

İKMOBK: İngiliz Kraliyet Müzik Okulları Birleşik Kurulu

KDK: Kırklareli Dershane ve Kurs

KGSL: Kırklareli Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

KHEM: Kırklareli Halk Eğitim Merkezi

KIO: Kırklareli İlk ve Orta Okulu

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MMM: Musiki Muallim Mektebi

TDK1: Türk Dil Kurumu

TDK2: Tekirdağ Dershane ve Kurs

THM: Türk Halk Müziği

TGSL: Tekirdağ Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

TSM: Türk Sanat Müziği

TIO: Tekirdağ İlk ve Orta Okulu

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa No

Çizelge 1: Araştırma Evren Ve Örneklemin Sayısal Dağılımı.....36
Çizelge 2: Cinsiyet Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi 37
Çizelge 3: Cinsiyet * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi 37
Çizelge 4: Lisansüstü Eğitim * Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi 38
Çizelge 5: Lisansüstü Eğitim * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi 38
Çizelge 6: Lisans Mezuniyet YILI * Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi.....39
Çizelge 7: Lisans Mezuniyet YILI * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi.....40
Çizelge 8: Hizmet YILI * Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi 42
Çizelge 9: Hizmet YILI * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi 43
Çizelge 10: Müzik Öğretmenlerinin Seslendirme Yaptığı Çalgıların Dağılımı..49
Çizelge 11: Müzik Öğretmenlerinin Öğretimini Yaptığı Çalgıların Dağılımı....51
Çizelge 12: Müzik Öğretmenlerinin Çalıştırdığı Korolar 53
Çizelge 13: Müzik Öğretmenlerinin Çalıştırdığı Orkestralar 54
Çizelge 14: Müzik Öğretmenlerinin Katıldıkları Seslendirme Toplulukları 55
Çizelge 15: Müzik Öğretmenlerinin İzlemekten Hoşlandığı Konser Ve Etkinlikler…. 56
Çizelge 16: Müzik Öğretmenlerinin Lisansüstü Eğitim Durumları.....57
Çizelge 17: Müzik Öğretmenlerinin Lisans Mezuniyet Yılı.....58
Çizelge 18: Müzik Öğretmenlerinin Hizmet Yılı.....59
Çizelge 19: "Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) Mesleki İhtiyaçlarım İçin Her Zaman Yanımda Olduğunu Biliyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 60
Çizelge 20: . "MEB'in Mesleki Niteliğime Uygun Bir Kadro (Müzik Öğretmeni) Tahsisi Yaptığını Düşünüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 61
Çizelge 21: "MEB'in Mesleki Niteliğime Uygun Bir Kadro (Müzik Öğretmeni) Tahsisi Yaptığını Düşünüyorum" Cümlesinin Çalışılan Kuruma Göre Çapraz Çizelge Dağılımı 62

Çizelge 22: "MEB'in Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Kadro Çeşitlemesi (Çalgı, Ses, Kuram Ve Etkinlik Öğretmenliği) İhtiyacını Gidermesi Gereğini Düşünüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 63

Çizelge 23: "Okul Yönetimimin Mesleki İhtiyaçlarım İçin Her Zaman Yanımda Olduğunu Biliyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 64

Çizelge 24: "Okul Yönetimi Ders Saatlerimi Müzik Dersinin Niteliği Doğrultusunda Hazırlamaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 64

Çizelge 25: "Okul Yönetimi Müzik Dersinin Gerektirdiği Maddi- Manevi İhtiyaçların Tamamına Destek Olmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 65

Çizelge 26: "Öğretmen Arkadaşlarımın Mesleki İhtiyaçlarım İçin Her Zaman Yanımda Olduklarını Biliyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 66

Çizelge 27: "Öğretmen Arkadaşlarım Müzik Ve Eğitimi Konusunda Danışmanlığımdan Yararlanmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 67

Çizelge 28: "Okulumda Müzik Dersini Yürütebildiğim Nitelikli Bir Müzik Dersliğimiz Var" Cümlesine Katılım Dağılımı 67

Çizelge 29: "Ders Programım Derste Oluşabilecek Fırsatları Değerlendirmeme Olanak Tanıyacak Esneklikte Hazırlanmıştır" Cümlesine Katılım Dağılımı 68

Çizelge 30: "Ders Programım Yapılandırmacı Yaklaşım Uygulamalarına Yönelik Olarak Tasarlanmış Bir Programdır" Cümlesine Katılım Dağılımı 69

Çizelge 31: "Ders İşlenişinde Programa Tam Olarak Bağlı Kalıyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 69

Çizelge 32: "Okulumda Düzenlenen Her Türlü Tören Ve Etkinliklere Müzik Çalışmaları İle Katılıyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 70

Çizelge 33: "Okulumda, Etkinliklerin Hazırlıklarını Yapabileceğim Ve Sunabileceğim Salon Mevcuttur" Cümlesine Katılım Dağılımı 71

Çizelge 34: "Haftalık Ders Saatim Sesimi Rahatlıkla Kullanabileceğim Sayıdadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 71

Çizelge 35: "Sınıf Mevcutları En Fazla 40 Öğrenci Sınırlarındadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 72

Çizelge 36: "Öğrencilerimin Müzik Derslerinin Tüm Araç Ve Gereçlerini Özenle Getirdiklerini Gözlüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 72

Çizelge 37: "Öğrencilerimin Ödevlerini Yaptıklarını Gözlüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı 73

Çizelge 38: "Öğrencilerim Okuldaki Koro Etkinliklerine Katılma Arzusu İçindedir" Cümlesine Katılım Dağılımı 74

Çizelge 39: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programındaki Tüm Dersler Meslek Bakımından Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı 75

Çizelge 40: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programındaki Toplam Ders Sayısı Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 75

Çizelge 41: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programında Dönemlik Ders Sayısı Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 76

Çizelge 42: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programında Sınav Uygulamaları Sayısal Olarak Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 77

Çizelge 43: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programındaki Sınav Uygulamaları Nitelik (Ödev, Ara Sınav, Sunum Vb.) Olarak Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 77

Çizelge 44: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Mesleki Yeterliliğimde Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım

Dağılımı 78

Çizelge 45: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Mesleki Başarımda Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 78

Çizelge 46: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programında Batı Müziği Öğretimi Mesleki Alanımda Uygulamak Üzere Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı 79

Çizelge 47: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Çalgı Alanındaki İcra Yeterliliğimde Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 79

Çizelge 48: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Çalgı Öğretimi Başarımda Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 80

Çizelge 49: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Sesimi Mesleki Yönden Kullanmamda Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı 80

Çizelge 50: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Batı Müziği Çalgısı Çalabilmemde Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı 81

Çizelge 51: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Müzik Temel Bilgilerini Öğretmemde Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı 81

Çizelge 52: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Türk Müziğini Tanımamda Ve Tanıtmamda Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı 82

Çizelge 53: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Geleneksel Çalgıları Çalabilmemde Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı 82

Çizelge 54: "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Müzik Tarihini Tanıma Ve Tanıtmamda Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı 83

Çizelge 55: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı (Özel Müzik Eğitimi) Alanında Bireysel (Kurumsal Olmayan) Piyano Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı 84

Çizelge 56: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına yönelik; Uğraşı alanında bireysel keman dersine talep vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı 85

Çizelge 57: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına yönelik; Uğraşı alanında bireysel gitar dersine talep vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı 85

Çizelge 58: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına yönelik; Uğraşı alanında armoni dersine talep vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı 86

Çizelge 59: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına yönelik; Uğraşı alanında Müziksel İşitme- Okuma- Yazma dersine talep vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı 86

Çizelge 60: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına yönelik; Uğraşı alanında müzik tarihi dersine talep vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı 87

Çizelge 61: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına yönelik; Uğraşı alanında bireysel bağlama dersine talep vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı……87

Çizelge 62: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına yönelik; Uğraşı alanında makam bilgisi dersine talep vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı……88

Çizelge 63: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Usul Bilgisi Dersine Talep Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 88

Çizelge 64: "Bulunduğum Toplumda Yaygın Kurumsal Olarak (Belediye, Halk Eğitim Merkezi, Dernekler Ve Müzik Dershanelerinde) Koro Çalışmalarına Önem Verilmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı 89

Çizelge 65: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Çocukları Eğiten Müzik Öğretmeninin Yeterliliği Ölçülerek Mesleğe Alınmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 90

Çizelge 66: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Gençleri Eğiten Müzik Öğretmeninin Yeterliliği Ölçülerek Mesleğe Alınmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 91

Çizelge 67: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Yetişkinleri Eğiten Müzik Öğretmeninin Yeterliliği Ölçülerek Mesleğe Alınmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 91

Çizelge 68: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Her Branşın Uzman Eğitimcisi Bulunmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı 92

Çizelge 69: "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Bulunan Müzik Eğitimcilerinin Müzik Öğretmenliği Programından Mezun Olması Gerekliliği Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı 93

Çizelge 70: "Bulunduğum Şehirde Yapılan Klasik Müzik Konserlerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı 94

Çizelge 71: "Bulunduğum Şehirde Yapılan TSM (Türk Sanat Müziği) Konserlerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı 94

Çizelge 72: "Bulunduğum Şehirde Yapılan THM (Türk Halk Müziği) Konserlerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı 95

Çizelge 73: "Bulunduğum Toplumda Okulların Müzik Etkinliklerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı 96

Çizelge 74: "Görev Aldığım Okuldaki Müzik Etkinliklerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı 96

Çizelge 75: "Bulunduğum Şehirde Var Olan Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarının (Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi, Konservatuar,) Hazırladığı Konserlere Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı.....97

Çizelge 76: "Bulunduğum Şehirde Konser Etkinlikleri Yetersiz Olduğundan Şehir Dışı Konser Etkinliklerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı.....98

Çizelge 77: "Bulunduğum Şehirdeki Konser Etkinliklerinin Niteliği Düşük Olduğundan Nitelikli Konser İzleme İhtiyacımı Şehir Dışındaki İzlemelerimle Karşılarım" Cümlesine Katılım Dağılımı.....99

Çizelge 78: "Bulunduğum Toplumda Yapılan Klasik Müzik Konserlerine Seslendirici Olarak Katılmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı.....99

Çizelge 79: "Bulunduğum Toplumda Yapılan Türk Sanat Müziği Konserlerine Seslendirici Olarak Katılmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı…….....100

Çizelge 80: "Bulunduğum Toplumda Yapılan Türk Halk Müziği Konserlerine Seslendirici Olarak Katılmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı……..100

Çizelge 81: "Görevli Olduğum Kurumda -Her Zaman- İstiklal Marşını Yönetirim"Cümlesine Katılım Dağılımı…….101

Çizelge 82: "Görevli Olduğum Kurumda Geleneksel Müzik Seslendirmelerini Yaparım" Cümlesine Katılım Dağılımı……..102

Çizelge 83: "Görevli Olduğum Kurumda Koro Yönetirim" Cümlesine Katılım Dağılımı……..102

Çizelge 84: "Görevli Olduğum Kurumda Çalgı Korosu Çalıştırmaktayım"Cümlesine Katılım Dağılımı…….103

Çizelge 85: "Görevli Olduğum Kurumda Oda Müziği Çalıştırmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı…….104

Çizelge 86: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Müzik Öğretmenliği Kadrosu Yeterlidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..105

Çizelge 87: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Müzik Öğretmenliği Kadrosu Dışında Okul Öncesi Eğitim Alanı İçin Etkinlik Öğretmenliği Kadrosu Gerekir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..105

Çizelge 88: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri (GSSL) Müzik Öğretmenliği İçin Çalgı Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..106

Çizelge 89: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, GSSL Müzik Öğretmenliği İçin Ses Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……106

Çizelge 90: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, GSSL Müzik Öğretmenliği İçin Kuram Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……107

Çizelge 91: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, GSSL Müzik Öğretmenliği İçin Topluluk Yönetimi Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……107

Çizelge 92: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Halk Eğitim Merkezleri (HEM) Ve Müzik Dershaneleri İçin Çalgı Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..108

Çizelge 93: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, HEM Ve Müzik Dershaneleri İçin Ses Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……108

Çizelge 94: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, HEM Ve Müzik Dershaneleri İçin Kuram Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……109

Çizelge 95: "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, HEM Ve Müzik Dershaneleri İçin Topluluk Yönetimi

Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı.....109

Çizelge 96: "GSSL'ye Öğretmen Atamasında Müzik Alanı Dal (*Çalgı, Ses, Kuram Ve Topluluk Yönetimi*) Öğretmenliği Kadrosu İlan Edilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..110

Çizelge 97: "GSSL'ye Öğretmen Atamasında Müzik Alanı Dal (*Çalgı, Ses, Kuram Ve Topluluk Yönetimi*) Öğretmenliği Kadrosu İlan Koşulları Oluşturulmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı……..111

Çizelge 98: "GSSL'ye Atanacak Müzik Öğretmenlerinin -*Çalgı, Ses, Kuram Ve topluluk Yönetimi Dal Öğretmenliği Alan Uzmanlığı Olmaksızın*- Müzik Öğretmenliği Niteliği Taşıması Yeterlidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……112

Çizelge 99: "GSSL'ye Atanan Müzik Öğretmenleri Çalgı Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..113

Çizelge 100: "GSSL'ye Atanan Müzik Öğretmenleri Ses Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..113

Çizelge 101: "GSSL'ye Atanan Müzik Öğretmenleri Kuram Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı……...114

Çizelge 102: "GSSL'ye Atanan Müzik Öğretmenleri Topluluk Yönetimi Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..114

Çizelge 103: "GSSL'ye Dal Öğretmeni Atamalarındaki "*Türkçe - %15, Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi - %15, Öğretmenlik Meslek Bilgisi - %25, Özel Alan Bilgisi - %45*" *Şeklinde Uygulanan* Değerlendirme Ölçütleri Atama İçin Yeterlidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……115

Çizelge 104: "GSSL'ye Dal Öğretmeni Atamalarındaki "*En Az 40 Puan Almak*" Sınırı "*En Az 60 Almak*" Şeklinde Değiştirilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……116

Çizelge 105: "GSSL'ye Dal Öğretmeni Atama Sınavında "*Puan Eşitliği Hâlinde Öğretmenlikteki Hizmet Süresi Fazla Olana Öncelik Verilir*" Maddesi Hizmet Yılı İle Mesleki Başarı Arasında Doğrudan İlişki Sonucunu Ortaya Koyduğundan Bu Maddenin Değiştirilmesi Gerekir" Cümlesine Katılım Dağılımı……117

Çizelge 106: "GSSL' ye dal öğretmeni "*… Atamasında Eşitliğin Bozulmaması Durumunda Atanacak Aday Bilgisayar Kurası İle Belirlenir*" İlkesi MEB'in Müzik Alanı Dal Öğretmenliği Atamasına Yönelik Olan Şartların Müzik Alanı Dal Öğretmenliğine Yönelik Nitelik Oluşturulamamasının Bir Göstergesidir" Cümlesine Katılım Dağılımı…….118

Çizelge 107: "GSSL' ye Müzik Dal (*Çalgı, Ses, Kuram, Topluluk Yönetimi*) Öğretmenliği Kadrosu Tahsis Edilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..119

Çizelge 108: "GSSL' ye Atanacak Dal Öğretmenliği Kadrolarına Yönelik Müzik Eğitimi Bölümleri Ve Bu Bölümlere Bağlı Anabilim Dalları Altında Öğretmen Yetiştirme Programları Açılmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı.....119

Çizelge 109: "Dal Öğretmenlerinin Atamasında Dal İle İlgili Lisansüstü Tez Yazma Zorunluluğu Getirilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..120

Çizelge 110: "Çalgı, Ses, Kuram Ve Topluluk Yönetimi Dal Kadrolarına Atamalarda Lisansüstü Tez Yanı Sıra En Az 30 Dakikalık Resital Programı (*Görüntü ve ses kaydı*) istenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……121

Çizelge 111: "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İlan Koşulları Oluşturulmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı……..122

Çizelge 112: "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Oluşturulması Gerekilen İlan Koşullarında İşe Alınmadaki Öncelikler Belirlenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..122

Çizelge 113: "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Dershane Tarafından Oluşturulan İş Başvuru Formunda Öğretmenin Niteliğini Belirtebilmesi İçin Ayrıntılı Özgeçmiş İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……...123

Çizelge 114: "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulünde İş Başvuru Formunun Yanı Sıra Dal Öğretmeni Alımı Yapılırken Çalgı İcrasındaki Seviyenin Anlaşılması İçin Görüntü Ve Ses Kayıtları İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..124

Çizelge 115: "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Müzik Dal Öğretmeninin İş Tanımı Yapılmalıdır." Cümlesine Katılım Dağılımı…….124

Çizelge 116: "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulünde İlan Koşulları Oluşturulmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı……..125

Çizelge 117: "Halk Eğitim merkezlerine (HEM) Müzik Öğretmeni Yada Dal Öğretmeni Kabulünde İlan Koşulları Oluşturulmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı…….125

Çizelge 118: "HEM' e Dal Öğretmeni Kabulünde Oluşturulması Gerekilen İlan Koşullarında İşe Alınmadaki Öncelikler Belirlenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı…….126

Çizelge 119: "HEM' e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Dershane Tarafından Oluşturulan İş Başvuru Formunda Öğretmenin Niteliğini Belirtebilmesi İçin Ayrıntılı Özgeçmiş İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı…….127

Çizelge 120: "HEM' e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İş Başvuru Formunun Yanı Sıra Dal Öğretmeni Alımı Yapılırken Çalgı İcrasındaki Seviyenin Anlaşılması İçin Görüntü Ve Ses Kayıtları İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……..127

Çizelge 121: "HEM' e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Müzik Dal Öğretmeninin İş Tanımı Yapılmalıdır." Cümlesine KatılımDağılımı…….128

Çizelge 122: "HEM' e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İş Tanımı Belgesine Sözleşmede Yer Verilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı……128

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Müzik öğretmenliği mesleği müzik öğretmenliği programı mezunları ile müzik sanatı alanından gelen lisans mezunlarının "Öğretmenlik Biçimlendirme Kurslarına [Pedagojik Formasyon Kursları] katılarak başarılı olanların yapabildiği bir meslektir. Bu mesleğin eğitimine yönelik tarihsel süreç Musiki Muallim Mektebi'nin [MMM] kurulduğu 1924 yılından başlar günümüze değin gelir ve gelecekteki yönüyle tasarlanır durumdadır.

Müzik öğretmenliği mesleği açısından genel, mesleki ve heveslilik [Uğraşı /Özengen] alanlarına yönelik sınıflamalar Uçan (2005: 37) tarafından yapılandırılmıştır. Bu sınıflama müzik eğitimine odaklanmış olup, müzik öğretmenliği mesleğinin kadro kapsamına yöneltilmemiştir. Bununla birlikte müzik öğretmenliği mesleğinin tasarrufuna verilen eğitim-öğretim, tören ve diğer etkinliklerin kapsamı Uçan'ın araştırmalarına konu edilmemiştir.

Müzik öğretmenliği mesleğiyle kurumsal yönden ilişkili olan kurumsal yapılar olarak Yükseköğretim Kurulu [YÖK] düzeninde yer alan üniversitelerin müzik öğretmenliği programını yürüten birimleri ve Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] ile bakanlığa bağlı okullar gösterilebilir. Bakanlık birimleri [Öğretmen yetiştirme genel Müdürlüğü, Talim Terbiye Kurulu başkanlığı] ve bakanlığın düzenlediği şuraların genelde öğretmen istihdamı ve özelde müzik öğretmeni istihdamı ile müzik dersinin şekillenmesinde önemli bir işlevi olduğu söylenebilir.

Türk Dil Kurumu [TDK] sözlüğünde Rumca kökenli bir sözcük olarak verilen "Angarya[1]" sözcüğünün karşılığı "Yüklenti" olarak verilmektedir. Yüklenti

[1] 1. isim Bir kimseye veya bir topluluğa zorla, ücret vermeden yaptırılan iş, yüklenti.

sözcüğünün taşıdığı altı anlam yine aynı sözlükte açıklanmıştır. Yüklenti sözcüğünün müzik öğretmenliği mesleği açısından önemli bir sözcük olduğu, mesleğin iş tanımına bakıldığında ortaya çıkmaktadır. Müzik öğretmeninin yasal görevleri dışında kalan tüm görevlendirmeler veya görevlendirme kapsamına alınmayan, ancak idare tarafından görev olarak açıklanan birçok etkinlik "Yüklenti" kapsamında değerlendirilebilir. Bu türden yüklentileri anlamak için önce müzik öğretmenliği mesleğinin mevzuatına bakmak, sonra müzik öğretmenlerinin iş sahasındaki uygulamaları incelemeye almak yeterlidir.

Müzik dersi ve etkinlikleri kapsamında görev-yetki ve sorumlulukları bulunan müzik öğretmenlerinin iş tanımında yer almayan müzik ile ilgili özel alan çalışmalarını yürütmeleri hem mevzuat, hem öğretmen hakları hem de ahlaki bakımdan sorunlu bir alan yaratmaktadır. Bu sorunlu alanda iki alt alan tanımlanabilir. Birincisi "Yüklenti" görevler kapsamına giren ve isteksizlik yaratan görevler; ikincisi müzik öğretmenliği mesleği niteliğinin dışında kalan dal öğretmenliğine yönelik görev beklentileridir.

Müzik öğretmenlerinin mesleklerini yürütürken aynı zamanda mesai dışı işlerle de ilgili çalışmalar içerisinde oldukları bilinen bir gerçektir. Söz konusu çalışmalardan biri özel çalgı dersi vermek; diğeri bir müzik dershanesinde dal öğretmenliği yapmak bir başkası ise yetenek sınavlarına öğrenci hazırlamak şeklinde biçimlenmektedir. Bunların dışında mevzuatı doğrudan ilgilendiren bir durum da şudur: kadro ataması müzik öğretmeni olduğu halde bazı ölçütleri aşan ve başvuru hakkı kazanan müzik öğretmenlerine dal öğretmenliği görev-yetki ve sorumluluğu kazandıran Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik öğretmenliği görevi şeklindedir.

---

2. Bir kişiye görevi dışında yaptırılan iş
3. Kölelik düzeninde köylünün derebeyine yaptığı zorunlu ücretsiz hizmet
4. Savaş durumundaki bir devletin, kendi sularındaki yabancı bir devletin ticaret gemilerine el koyarak bunlardan yararlanması
5. Olağanüstü durumlarda veya sıkıyönetimde devletin vatandaşlara ait taşıtlara el koyması
6. Usandırıcı, bıktırıcı, zorla yapılan iş

Yukarıda belirtilen müzik dersi dışına taşan müzik ile ilgili özel dal uzmanlığı gerektiren çalışma alanlarına yönelik meslek insanı yetiştirme ihtiyacı gerek bu yönde toplumda müziğe yönelik gelişen güçlü talep, gerekse bu talebin açığa çıkardığı kurumsal yapıların sayısal çokluğuna bağlı olarak açıkta durmaktadır.

Müzik ile ilgili özel dal öğretmenliği sorunsalının yasal sınırları ve ahlaki boyutları da göz önüne alındığında bu durumun çözümünde pay sahibi olabilecek kurumsal yapıların yönetim kadrolarının farkındalık tartışmasının gereği ortaya çıkmaktadır.

Müzik ile ilgili özel dal öğretmenliğine yönelik öğretmen yetiştirme konusu için YÖK ve bağlı kurulları ile MEB öğretmen yetiştirme genel müdürlüğünün yürüteceği ortak çalışmaların Meclis ve Hükümet desteğiyle yürütülmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu tez bu kapsamdaki ihtiyacın tespitine yönelik olarak şekillendirilmiştir.

1.1. Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Milli Eğitim Şura Kararları ve Uygulamadaki Görünümü

Cumhuriyet dönemi Öğretmenlik mesleğinin kadro, ders saati, dersin uygulanma durumu ve düzeyi gibi niteliksel ve niceliksel özelliklerin oluşturulması, benimsenmesi ve uygulanmasında Şura kararlarının önemi dikkat çekicidir. Bu dikkat iki yönde değerlendirilmelidir: Birincisi Şûra'da önerilenlerin uygulamaya yansıtılması; ikincisi ise Şûra'da oluşan tavsiye kararlarına vurgu yapmayan düzenlemelerin varlığı. Cumhuriyet tarihinde milli eğitimde 18 kez Milli Eğitim şurası düzenlenmiş olup bu şuralarda öğretmen, kadro, ders saati, program vb. özellikler değerlendirme ve öneri konusu yapılmıştır. 17-29 Temmuz 1939 yılında toplanan ilk "Maarif Şûrası'nda müzik eğitimine yönelik herhangi bir karara rastlanmamaktadır. Bunun dışında toplanan 13 şuranın -*14. Şura dahil*- yapılan tüm bileşimlerde müzikle ilgili kararlar alınmıştır. Bu kararlar aşağıdaki gibidir:

1. "(II. Maarif Şurası[2], 1943: III. Oturum, Ahlak Kurulu Raporu, 9. Madde, s. 109) *Ortaokul talebesi için bestelenmiş seçme okul şarkıları, seçme halk türküleriyle talebenin estetik ve ahlak eğitimlerine yararlı olmak*" (Akt. Doğan, 1986: 12)

2. III. Milli Eğitim Şurası İkinci Birleşimde (7. 12. 1946) Halil Bedii Yönetken Kız Enstitüleri müfredat programı ile ilgili konuşmasının bir bölümünde şunları demektedir. *".... Kız Enstitülerinde haftada bir saat müzik dersi vardır, bunun, daha başka dileklerle beraber ilk sınıflarda iki saate çıkarılmasını teklif ettik..."* Konuşmasının devamında, *"... Hâlbuki bugün yeni tasarıdan öğreniyoruz ki, Erkek Sanat Okulları'na müzik dersi konulmamıştır. Bendeniz iki evladım olduğunu tasavvur ediyorum, biri Kız Enstitüsü'ne diğeri Erkek Sanat Okulu'na gidiyor, biri müzik terbiyesinin nimetlerinden faydalanıyor, öteki bundan mahrum kalıyor. Bu durumda bir anormallik görüyorum. Eğer sanat eğitiminin, müzik eğitiminin bir değeri varsa ki büyük değeri vardır, bütün dünya bu noktada birleşmiştir. Bundan kız evladımız faydalanırken, erkek evladımızı bu nimetten mahrum bırakmak doğru olmasa gerektir. Ne yapıp yapıp sanat okullarında hiç olmazsa haftada birer saat müzik dersi konulmasını teklif eder ve bunun üzerinde ısrar ederim"* (III. Milli Eğitim Şurası, s. 28, 45, 54, 101, 250, 1947. Akt. ; Doğan, 1986).

3. *Fahrettin Kerim Gökay İstanbul ve Ankara'da bu şekli yapabilecek müesseslerin kurulmasını teklif etmiş ve başkanın oylamaya sunmasıyla kabul edilmiştir. Fakat, eski adıyla "Erkek Sanat Enstitüsü" yeni adıyla "Erkek Meslek" ya da "Endüstri Meslek Lisesi", Teknik Lise" ve "Ticaret Lisesi" programlarında hiçbir zaman müzik dersine yer verilmemiştir"* (Uçan, A.; *Son*

[2] *"II. Milli Eğitim Şurası'nda müzik eğitiminin yeri ve önemi tam anlamıyla ortaya dökülmemiş olsa bile, estetik ve ahlak kavramlarıyla yakınlığı ortaya konmuştur. Seçme okul şarkıları ve halk türküleriyle estetik ve ahlak eğitimine yararlı olmaktan bahsedilmektedir. Gerçekten de iyi olan müziğin, yani amaçlar doğrultusunda seçilmiş müziklerin, bu kavramlarla çok yakın bir ilişkisi vardır. Fakat bu ilişkinin nasıl olduğu, çocukta estetik ve ahlaki duyguları neden ve nasıl uyandırması gerektiği kesinlikle tartışılmamıştır. Ayrıntılara inilerek bunun nasıl gerçekleştirilebileceği açıklanmamıştır. Üstü kapalı olarak verilmiş ve geçilmiştir"*

100 Yılda Türkiye'de Müzik Eğitimi, s. 1, 27, 14, 15, 12, 26, 15, 25, İstanbul, 1983. Akt.; Doğan, 1986).

4. *"Birleşmenin bir bölümünde Kamil Necati Ölçmen konuşmasının beden eğitimi dersini ilgilendiren kısmında, ortaokullarda haftada bir saat olduğundan, Sanat Okullarında ise devamlı atölyede çalışılıp, bir saat beden eğitimi dersinin dinlenerek geçirildiğinden bahsetmektedir. "... Bu sebeple ortaokullara karşılık olarak konan bir saatlik fazla beden eğitimi dersinin yerine müzik dersi konulmasını ve bu sanattan okul öğrencilerimizin faydalandırılmasını teklif ediyorum"* Bu teklif oylama ile kabul edilmiştir. (III. Milli Eğitim Şurası, s. 28, 45, 54, 101, 250, 1947. Akt. ; Doğan, 1986).

5. *"Aile ve Okul Birliği Komisyonu Raporu'nun VI. Maddede geçen duygu eğitimi problemi başlıklı kısmının b şıkkında, "Resim ve müzik çalışmaları için imkan hazırlamak, korolar ve sergiler meydana getirmek suretiyle bu problem üzerinde çalışırlar"* şeklinde müzik eğitimine yaklaşılmıştır (III. Milli Eğitim Şurası, s. 28, 45, 54, 101, 250, 1947. Akt. ; Doğan, 1986).

6. III. Birleşimde (9. 12. 1946) Başkan Rüştü Uzel'in okuduğu Mevzuat Komisyonu Raporu'nda ilkokullara öğretmen yetiştiren kurumların Köy Enstitüleri ile İlk öğretmen Okulları olduğu ve öğretmen ihtiyacının karşılanması üzerinde durulan kısımda müzik eğitimini ilgilendiren şöyle bir konuya rastlanmaktadır; *"... Bugün ilk ve ortaokul adları altında ayrı ayrı okullar halinde işleyen kurumların yukarıda izahına çalışılan sosyal, psikolojik, pedagojik sebepler dolayısıyla ve seviyelerine ulaşmak zorunda olduğumuz memleketlerin misaline uyularak 8 yıllık öğrenim veren ve bir bütün teşkil eden okul tipine irca edilmesi zaruri olduğuna göre, gerek orta ve gerek ilkokul sınıfları için yüksek tahsil görmüş, yeni tip bir öğretmen yetiştirecek kaynakların tesisi tabii görülmüştür. Bu müessesler kurulurken, müzik, resim, beden eğitimi, biçki, dikiş ve yabancı dil gibi özel bir bilgi, maharet veya istidat isteyen dersler için ayrı ayrı öğretmenler yetiştirilmesi ve bu öğretmenlerin sekiz yıllık okullarda, yabancı dil müstesna branşları ile*

ilgili dersleri küçük sınıflardan itibaren deruhte etmeleri çok yerinde olacaktır" (III. Milli Eğitim Şurası, s. 28, 45, 54, 101, 250, 1947. Akt.; Doğan, 1986).

Sekiz yıllık temel eğitim (ilkokul, ortaokul) kavramı ile ilk kez burada karşılaşmaktayız. Temel eğitimde ilkokuldan başlayarak müzik derslerinin, müzik öğretmenleri tarafından okutulması gerektiği görüşü de ilk kez bu Şura'da gözümüze çarpar.

7. Beşinci Birleşimde (10. 12. 1946) Kız Enstitüleri Müfredat programlarında XIII. Madde olarak müzik dersi ele alınmıştır. Bu dersle ilgili karar şöyledir: *"Kız Enstitülerinin özellikleri göz önünde bulundurularak öğrenciye tam ve pratik bir müzik öğretimi sağlamak amacıyla müzik müfredat programına ilave edilen başlıca Türk halk müziği usul ve makamları ve gayet basit armoni ve akor bilgileri dolayısıyla bir miktar artan müfredata yer vermek üzere tasarıda birinci sınıfta 1 saat olarak tespit edilen müzik dersinin iki saate çıkarılması ve diğer sınıflarda gösterilen 1'er saatin aynen kabul olunması uygun görülmüştür. Müfredat programı öğrencilere müziği sevdirmek, onların sesini ve kulağını terbiye etmek, korolara katılabilecek bir hale getirmek suretiyle müstakbel Türk kadınının aile ocağında ve çocuk eğitiminde müziğin rolünü ve önemini idrak edebilecek ve onu yuvasında müzik eğitimini yöneltebilecek seviyeye yükseltmek kız enstitüsü öğrencisinin daha öğrenim hayatında iken sosyal ve ruhi bir bağ ve destek sağlamak amaçlarına göre tertiplenmiştir…"* (III. Milli Eğitim Şurası, s. 28, 45, 54, 101, 250, 1947. Akt. ; Doğan, 1986).

Söz konusu şuralar dışında toplanan 17. Şurada müzik, müzik eğitimi ve müzik öğretmenliği mesleği ile ilgili herhangi bir karar bulunmamaktadır; ancak 15 ve 16. şura kararlarında müzik dersinin not ile değerlendirilmesine devam[3] ve

[3] *"Müzik, Resim, Beden Eğitimi ve Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi derslerinin notla değerlendirilmesine devam edilmelidir. (Genel Kurul'da bu yönde karar alınmıştır.)"* (ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar//06.021.410_15_sura.pdf, s. 8, 2012_06)

engellilere yönelik müzik öğreticiliği[4] gibi kararlar alınmıştır. 16. Şura kararında alınan engellilere müzik öğreticiliği kararı bu tez kapsamında incelenen kadro çeşitlenmesi meselesinin odağını oluşturan ana meselelerden biridir. Öğretmen yetiştirme alanlarındaki üç temel şemsiye alan olarak belirlenen Eğitim alanı, okul öncesi alanı ve özel eğitim alanından sadece özel eğitime yönelik bu öneri esasen günümüzdeki müzik öğretmenliği kadro çeşitlendirilmesi ihtiyacının geniş sınırlarına dikkat çeken bir öneri olmayıp; bu konuda ne kadar gecikilmiş olduğunun; hatta günümüzün müzik öğretmenliği kadro ihtiyacının hangi sınırlara kadar genişletilebileceğinin de bir dayanağı durumundadır. Hal böyle iken 17. Şurada müzik ve müzik eğitimi görüşme konusu dahi yapılmamışken; 18. Şurada da 16. Şuradaki devrimci önerinin üzerine gidilmediği ve 15. Şurada müzik dersinin notla değerlendirilmesinin önüne geçen bir öneri geliştirilmediği açıktır.

18. Milli Eğitim Şura'sında müzik dersi ve müzik öğretmenliğine yönelik 3 temel öneri karara bağlanmıştır. Bu öneriler, Müzik dersine dal öğretmenlerinin [müzik öğretmenleri] girmesi; öğretmen istihdamında buna özen gösterilmesi; müzik ders saatlerinin yeni ders ve öğretim araçları dikkate alınarak düzenlenmesi ve bu derslerin ortaöğretimde zorunlu olması; ilköğretimde müzik dersinde not yerine "yeterli, geliştirilebilir" şeklindedir. Söz konusu öneriler 20, 23 ve 28. Maddeler kapsamında açıklanmıştır (MEB[5]).

18. şurada alınan kararlar henüz 2012-2013 eğitim-öğretim yılına girildiğinde geçerliliğini ilkokul, ortaokul ve lise yapılanmasına yönelik uygulamalarla kendiliğinden öneri özelliğini yitirmiş durumdadır. Demek ki günümüzdeki yapılanma ve istihdama yönelik bir şura daha olmalıdır; ancak bu yönde bir şuraya araştırmalarda rastlanmadığına göre MEB'in son yıllarda uygulamaya koyduğu müzik dersi ve müzik öğretmenliği kadrosuna yönelik uygulamaların altında herhangi bir şura kararı bulunmamaktadır. Şura kararlarının

---

[4] *"Bazı engelli grupların özel yetenekleri göz önünde bulundurularak mesleki eğitim programları geliştirilmelidir. Örneğin, görme engelliler için masörlük v müzik öğreticiliği, ortopedik engelliler için bakıcı anne, işitme engelliler için gürültülü ortamlarda gerçekleştirilen meslekler gibi",* (ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar//06.021.410_16_sura.pdf, s. 6, 2012_06).

[5] www.meb.gov.tr

müzik dersi ve müzik öğretmenliği mesleği ile ilgisi çeşitli tezlere de konu olmuştur. Bu tezlerden birinde Bülbül'ün çalışmasını aktaran Ersoy (2010:2) aşağıdaki görüşleri önemsemiştir:

"Milli eğitim şuralarında olduğu gibi kalkınma planlarında da öğretmen yetiştirilmesi ve istihdamı, önemini koruyan bir sorun olarak sürekli gündemde kalmıştır. Bu sorunun çözümü ile ilgili başlıca tedbirleri; mesleğin cazip hale getirilmesi, ihtiyaç duyulan sayı ve nitelikte öğretmenin yetiştirilmesi, ihtiyaç duyulan alanlarda öğretmen açığını kapatmak için bazı geçici ve acil tedbirlerin alınması, öğretmen dağılımının dengelenmesi ve onlardan azami derecede faydalanılması şeklinde toparlamak mümkündür" (Bülbül, 1983: 644. Akt. : Ersoy, 2010: 2).

Yukarıdaki görüşlerin odağı ihtiyaç duyulan öğretmenlik alanlarına yönelik öğretmen yetiştirmede sayı ve nitelik bakımından tedbir alınması ve öğretmen dağılımının dengelenmesidir. Bununla birlikte sayı ve nitelikçe güçlü öğretmen yetiştirilmesinde hem istihdam şartlarının geliştirilmesi hem de teşvik edici tedbirlerin alınması önemsenmiştir. Bu önemsenmede bu tez kapsamında müzik öğretmenliği mesleğine yönelik ihtiyaç üzerinde durulan müzik alanı dal öğretmenliğine de vurgu yapılabilir. Bu vurgunun müzik öğretmenliği mesleğindeki istihdamın geliştirilmesi uygulamaları ile bağı kurulabilir:

"Milli Eğitim Reformu Stratejisi' nin "Öğretmen Yetiştirilmesi" kısmında; her derece ve her türdeki eğitim kurumları için, gerekli sayıda ve nitelikte öğretmen yetiştirmenin ve istihdam şartlarını çekici kılmanın büyük bir önem taşıdığı belirtilmekte, dolayısıyla istihdam şartlarının geliştirilmesi ve mahrumiyet bölgelerinde çalışmayı teşvik edici tedbirlerin hızla alınmasının gerekliliğine işaret edilmektedir" (MEB, 1975: 15, Akt: Ersoy, 2010: 2).

Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Milli Eğitim Şura Kararları ve Uygulamadaki Görünümüne yönelik değerlendirmeden, şuralarda müzik eğitimi veya müzik öğretmenliği mesleğine yönelik günün ihtiyaç ve koşullarını karşılayacak

önlem ve gelişmeleri içeren herhangi bir karara yönelik tartışma yapılmadığı; buna bağlı bir karar alınmadığı anlaşılmaktadır. Sadece 16. Şuradaki engellilere müzik öğreticiliğini öneren karar dikkat çekici olup, günümüzde engelli eğitimi, okul öncesi eğitimi ve müzik alanı dal öğretmenliği eğitimi gibi akademik eğitim programlarına ve bu program mezunlarının istihdam edileceği kadrolara ihtiyaç vardır. Bu kadroların atamasını yapacak okullar mevcut olduğuna göre bu mevcudiyetin içini dolduracak siyasi kararlılık ve akademik karşılıklara yönelmek gerektiği açıktır.

1.2. Öğretmenlikte İstihdam ve Müzik Öğretmenlerinin İstihdamı Sorunsalı

İstihdam sözcüğü devletin resmi belgelerine yansıyan ve bir iş tarifine uygun insanların iş ile buluşturulması tasarımlarında sıklıkla yer verilen bir sözcük olup anlam olarak hem bir işte kullanma hem de belirlenmiş bir alana yönelik gerekli sayı ve niteliklere sahip bireyleri iş ile buluşturma anlamında kullanılmaktadır. İstihdam sözcüğüne yönelik iki tanım bu kullanımları ortaya koyar niteliktedir. Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlüğe göre; "*İstihdam ise kelime olarak; Bir görevde, bir işte kullanma anlamına gelmektedir"* (TDK, Büyük Türkçe Sözlük, 2010). Ersoy'un Akar'dan aktardığına göre; "*İstihdam, Milli Eğitim Bakanlığı'nın gerekli sayı ve nitelikteki öğretmenleri hizmetinde kullanmasıdır"* (Akar, 1990: 11, Akt. : Ersoy, 2010: 2).

İstihdam konusu devlet ve özel olmak üzere iki alt başlıkta ele alındığında özel iş sahaları bakımından müzik alanının geniş olanaklarla donatıldığı anlaşılmaktadır. "Uğraşı alanı" müzik eğitimi kapsamına giren bu alandaki etkinliklerin Özellikle Osmanlı döneminde başlayarak kökleşip yerleştiği ve Cumhuriyet dönemine aktarıldığı değerlendirilmektedir. Söz konusu aktarımı destekleyen Cumhuriyet dönemi genel ve mesleki müzik eğitiminin niteliğinin Batı müziği tabanlı olması Batı müziği çalgıları olarak Osmanlıya yansıyarak geniş bir kullanım alanı bulan piyano ve keman gibi çalgıların Maarif okullarındaki "Uğraşı alanı" çalgı derslerine kadar uzandığı anlaşılmaktadır.

Bu durum ve bu durumu destekleyen tüm gelişmeler müzik öğretmeni mesleğinin odağa alındığı bir biçimsel yapıda bu mesleğin etki ve iş alanlarını belirlerken, aynı zamanda bu mesleğe yönelik eğitim programlarının çeşitlenmesi ve geliştirilmesi; MEB'deki müzik öğretmenliği kadrolarının çeşitlenmesi meselelerini ortaya koymaktadır. Cumhuriyet dönemi müzik eğitiminin özel alanına yönelik devlet eliyle ortaya çıkan örneklerden birisi Milli eğitim okullarında müzik veya çalgı kursu olarak geçen eğitim etkinlikleriyle gerçeklik kazanmıştır. Bu yöndeki örneklerden birisi olarak 1932 yılında eğitim-öğretime açılan Bursa Kız Lisesi'nde "Uğraşı alanı" çalgı dersine yönelik ücretli ders verme uygulamaları verilebilir:

"*… 19 Eylül 1932'de tam teşkilatlı olarak açılan lise*[de] *…", "…isteyen öğrenciye az ücret karşılığında piyano ve keman dersleri verilmiştir"* (Çelebi, 2004: 35-53)

Yukarıdaki cümleden olmak üzere devlet okullarından biri olan kız Lisesinde müzik dersi dışında çalgı dersi uygulanmaya konulmuş, isteklilerin az bir ücret ile bu derslere katılımları sağlanmıştır. Konuyu aktaran Mevlüt Çelebi söz konusu lisenin kuruluş dönemine ilişkin açıklamalarını[6] Türk Maarif Cemiyeti, Cemiyetin Kuruluşundan İtibaren Beş Senelik Faaliyet Raporundaki bilgilere dayandırmaktadır.

Müzik öğretmenliği mesleğinin odağına müzik dersinin yerleştiği çeşitli araştırmacılar[7] ve MEB'in ilgili kanun, yönetmelik ve yönergelerinde açıkça dile

---

[6] *"Cemiyetin Bursa şubesinin açılıp Türk Maarif Cemiyeti'nin burada bir kız lisesi açmasına karar verilince, uygun bir binaya sahip olan Amerikan Koleji binası düşünüldü. Amerikalılarla yapılan görüşmeler sonucunda bina bütün eşyasıyla ve az kira mukabilinde cemiyete devredildi. Müdür Fakihe Hanım'ın idaresinde (…) Bursa'nın İstanbul ve Anadolu'nun değişik yerlerinden öğrenciler geldi"* (Türk Maarif Cemiyeti, Cemiyetin Kuruluşundan İtibaren Beş Senelik Faaliyet Raporu, 21). (…) "*Uludağ eteklerinde bulunan okulda öğrenciler için tenis, voleybol beysbol sahalarının yanı sıra çok elverişli sebze ve meyve bahçeleri bulunuyordu. Yabancı dile büyük önem verilen okulda zengin bir kütüphane meydana getirilmiş ve bir de doktor bulunan okulda öğrencilerin sağlık durumlarıyla yakından ilgilenildiği gibi yemekler de doktor tarafından kontrol edilmiştir. Birinci sınıfa 12 yaşından küçük ve 16 yaşından büyük olmayan öğrenci alınmıştır"* (Türk Maarif Cemiyeti Yönetkesinde Bursa Kız Lisesi, Ankara, Başvekâlet Bas. 1935). *Okulun resmi okullarla denkliği Maarif Vekâlet'ince kabul edilmiştir* (Hâkimiyet-i Milliye, 30 Ağustos 1932, 6). *Bursa Kız Lisesi için de gazetelere verilen ilanlarla öğrenci alınmıştır.*

[7] Öztürk'e (1974:260) göre; *"ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki okullarda müzik öğretmeni, öğretim planının uygulayıcısı olarak öğrencilerine müzik derslerinde çalgı eğitimi yapabilmesini sağlayacak gerekli öğrenme ortamını hazırlamakla yükümlüdür"*. Akbulut'a göre müzik öğretmeni

getirilmiştir. Bununla birlikte müzik eğitimi türlerinin ve güncel müzik eğitimi taleplerinin çeşitliliğinin ortaya koyduğu bir gerçek söz konusu belirlemenin günümüz gerçekleriyle uyuşmadığı, müzik öğretmenliği mesleğinin günümüz ihtiyaçları ve süreçler göz önüne alınarak güncellenmesi ihtiyacını da gündeme getirmiştir. Bu konuda MEB bünyesindeki okulların içerisinde çeşitlenen müzik eğitimi (GSSL ve Konservatuar[8], Müzik Dershaneleri, Abrsm[9] Etkinlikleri) temel dayanak olarak gösterilebilir. Uygulanan programlar ve anlayış bakımından kökeni "Müzik Seminerleri" ve İlköğretim Okulları "Özel Müzik Bölümleri" uygulamalarına bağlanabilen ve ilk adı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi [AGSL] olan günümüzün Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi [GSSL] müzik alanı dal öğretmenliklerine müzik öğretmenliği kadrosundan atama yapıldığı bilinmektedir; ancak bu durum hem müzik öğretmenliği programının özellikleri, hem araştırmacıların müzik öğretmenliği mesleğine yönelik açıklamaları hem de MEB'in müzik öğretmenliği mesleği kadrosuna yönelik iş, görev ve sorumluluk tanımlarıyla çelişmektedir. Öztürk (2001) AGSL'ler için "…*mesleki müzik eğitimi alanının temel kurumlarındandır"* şeklinde açıklama yapmıştır. Bu açıklamadan anlaşılan bu lise öğrencileri müzik alanında bir üst eğitim kurumuna yönleneceklerdir. Bu eğitim kurumundaki derslere uyum sağlayacak düzeyde mesleki olarak donanacaklardır. Söz konusu üst eğitim kurumunda yürütülen dersleri sadece alan uzmanlarından oluşmuş eğitimciler vermektedir. Buna göre alt eğitim alanı olan AGSL müzik bölümü programı mesleki derslerin de alan uzmanı eğitimciler tarafından verilmesi gereklidir. Durum bu değerlendirmenin çok dışında *–bazı lisansüstü eğitim yapan müzik öğretmenleri hariç-* genel müzik eğitimini vermek üzere yetiştirilmiş müzik öğretmenlerinin söz konusu mesleki lise programlarındaki dal derslerini vermek üzere *–söz konusu lise kadrosuna sınav ile alınmalarına rağmen-* görevlendirildikleri şeklindedir.

"bunlara ek olarak, öğreteceği konularda tam bilgi sahibi olmalı, bir ya da birkaç çalgıyı yeterince iyi çalabilmeli, yani alanında yeterli olmalıdır. Bu bağlamda müzik öğretmenleri derste öğreteceği çalgı ya da çalgıları iyi düzeyde çalabilmelidir" (Aktaran: Özen, 1999, 106).

[8] Konservatuarlar Üniversitelerin rektörlüklerine bağlı olan kurumlardır.

[9] Kraliyet Müzik Okulları Birleşik Kurulu Türkiye Etkinlikleri

"*İlki 1988- 89 öğretim yılında İstanbul'da açılan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri*[10]*, müzik alanında yükseköğrenim kurumlarına eleman yetiştirme, özellikle Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi bölümleri için yetişmiş eleman kaynağı olma açısından önem taşımaktadır"*(Öztürk, 2001).

Öztürk'ün de ifade ettiği gibi günümüz GSSL müzik eğitimi konusu ve görevlendirilecek öğretmenlerin doğrudan mesleki müzik eğitimciliği alanını işaret ettiği açıktır. Bu ifade ile söz konusu kurumlara atanacak öğretmenlerin nitelik ve kadrosu atama koşullarının bu görev ve sorumluluklara denk özellikler oluşturması beklenmektedir. Bununla birlikte GSSL'lerin kuruluşunun üzerinden 21 yıl geçmiş olmasına rağmen bu yönde herhangi bir önlem alınmadığı; bu konunun şuralarda tartışılmadığı tespit edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti devletinde örgütlenen müzik ve müzik eğitimi alanına yönelik eğitim öğretim faaliyetlerinin alanın niteliklerini karşılayacak öğretmen yetiştirebilecek düzeyde deneyim ve birikimi vardır. Bu deneyim ve birikimin kaynağı olarak Osmanlıdaki Muzika-i Hümayun, Darül Elhan vb. kurumsal deneyimler gösterilebilir. Örneğin Uçan (2005) tarafından çalgıcılık eğitimi olarak adlandırılan ana dal veya yan dal eğitimi müzik eğitiminin mesleki boyutlarından birisidir. Bu boyuta yönelik gerek bando gerek konservatuar ve gerek müzik öğretmenliği eğitiminde dalların uzmanları yurt içi ve özellikle yurt dışı seçenekli olarak değerlendirilmiştir, değerlendirilmektedir. Söz konusu kurumların üniversite veya T.C. Kültür Bakanlığı kurumlarına bağlı olması MEB'e bağlı kurumlarda yürütülen ve dal öğretmenliği özellikleri isteyen mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki özelliklerin yok sayılmasını haklı çıkarmaktadır. Örnekler açıktır.

Osmanlıdaki kurumsal yapılarda dal öğretmenlikleri mevcuttur. Türkiye Cumhuriyeti döneminde MEB'e bağlı MMM ve GOÖOEE müzik bölümü gibi

[10] Anadolu güzel sanatlar lisesi örneklemini 1947 ve 53 yıllarında denenen mesleki ortaöğretim programı ve biriminden aldığı anlaşılmaktadır. Altunya (2006:687) bu deneyime ilişkin "1947 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde açılan "Seminer" kısa ömürlü olmuş, 1953'te yeniden açılan *Seminer* ise ilk mezununu 1956'da verebilmiştir." Şeklinde kayıt düşmüştür.
Aynı kurumun ve mesleki müzik eğitimi programının yapısına yönelik Uçan'ın (1996) belirlemeleri küçük farklılıklar içermekle birlikte ilk öğretmen okulu "Özel Müzik Bölümleri" hariç aynı kurumlara işaret edilmektedir. Kurumların tarihsel durumu bakımından 950'lerin başında İstanbul Çapa'da ve 1960lı yılların ilk yarısında gibi belirsiz tarihler verilmiştir.

kurumlarda dal öğretmenliği kadrosu ile mesleki görevlerini yapan öğretmenlere ilişkin belgeler mevcuttur (Altunya, 2006). Konservatuarların ilköğretim ve orta öğretimleri MEB'e bağlı yürütülmesine rağmen mesleki müzik eğitimi içeren derslere üniversite kadrosundan dal öğretim elemanları girmektedir. Hal böyle iken 21. Yüzyıl müzik eğitimi ve eğitimciliğini temsil eden tek tip bir müzik öğretmenliği kadrosunun bulunması ya çalgı, ses, topluluk yönetimi, kuram ve bestecilik öğretmenliği alanında yüzlerce yıllık deneyimden yararlanılamadığı, ya günün koşullarına yönelik güncellemelere başvurulmadığı ya da müzik eğitimi ve eğitimciliği konusunun önemsenmediği şeklinde yorumlanabilir. Nitekim Uçan (2005: 47), geçmiş dönemlerdeki çalgıcılık eğitimi deneyimini metinleştirdiği yayınlarında bando okullarında uzman çalgıcıların eğittiği çalgıcılık eğitimini bu kapsamda değerlendirmektedir:

" *Askeri müzik kurumları bandolara çalıcı ve yönetici yetiştirmek amaçlıdır ve köklü bir geçmişe sahiptir. Türkiye'de imparatorluk dönemindeki "Mehterhaneler"e hatta ondan önceki "Tabılhaneler"e kadar uzanan bir geçmişi olan askeri müzik eğitimi, Cumhuriyet döneminde özellikle bandoculuk eğitimi çerçevesinde önemli gelişmeler göstermiştir. Bandolara çalıcı astsubay yetiştirme amacıyla 1939 yılında Askeri Mızıka Okulu, bando yöneticisi yetiştirmek amacıyla da 1949 yılında Askeri Mızıka Meslek Okulu kurulmuştur. Bunlardan ikincisinin 1961'de kapanmasıyla bando yöneticisi subay yetiştirme görevini, 1963 yılından itibaren Ankara Devlet Konservatuarında açılan bando yöneticiliği bölümü üstlenmiştir"* (Uçan, 2005: 47).

Çalgı öğretmenliği eğitimi günümüzde herhangi bir kuruma bağlı bir program ile düzenlenmemiştir. Bu tez kapsamında araştırma konusu yapılan müzik öğretmenliği mesleğinde kadro çeşitlenmesi ihtiyacı meselesinin odağını oluşturan sorunsal çalgı öğretmenliği meselesiyle örtüşmektedir. Toplumun ve örgün eğitim kurumların çalgı eğitimine olan talebinin günümüzde 122 civarında bir özel müzik kursu yapılanmasına, 81 ilin çeşitli il ve ilçe merkezlerinde örgütlenen halk eğitim merkezlerindeki kurslara, örgün eğitim kurumlarından 97 GSSL' nin, yaklaşık 41 konservatuarın ve 30 müzik eğitimi anabilim dalının varlığına bağlı güçlü bir artış

gösterdiği anlaşılmaktadır. Demek ki bu talebin karşılanması için resmi süreçlerin devreye sokulması, ilgili mevzuatların oluşturulması zorunlu bir hal almaktadır.

Müzik eğitimimin alt dallarından çalgı eğitimine yönelik durum böyle iken yükseköğretim düzeyinde müzik eğitimi genel, uğraşı ve mesleki eğitim biçimlerinde olmak üzere üç farklı düzeyde yürütülmektedir. Müzik Öğretmenliği eğitimi müzisyenlik eğitimi[11] ve müzik bilimciliği eğitimi[12] ile birlikte mesleki müzik eğitimi kapsamında incelenmekte ve değerlendirilmektedir. Müzik öğretmenliği eğitimi 1924 yılında MMM' de başlamış, 1936 yılında Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü kurumsal yapısı altında sürdürülmüş, 1980 yılında Yüksek öğretmen okulu yapısı altında dört yıllık eğitim süreci oluşturulmuş ve 1982 yılında YÖK çatısı altında Üniversitelerin eğitim fakültelerinin bir bölümünün programı, 1998 yılında bir anabilim dalı programına dönüştürülmüştür. Günümüzde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar olan eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi kurumlarının amacında[13] müzik ile ilgili dal öğretmenliklerine yönelik herhangi bir açıklama veya değinme yer almamaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren söz konusu anabilim dallarındaki programın yapılanmasında bireysel çalgı eğitimi yanı sıra sınıf veya topluluk çalgı eğitimi ve Batı veya geleneksel çalgılar eğitimi gibi boyutlar bulunmaktadır. 2006 yılında uygulamaya konulan 2005 müzik öğretmenliği programında çalgı eğitimciliğine

---

[11] "*Devlet konservatuarlarının müzik bölümleri üniversite rektörlüklerine ya da güzel sanatlar fakültelerine bağlı bestecilik ve seslendiricilik eğitimi yapan kurumlardır. Kökeni 1923'te İstanbul'da yeniden açılan Darülelhan'a dayanan bu kurumların sayısı günümüzde 10'a ulaşmıştır*" (Ekşioğlu,1999; 22. Akt. : Öztürk, 2001; 16).

[12] "*Müzik bilimcilik (müzik araştırmacılığı) eğitimi veren kurumlar kaynağını yaklaşık 100 yıllık bir geçmişten almaktadır. Üniversite düzeyinde müzik araştırmacılığı eğitimine, daha önce atılan bazı önemli adımlardan sonra 1975 yılında Ege Üniversitesi'nde açılan Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü'nde başlanmıştır. Bu kurumda lisans düzeyinde açılan müzik araştırmacılığı eğitimi, sonraki yıllarda yüksek lisans ve giderek doktora düzeyinde açılan programlarla yeni boyutlar kazanmıştır. Böylece Türkiye'de müzik bilimciliği eğitimi tüm yükseköğretim aşamalarını kapsayan sağlam ve tutarlı akademik yapıya ve işlerliğe kavuşmuştur"* (Uçan, 2005; 47)

[13] Eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi bölümlerinde lisans düzeyinde yürütülmekte olan müzik öğretmenliği programının temel amacı liseler ve ortaokullara, dolayısıyla ortaöğretim ve ilköğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirmektir. Diğer bir amacı da ilköğretim ve ortaöğretime yönelik genel müzik eğitiminin hedeflerine uygun olarak başta ders içi olmak üzere ders dışı, okul içi ve dışındaki tüm müziksel etkinlikleri verimli ve etkili bir şekilde yürütebilecek müzik öğretmenleri yetiştirmektir.

yönelik bir önlem olarak bireysel çalgı ve öğretimi adlı bir dönemlik bir dersin programa alındığı anlaşılmaktadır; ancak bu tedbirin karşılığının mevzuatlarda ne olacağı, kadrolara nasıl yansıyacağı veya bu tedbirin gelecek dönemki programlarda genişletilerek bu tezin konusu oluşturan müzik dal öğretmenliğine yönelik kadro çeşitlendirmesinin dayanağı olup olmayacağı anlaşılamamıştır. Bu yönde herhangi bir çalışma MEB ve YÖK arasında başlatılmamış bu konuda metinlere veya haberlere yansıyan herhangi bir görüşme veya tartışma başlatılmamıştır.

Müzik öğretmenliği programının kuramsal ve uygulamalı alanlarına yönelik tüm eğitimini amacı müzik öğretmeninin müzik dersinin gerektirdiği tüm konulara, bilgi ve beceriye yönelik ihtiyaçları karşılamaya ve düzenleyerek öğretimini gerçekleştirmeye yönelik meslek insanları yetiştirmektir. Bu bağlamda özellikle okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin süre ve kapsamı genişletilmiştir. Müzik öğretmenlerinin müzik dersi veya okul kursu kapsamında çalgı eğitimciliği niteliği de ortaya çıkmakta; ancak özellikle öğretmenlik uygulaması döneminde gerek çalgının öğretimindeki sürenin darlığı gerek çalgının beğeni eğitiminde kullanımı konularında müzik öğretmenleri adaylarının bir takım sorunlar yaşadığı; söz konusu adayların meslek yaşamı boyunca bu sorunlarla yüz yüze geldiği söylenebilir. Demek ki müzik öğretmenliği programında yer alan çalgı dersleri ne müzik öğretmenlerini çalgısal bir sanatçıya ne de çalgı eğitimcisine dönüştürebilecek bir dayanak oluşturamamaktadır.

Müzik öğretmenliği programının mesleğe kazandırılan bireylerin başarısına yönelik çeşitli araştırmalar bulunmasına rağmen tespit edilen eksikliklerin giderilmesine yönelik tedbirlerin alınmadığı da anlaşılmaktadır. Bu tez kapsamında müzik öğretmenliği programının eksikliğinden çok müzik eğitimi anabilim dalının yeni müzik dal öğretmenlikleri programları açılmasına uygun olmayan kurumsal yapısı ile müzik öğretmenliği mesleğinde ihtiyaç olunan dal öğretmenliklerine yönelik MEB tabanlı herhangi bir girişimin bulunmamasına yönelik bir eleştiri getirilmektedir. Bu eleştiriyi haklı kılan uygulamalardan biri MEB tarafından 1989 yılında kurulan ve günümüzde GSSL olarak anılan kurumun yapılandırılma dayanağı olan “Milli Eğitim Temel Kanunu ”dur:

"Milli Eğitim Temel Kanunu, "Güzel Sanatlar alanında özel ilgi ve yetenekleri belirlenen çocukları yetiştirmek üzere temel eğitim ve ortaöğretim seviyesinde okullar açılabileceğini hükme bağlamıştır". Belirlenen amaçları gerçekleştirme yönünde "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri" kurulmuştur" (AGSL Yönetmeliği, 21613 Sayılı Resmi Gazete).

Söz konusu kanunun gereği olarak açılan GSSL'lerdeki müzik alanı öğrencilerinin özel eğitimlerine yönelik öğretmen yetiştirme tasarım ve uygulamalarına yer verilmemiştir. Bu uygulama günümüz ihtiyaçlarının artması, çeşitlenmesine ve GSSL'lerin kuruluşunun ardından 24 yıl geçmesine rağmen devam etmektedir. GSSL öğretmen atama şartlarındaki bir takım önlemlerin veya GSSL öğretmenlerinin lisansüstü eğitim yapmış olmalarının tez kapsamına alınan konuya yönelik geçici ve sınırlı çözümler üretebildiği ancak günümüz koşullarında bu tedbirlerin herhangi bir işe yaramadığı da bilinmektedir. Söz konusu müzik alanı dal öğretmenliğine yönelik Batı uygulamaları konusu bu tezin kuramsal çerçevesindeki değerlendirmeleri yakın bir biçimde değerlendirmiş gözükmektedir.

"Çalgı eğitimi; ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik beğenisi eğitimi, yaratıcılık eğitimi ve çalgı yapım eğitimi ile birlikte müzik eğitiminin tamamlayıcı ana unsurlarından birini oluşturmaktadır. "Çalgı eğitimi, bireyin bir çalgıyı çalabilme becerisini gösterebilmek için bir takım becerilerin sistematik olarak kazandırılması sürecidir" (Schleuter, 1997,akt: Uzunoğlu, 2008, s.6).

Schleuter'in çalgı eğitimini müzik eğitiminin tamamlayıcı bir boyutu olarak göstermesi bu boyuta yönelik bir eğitimin gerekliliğini de ortaya koymaktadır. Nitekim GSSL, Özel müzik kursları ve MEB okullarındaki müzik etkinlikleri ve çalgı kurslarının varlığı müzik öğretmenliği kadrosunun müzik dal öğretmenliği adı ile çeşitlendirilmesi gereğini ortaya koymaktadır.

1.3. Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Yapısal Çeşitlenmeler

MMM Türk müzik eğitimi tarihi bakımından müzik öğretmenliği mesleğinin temel okulu konumundadır. Osmanlılarda musiki muallimi yetiştirmek amacına yönelik özgün bir kurumsal yapı yoktur. Bununla birlikte Osmanlı döneminde müzik dersinin programlara yerleşmesi sonucunun -*Osmanlılarda musiki muallimi yetiştirmeye odaklı herhangi bir kurumsal yapı bulunmaksızın*- musiki muallimliği mesleğini yürütecek bireylerin yetişmesine olanak sağlayan musiki muallimliği mesleğini besleyen kurumlar vardır. Bu kurumlar Mevlevi ve Bektaşi tekkeleri, Mızıka-i Humayun mektebi ve Bandosu ve Darül Elhan gibi kurumlardır (Öztürk, 2001; Uçan, 2005; Küpana, 2008; Kılbaş, 2007); ancak Türklerin müzik eğitimi tarihi bakımından müzik öğretmenliğine odaklı ilk kurum olma özelliği Türkiye Cumhuriyeti devleti dönemine ve Türk musiki devriminin temel kurumlarından biri olan MMM'ye aittir.

"*Türk müzik eğitimi tarihinde ilk kez 1924'te kurulup açılan MMM'ne müzik öğretmeni yetiştirilmeye başlandı. Osmanlı döneminin son evrelerinde genel anlamda nizam-ı cedit programından kaynaklanan "yeni düzen, yeni eğitim, yeni okul, yeni öğretmen" ilkesiyle başlayan süreç cumhuriyet döneminin başlarından itibaren muasır medeniyet programından kaynaklanan "Çağdaş düzen, çağdaş eğitim, çağdaş okul, çağdaş öğretmen" ilkesine dönüştü. Bu dönüşümün en temel alanlarından biri müzik, en temel kurumlarından biri MMM, en temel öğretmenlik kollarından biri müzik öğretmenliği oldu*" (Uçan, 2005; 231) .

Günümüze gelindiğinde ise müzik öğretmenleri sadece eğitim fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi bölümlerinin müzik eğitimi anabilim dallarından yetişmektedir.

Müzik öğretmenleri mezuniyet sonrası mesleki yaşantılarını öncelikli olarak MEB kadro atamaları, özel eğitim kurumları sözleşmeli çalışan atamaları, müzik dershaneleri çalgı, ses, işitme vb. alan öğretmenliğinde ders ücretli çalışan şeklinde

tasarlamaktadırlar. Bu tasarı dışında müzik öğretmenliği mesleğini yapanların lisansüstü çalışmaları tamamlayanlarda Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi öğretmenliğine atanmak için alan sınavlarına başvuru veya üniversitelerin ilgili birimlerinde çalışmak için başvurular yapmak gibi girişimleri bulunmaktadır.

"*Günümüzde müzik öğretmeni lisans düzeyinde sadece eğitim fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi bölümlerinin müzik eğitimi anabilim dallarından yetişmektedir. Güzel Sanatlar Fakülteleri ile devlet konservatuarlarının ilgili bölümlerinden mezun olanlar ise üniversitelerin lisansüstü eğitim veren enstitüleri bünyesinde açılan orta öğretim müzik öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programını bitirmek koşulu ile müzik öğretmeni olabilmektedirler"* (Yener, 2004: 43).

Milli Eğitim Bakanlığı İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğünün 20/ 09/ 2011 tarihli, 63713 sayılı "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile İmam Hatip Lisesi meslek dersi alan öğretmenleri" konulu yazılarında; Talim Ve Terbiye Kurulu Başkanlığından alınan görüş yazısı doğrultusunda, Talim Ve Terbiye Kurulu Başkanlığının İlahiyat Fakültesi Mezunlarının hem İmam Hatip Lisesi meslek dersi alan öğretmenliğine hem de Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Alan Öğretmenliğine kaynak teşkil ettiği bu itibarla bu alan mezunlarının öğretmen ve yönetici olarak atanabildiği yazmaktadır. Bu cümleden olmak üzere meslek dersi alan öğretmenlerinin girdiği dersler içerisinde "Dini Musiki" dersi de yer almaktadır. Bu bağlamda söz konusu dersin eğitimine yönelik musiki eğitimini veren musiki öğretmeni de bu tez kapsamında kadro çeşitliliği konusuna örnek teşkil edecek doğrultudadır.[14]

Müzik öğretmenlerinin gelecekteki mesleki tasarımlarındaki çok yönlülüğün temel nedenlerinden biri toplumun müzik sanatına yönelik güncel ihtiyaç ve olanaklarındaki sarsıcı değişim ve buna bağlı talep artışıdır. Bu yöndeki değişim ve talep artışının günümüzde karşılanmamasının temel nedenlerinden biri istihdam oluşturan, tasarlayan ve karar verme yetkisine sahip MEB ise, öteki de müzik

[14] www.meb.gov.tr/ memurlar.net

eğitiminde ihtiyaç olan çeşitli müzik öğretmenliği programlarının açılmasına olanak tanıyacak kurumsal ve yapısal çözüm ve yaklaşımları benimsemeyen YÖK'tür. Bunun bir sonucu olarak günümüz yükseköğretimindeki müzik eğitimi sanatçı yetiştirme ve müzik öğretmeni yetiştirme iki alan arasında sıkışmıştır. Bu bakımdan günümüzde konuya ilişkin metinler bu dar kapsamda tanımlanan ve ataması yapılan müzik öğretmenliği mesleğinin niteliğine yönelik açıklamalar içermektedir. Bu bağlamda Töreyin (1998), müzik öğretmeninin görevlerine, iş yüküne ve eğitimciliğinin yanı sıra müzik öğretmeninde bulunması gereken bilgi ve becerilere vurgu yapmıştır;

"*Müzik öğretmenliği eğitimi, bireye belli müziksel davranışlar kazandırmak ve müziksel davranışlarında amaçlı olarak olumlu değişiklikler yapmak görevini üstlenen müzik öğretmenini yetiştirmek için uygulanan, bir meslek eğitimidir. Bu bakımdan müzik öğretmeni, bireyin müziksel davranışları kazanıp kazanamamasında doğrudan sorumluluğu olan kişidir. Bu yönüyle de toplumların müziksel beğeni ve gelişmişlik düzeylerinde etkin görevler üstlenmiştir. Dolayısıyla amaçlanan müziksel davranışların öğretilme yöntem ve tekniklerini iyi bilip uygulama becerisine de sahip olmalıdır. Yani, yalnız yeterli ve yetkin bir müzisyen değil, aynı zamanda iyi bir eğitici ve öğretici olmalıdır"* (Töreyin, 1998; 81).

Töreyin'in yukarıdaki açıklaması herhangi bir bilimsel ihtiyaç tespiti ve nitelik araştırmasına dayanmamakta ve kişisel deneyim ifadesi şeklinde bir açıklama izlenimi vermektedir. Yukarıdaki açıklamada günümüzün en temel ihtiyaçlarından müzik dal öğretmenliğine yönelik herhangi bir metin oluşturulmadığı gibi sanatçı yetiştiren kurumlarla müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar arasındaki doğal bağ ve bu bağın yapısal bileşimlerinden elde edilebilecek müzik öğretmenliği mesleki çeşitlenmeleri ve bu çeşitlenmelerin atama ve kadro aşamasında MEB tarafından tanınma ve ilgili mevzuat oluşturma gibi konulara da yer verilmemiştir.

Müzik öğretmenliği mesleğinin kadro çeşitlenmesi ihtiyacına ilgisiz kalan MEB'in bu tutumu günümüzde kendi bünyesinde oluşmuş kamu ya da özel müzik eğitimi kurumlarına rağmen değişmemiştir. Günümüzde sayıları 100'ü aşan müzik

dershaneciliğinde "uğraşı ve yarı mesleki" müzik eğitiminin tüm uygulamaları müzik alanındaki tüm dallara yönelik verilmekte olup, bu kurumlardaki öğretmen atamalarına yönelik herhangi bir ölçüt MEB tarafından belirlenmemiştir. Bu kurumlarda çalışan öğretmenlerin müzik öğretmeni olma ya da olamama durumunun önemsenmediği çalışanların görünümü değerlendirildiğinde ortaya çıkacaktır.

Bunun nedenlerinden biri MEB'de müzik alanına yönelik öğretmen yetiştirmenin tek bir model üzerinde yürütülmesi yönündeki kararlılıktır. Buna dayalı olarak YÖK'teki programlar tek bir müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik olarak hem de tüm kurumlarda sabit tek tip bir program olarak uygulanmaktadır.

Günümüzde eğitim başlığı altında büyük bir çeşitlilik içeren öğretmenlik programları mevcuttur. Eğitim başlığı bir şemsiye başlık olarak çok çeşitli alanların üst başlığı olarak kabul edilebilir; ancak özellikle çocuk eğitimi ve özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin eğitimi gündeme geldiğinde eğitim alt başlığı içerisinde okul öncesi ve özel eğitim alanları adı altında alt başlıkların oluştuğu, böylece iki temel alt şemsiye alanın varlığının ortaya çıktığı söylenebilir. Okul öncesi ve özel eğitim alanlarının şemsiye alan olması bu kapsama giren programlarda ilkokul, ortaokul ve lise programlarında yer alan derslerin en özel ve küçük yapılarının yerleşmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Günümüzde okul öncesi eğitim alanlarında müzik derslerini yürütmek için görevlendirilen sınıf öğretmenleri yanı sıra müzik öğretmenleri de bulundurulmalıdır. Burada yine müzik öğretmenliği kadro çeşitliliği ihtiyacı sorunsalı ortaya çıkmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimciliği bakımından yeterliliğinin ölçülmesi ve bu ölçütlerin yanı sıra mutlaka müzik öğretmeniyle işbirliği sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda Eren (2006)' in önerisi bu görüşleri desteklemektedir;

"Okulöncesi dönemde müzik eğitimini yürütürken sınıf öğretmenlerine yol göstermek, yönlendirmek ve yardımcı olmak amacıyla okulöncesi eğitim kurumlarında resmi ve özel ayrımı yapılmaksızın kadrolu veya ücretli müzik

öğretmeni bulundurulmalı ve müzik eğitimi faaliyetleri müzik öğretmeninin yetki ve sorumluluğunda yürütülmelidir" (Eren, 2006).

Sadece genel müzik eğitiminin yapılandırılan müzik dersine verecek müzik öğretmeninin yetiştirilmesine yönelik ihtiyaçlar bile baslı başına bir mesleki yetişme sorunudur. Müzik eğitimi bu bağlamda ele alındığında bir müzik öğretmeni önderliğinde yapılandırılan müzik dersleri yukarıda belirtilen özel iki alt alan dahilinde çeşitlilik gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu çeşitlilik üç bakımdan ele alınabilir. Bunlardan birincisi, genel müzik eğitiminin çocukluk sınırını aşan ve özel eğitime ihtiyaç duymayan bireylere yönelik tasarlanıp uygulandığı dersler; ikincisi özel eğitime ihtiyaç duymayan okulöncesi yaşı çocukları için tasarlanmış müziksel etkinliklerin yapılandırıldığı bir çeşit "müzik dersi"; üçüncüsü ise gerek okulöncesi, gerek ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde sadece özel eğitime gereksinim duyan bireylere yönelik tasarlanmış ve uygulanan müzik dersi.

Müzik dersine yönelik kurumsal genel ihtiyaç düzeyi yukarıda belirtildiği gibidir. Bu ihtiyaçları karşılayacak ne bir müzik öğretmeni yetiştirecek programlar, ne bu programları yürütecek anabilim dalları, ne de bu yetişme sonrasına olanak sağlayan istihdam-kadro çeşitliliği ve olanakları mevcuttur.

Nitekim günün değişen şartlarına göre müzik öğretmenliğinin değişen görev, yetki, alan ve sorumluluklarının tanımlanması hususu günümüzde 26 yıl evvel Uçan (2005) tarafından dile getirilmesine rağmen bu yönde MEB ve YÖK tasarımlı herhangi bir uygulamanın yaşama geçirilmediği anlaşılmaktadır.

1998 yılında öğretmen eğitiminin yeniden yapılandırılması tasarımında Müzik Eğitimi Bölümünün Müzik Eğitimi Anabilim Dalına dönüştürülmesiyle çeşitli alanlara yönelik, çeşitli programlarla, çeşitli kadrolarda istihdam edilebilecek müzik öğretmenlerinin yetişmesi engellenmiş olup müzik öğretmenliği mesleğinin Uçan'ın belirttiği düzlemde ilerlemesinin önünde engel teşkil ettiği saptanmıştır. Uçan'ın müzik eğitiminin gerçekleri göz önüne alınarak müzik öğretmenlerinin değişen ve gelişen rollerine dikkat çektiği görüşü aşağıdaki gibidir:

"*Müzik öğretmenliği eğitim programları ders çeşidi, sayısı ve yükü ders geçme ve alma sistemlerinden kaynaklandığı gözlenen sorunlarla, müzik öğretmenliğinin değişen ve gelişen rolleri de göz önünde bulundurularak; kapsam, düzen ve işleyiş yönlerinden ele alınıp daha gerçekçi ve tutarlı duruma getirilmelidir"* (Uçan, 1987: 507, Akt: Demirci, 2001; 4).

Müzik öğretmenlerinin mesleki yaşantılarında müzik dersi dışında bir dal öğretmeni gibi kullanıldığı; çalgı- orkestra, ses- koro çalışmaları yaptığı; bu yönde okullarda kurslar düzenlediği bilinmektedir. Bu türden uygulamalar aslında müzik öğretmenin yetişmesinin dışına taşan özellikler gerektirmesine rağmen, bu uygulamaların yapılmasında ne müzik öğretmenleri ne de ilgili mevzuat ve yönetim erkinin özel nitelikler gereken işe yönelik işleyişi değerlendirme yönünde herhangi bir çalışması bulunmamaktadır. Burada bir yandan müzik öğretmeninin mesleki etiğimi sorgulanırken diğer yandan donanmadığı niteliklere yönelik iş tasarrufunu öğretmene yükleyen yönetim erkinin anayasal ve hukuki sorumluluğu sorgulanır.

Müzik öğretmeni bir yandan yukarıda belirtilen her türlü şemsiye eğitim alanlarının ders ihtiyaçlarını karşılar ve genel müzik eğitimini de gerçekleştirirken, diğer yandan GSSL'deki dal derslerini ve müzik dershanelerindeki dal derslerini yürütme görev ve sorumluluklarını da üstlenebilmektedir. Müzik öğretmenlerinden lisansüstü eğitim yaparak dal öğretmenliği nitelikleri kazananlar açısından mesleki başarım ve doyum ile maddi doyumu sağlayabildikleri için kabul edilebilir bir mesleki ortam oluştuğu söylenebilir. Bununla birlikte bu nitelikleri olmadığı halde gerek örgün gerek yaygın eğitim kurumlarında ve gerekse "Uğraşı/zevk" eğitimi alnına yönelik özel derslerde çalgı, ses, topluluk, kuram ve işitme eğitimini veren müzik öğretmeninin hem eğitimi alan birey, hem ailesi hem de meslek etiği açısından sorunlu alanlar oluşturduğu değerlendirilmektedir.

1.4. Araştırma Ana Sorusu ve Alt Soruları

"Türkiye'de müzikle ilgili öğretmenlik kadro çeşitliliğine ilişkin toplumun ve kurumların (*okullar, dershaneler, halk eğitim merkezleri, belediyeler, vb*) ihtiyaçları nelerdir; Bu ihtiyaçlara yönelik görev ve sorumluluk üstlenmiş müzik öğretmenlerinin[15] görüşleri nelerdir?" Soru cümlesi araştırma ana soru cümlesi olarak seçilmiş ve araştırma konusu yapılmıştır. Bu sorunun yanıtlanması bakımından aşağıdaki alt soru cümleleri önem kazanmıştır:

Müzik Öğretmenlerinin;

1. Müzik Alanı Mesleki Nitelikleri Nedir?
2. Mesleki İhtiyaçlara Yönelik Görüşleri Nedir?
3. Mezun olduğu Müzik Öğretmenliği Programına Yönelik Görüşleri Nedir?
4. Toplumda Müzik Alanına Yönelik Mesleki İhtiyaçların Tespitine Yönelik Görüşleri Nedir?
5. Mesleki Etkinlikleri Yönetme, Etkinliklerde Seslendirme Ve İzleyici Olarak Katılıma İlişkin Görüşleri Nedir?
6. Milli Eğitim Kadro Atama Ve Kadro Çeşitliliğine Yönelik Görüşleri Nedir?
7. Atama Şartları Kadro Nitelikleri Memnuniyeti Durumuna Yönelik Görüşleri Nedir?
8. Müzik Dershanelerine veya Halk Eğitim Merkezlerine Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulüne Yönelik Görüşleri nedir?

[15] GSSL'de görev yapan müzik öğretmenleri, müzik dershaneleri, kurs veren özel mekanlar ve halk eğitim merkezleri ile Belediye vb. kurumlarda açılan ve dal öğretmenliği niteliği gerektiren eğitimi vermekte olan müzik öğretmenleri, müzik alanı mezunları ile genel müzik eğitimini vermekte olan öğretmenler.

1.5. Amaç ve Önem

Bu araştırmanın amacı, MEB müzik öğretmenliği istihdamı altında müzik öğretmenlerinin yürüttüğü genel ve mesleki müzik eğitimindeki kadro ihtiyacının tespitine yönelik durum değerlendirmesi yapmak ve konuya ilişkin; GSSL'de görev yapan müzik öğretmenleri, müzik dershaneleri, kurs veren özel mekanlar ve halk eğitim merkezleri ile Belediye vb. kurumlarda açılan ve dal öğretmenliği niteliği gerektiren eğitimi vermekte olan müzik öğretmenleri ve genel müzik eğitimini vermekte olan müzik öğretmenlerinin görüşlerini tespit etmektir.

Bu araştırma, Türkiye yükseköğretiminde tek tip olarak uygulanan müzik öğretmenliği programından mezun olarak müzik öğretmenliği mesleğine atanan öğretmenlerin mesleki becerileri bakımından gereklilik gösteren çeşitli işlere göre kadro ihtiyaçlarının belirlenerek, çeşitlenmiş müzik öğretmenliği programlarının yükseköğretim yapılanması içerisine alınmasını ve mezuniyet sonrası müzik öğretmenliği mesleğiyle ilgili kadro çeşitlenmelerinin gerçekleşmesini sağlamak; Toplum ve kurumların bu çeşitlemelere yönelik ihtiyaçlarının tespitini yapmak bakımından önemlidir.

1.6. Sayıltılar ve Sınırlılıklar

Kadro çeşitlenmesi ihtiyacının Türk meslek hayatında gerekli olduğu ve Türkiye'deki müzik öğretmenlerinin bu gerekliliğe inandığı varsayılmaktadır.

2012- 2013 Eğitim-Öğretim yılı, Trakya bölgesindeki GSSL'de görev yapan müzik öğretmenleri, müzik dershaneleri, kurs veren özel mekânlar ve halk eğitim merkezleri ile Belediye vb. kurumlarda açılan ve dal öğretmenliği niteliği gerektiren eğitimi vermekte olan müzik öğretmenleri ve genel müzik eğitimini vermekte olan müzik öğretmenleri ile araştırmanın verilerini toplamada kullanılan anket yöntemi, araştırmanın sınırlılıklarıdır.

1.7. İlgili Kaynakların Değerlendirilmesi

Bu kısımda tezin gerek kuramsal çerçevesinin oluşturulmasında gerek yöntem bölümündeki uygulama ve yaklaşımların tasarlanmasında taranarak yararlanılan kaynakların bu tezdeki yararlanma esaslarına yönelik bir değerlendirmeye yer verilmiştir.

1.7.1 Yöntem Bilimsel kaynakların Değerlendirilmesi

Araştırmanın yöntemi olarak nicel araştırma yöntemi belirlenmiş ve bu araştırma yöntemi aşağıdaki kaynaklar doğrultusunda açıklanmıştır:

Çepni, O. ; "*Nicel Araştırma Yöntemleri"*, Karabük Üniversitesi Coğrafya Bölümü, Karabük, 2012.

Ekiz, D. ; "*Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş",* Anı Yayıncılık, Ankara, 2003.

Ergün M. ; "*Bilimsel Araştırma Yöntemleri",* AKÜ-Eğitim Fakültesi, 2005

Geray, H. ; "*Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş", İletişim Alanından Örneklerle,* Siyasal Kitabevi, 2004.

Yukarıda belirtilen kaynaklardan Ergün'ün "*Bilimsel Araştırma Yöntemleri"* adlı kitabından aynı zamanda araştırmanın desenini oluşturan saha araştırması tanımlamaları için yararlanılmıştır. Araştırmanın söz konusu desenine yönelik tanımlama ve açıklamalar için yararlanılan diğer kaynaklar aşağıdaki gibidir:

Arseven, Ali, *Alan Araştırma Yöntemi İlkeler ve Teknikler*, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, s. 104, Ankara, 2001.

Cebeci, S. ; *Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri",* Alfa Basım Yayın Dağıtım, Sakarya 1997.

Karasar, N.; "*Bilimsel Araştırma Yöntemleri",* s.109, Ankara 1999.

Kaptan, M. ; "*Sosyal Bilimler Araştırma ve İstatistik Teknikleri",* Tekışık Web ofset, Ankara 1998.

Yukarıda belirtilen kaynaklardan Arseven, Karasar ve Cebeci'nin kitaplarından aynı zamanda araştırmanın evrenine yönelik tanımlama ve açıklamalar için yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenine yönelik tanımlama ve açıklamalar için yararlanılan diğer kaynaklar aşağıdaki gibidir:

Arıkan, Rauf; Araştırma *Teknikleri ve Rapor Yazma,* Gazi Kitabevi, s.95, Ankara 2000.

Yazıcıoğlu, Erdoğan; "*SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri",* Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İstanbul 2011.

Yukarıdaki isimlerin kitaplarından araştırmanın örneklemini açıklamak için de yararlanılmıştır. Örneklem için yukarıdakilerden farklı olarak yararlanılan bir diğer kaynak, Birsen'in (1999); "*Toplumsal Bilimlerde Araştırma",* adlı kitabıdır.

Araştırmanın verileri anket uygulaması yapılarak belirlenmiştir. Anketi açıklamak için başvurulan kaynaklar aşağıdaki gibidir:

Balcı A. ; "*Sosyal Bilimlerde Araştırma",* Pegem Yayıncılık, Ankara, 2005

Ergün M. ; "*Bilimsel Araştırma Yöntemleri",* AKÜ-Eğitim Fakültesi, 2005

Kaptan, M. ; "*Sosyal Bilimler Araştırma ve İstatistik Teknikleri",* Tekışık web ofset, Ankara, 1998.

Odabaşı, Yavuz; "*Niceliksel araştırmalarda Anket Yöntemi",* Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 2001.

Araştırmada elde edilen verileri çözümlemek için betimsel istatistik yöntemi kullanılmıştır. Bu yönteme ilişkin başvurulan kaynaklar aşağıdaki gibidir:

Geray, H. ; "*Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş", İletişim Alanından Örneklerle,* Siyasal Kitabevi, 2004.

Sözbilir; "*Ölçme ve Değerlendirmede Temel İstatistiki Hesaplamalar,* Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2010.

Üstün, Aydın*; "Olasılık ve İstatistik",* Konya, s.48, 2012.

Anket, Ödev, Tez Analizi www.surveyanaliz.com NND (*NE, NE DEMEKTİR?*) SÖZLÜK.

1.7.2 Alan ile İlgili Kaynakların Değerlendirilmesi

Uzunoğlu'nun *"Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki (AGSL) Türk Müziği Çalgıları Dersinde Öğretmen ve Öğrencilerin Karşılaştıkları Problemler ve Çözüm Önerileri"* adlı yüksek lisans tezi bu tezin kuramsal çerçevesi için temel konu olarak seçilen müzik öğretmeninin kadro tanımı, görev ve sorumlulukları ile yaptıkları görevler arasındaki farklılıkların açıklanmasında dal öğretmenliği görevinin sorunlarını açıklamak için kullanılmıştır.

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.51222f9a724dd8.64854236 (18.02.2013, 15.26) adlı sanal sayfadan Türk Dil Kurumu'nun sayfasına ulaşılmış ve *Angarya* sözcüğünün tanımına ulaşılarak, müzik öğretmenine yüklenen angarya işlerin açıklanması sağlanmıştır.

Doğan'ın *"Cumhuriyet Döneminde Milli Eğitim Şuralarının Müzik Eğitimi İle İlgili Aldığı Kararlar"*, adlı yüksek lisans tezinden bu tezin Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Milli Eğitim Şura Kararları ve Uygulamadaki Görünümü adlı birinci alt başlığı açıklamak ve şura kararlarının müzik öğretmeni mesleğiyle ilgili aldığı kararları incelemek için yararlanılmıştır.

(ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_06/06021410_sura.pdf, s. 8) adlı internet sitesinden MEB'in dosya arşivleri sayfasına ulaşılarak Milli Eğitim Şura Kararları incelenmiştir.

Ersoy'un *"Türkiye'de Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Görevli Müzik Öğretmenlerinin Yürüttükleri Derslerin ve İstihdam Durumlarının İncelenmesi"*, adlı yüksek lisans tezinden şura kararlarının tezlere konu edilen taraflarına bakılmış ve tezin kuramsal çerçevesinde ele alınan öğretmen yetiştirme ve müzik öğretmeni istihdamı ile alakalı konulardan yararlanılmıştır. Aynı zamanda Ersoy'un TDK Büyük Türkçe Sözlükten yararlanarak tanımladığı istihdam kelimesi, bu tezin içerisine alınmıştır.

Çelebi'nin Tarih İncelemeleri Dergisi'nden, (Cilt/Volume XIX, Sayı/ Number 2, Aralık/December 2004, 35-53) aktardığına göre 1982 yılına bakılarak, bu dönemlerdeki bireysel çalgı derslerinin var oluşu belirlenmiş ve bu tezdeki çalgı eğitimi konusuna alıntı olarak eklenmiştir.

Tezin 3. Alt başlığına konu olan müzik öğretmenliği mesleğindeki yapısal çeşitlenmeleri açıklamak üzere ele alınan, geçmiş dönemlerde müzik öğretmeni yetiştiren kurumların açıklanması için yararlanılan kaynaklar da aşağıda belirtildiği gibidir:

Öztürk'ün *"İlköğretim Kurumlarında Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Çalgılarını Kullanmadaki Yeterlilik Durumu"*.

Uçan, Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum,

Küpana, Mürvet Nevra; *"Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Pedagojisine Yönelik Algıladıkları Yeterlilikler",*

Kılbaş, Mehmet; *"Türkiye İle Avrupa Birliği Ülkelerinde Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması".*

Yener'in *"Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması ve Müzik Öğretmenliği Eğitimi,"* adlı tezinden günümüzde müzik öğretmeni yetiştiren kurumları açıklamak üzere yararlanılmıştır.

Töreyin'in *"Türkiye Türkçesi Dilbilgisi Yapısının Şan Eğitimi Amaç, İlke, ve Yöntemleri Açısından İncelenmesi"*, adlı tezinden müzik öğretmeninin görevleri, iş yükü ve eğitimciliği yanı sıra müzik öğretmeninde bulunması gereken bilgi ve beceriler konusuna yönelik alıntı gerçekleştirilmiştir.

Eren'in *"Bursa İli Anaokullarındaki 4, 5, 6 Yaş Grubu Çocukların Müzik Eğitimine Yönelik İhtiyaçların Tespiti ve Değerlendirilmesi"* adlı yüksek lisans tezinde yer alan, müzik öğretmenliği mesleğinde kadro çeşitlenmesi ihtiyacının gerekliliğine yönelik saptamalarından yararlanılmıştır.

Demirci'nin *"Türkiye'de Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki ve Güzel Sanatlar Liselerindeki Öğretim Elemanlarının ve Öğretmenlerinin Müzik Eğitimcisinin Yetiştirilmesine Dair Görüş ve Düşüncelerinin İncelenmesi"*, adlı yüksek lisans tezinde yer verdiği müzik öğretmeninin çağımızın gerekliliğine göre değişen ve gelişen rollerine yönelik açıklamalarından yararlanılmıştır.

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi, deseni, çalışma evren ve örneklemi, veri toplama araçları, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

2.1. Yöntem ve Araçlar

Bu araştırmanın yöntemi nicel yöntem, araştırma deseni saha araştırması deseni olarak belirlenmiştir. Ekiz (2003), nicel araştırmayı; "*Elde edilen bulguların sayısal değerlerle ifade edilmesi ve ölçülebilmesi"* olarak tanımlamaktadır.

Ergün (2005) ise, nicel araştırma yöntemi için; *"Biyoloji, Fizik, Kimya, Mühendislik gibi doğa bilimleri alanlarında araştırmalar gözlem ve ölçmeye dayanır. Gözlem ve ölçmelerin tekrarlanabildiği ve objektif yapıldığı araştırmalara niceliksel, sayısal (quantitative) araştırma denir"* tanımını yapmaktadır. Bunların yanında Çepni (2012), nicel araştırma için; *Ne kadar?, Ne miktarda?, Ne kadar sık, yaygın? Sorularına yanıt arar"* açıklamasını yapmıştır. Geray (2004) ise nitel araştırmayla nicel araştırma arasındaki farkları ortaya koymuş ve nicel araştırma için; *"Sayar, ölçer, toplanan veriyi işler, istatistikidir, betimler, kestirir, yöntem eleştirilir"* ifadelerini kullanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar nicel araştırmaların temel amacını, bu amacı ortaya koymak üzere gerekli soru biçimlerini, bulguların istatistik yönden işlemden geçmiş sayısal düzende oluşturulduğunu, gözlem ve ölçme tabanlı nesnel özellikli bir araştırma yöntemi olduğu konusunu vurgulamaktadır. Söz konusu vurgulamaların derinlikli olarak açıklanmasında aşağıdaki şu özelliklerin ortaya çıkması beklenebilir:

1. Nicel Yöntemin amacı elde edilen bulguları sayısal değerlerle ifade etmek ve ölçebilmektir.

2. Nicel araştırmalar hipotezlere [denencelere] dayandırılmalı ve bu hipotezler test edilerek kesin bir sonuca ulaşılmalıdır.

3. Nicel araştırmalar, gözlem ve ölçmelere dayalı olup, olgu ve olayların 'niçin 'ine yönelik değil, 'ne kadar ve ne sıklıkta' sorularına yanıt vererek sayısal sonuçlar elde etmeye yönelik nesnel araştırma yöntemidir (Ekiz, 2003, Ergün, 2005, Çepni, 2012, Geray, 2004).

Nicel araştırma yöntemi bu tez kapsamına alınan araştırma ana sorunsalının -istihdam, kadro vb. konular- benzetiminin yapılabileceği tezlerde veya müzik alanına yönelik çeşitli tezlerde de kullanılmış olup, tezin ana sorunsalının yanıtlanmasında etkili bir yol olduğu anlaşılmıştır. Bu bağlamda örnek tezlerden birisi olarak Saraç'ın 2001 tarihli araştırmasında "*Araştırma, Türkiye Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki öğretim elamanları ile Anadolu Güzel Sanatlar liselerindeki öğretmenlerin, "Müzik Eğitimcisinin Nasıl Yetişeceğine Dair Görüş Ve Düşüncelerinin İncelenmesi "ne yönelik genel tarama ve anket modeline uygun, betimsel bir araştırmadır. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik bölümlerindeki dersler, çalgılar, öğrencilerin imkânları, ders saatlerinin yeterliliği, ders programlarının yeterliliği, konser etkinlikleri ve öğretmenlik mesleği konulu alt problemler öğretim elemanları ve öğretmenlerin görüş ve düşünceleri doğrultusunda anket aracılığı ile elde edile veriler; istatistiksel işlemlerden geçirilerek sonuca varılmıştır"* şeklinde açıklanan nicel bir yöntem kullanılmıştır.

Nicel araştırma yönteminin kullanıldığı diğer bir tez Öztürk'e (2001) ait olup konuyla ilgili olarak *"Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmada belirlenen evreni ve bu evrenden seçilen örneklem açıklanmış, ana ve alt problemlerde ele alınan değişkenlere uygun olduğu düşünülen veri toplama araçları ve problemlere yanıt olabilecek istatistiksel bulguların elde edilmesi için verilere uygulanacak analiz tekniklerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir* şeklinde açıklamalara yer vermiştir.

Bir başka nicel araştırma yöntemine dayalı olan tez Uluç'a aittir ve Uluç (2006) araştırmasının yöntem kısmını; *"Araştırma tarama modeli kullanılarak, Anadolu Sanatlar Liselerinde Keman eğitimi alan öğrencilerin Keman eğitimi sırasında karşılaştıkları güçlükler ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda uygulanan anketlerde öğrenci ve öğretmen anketi olmak üzere iki ayrı anket uygulanmıştır"* şeklinde açıklamıştır.

Bunlarla birlikte Mumcu (2002)'da araştırmasını, nicel araştırma yönteminin veri toplama araçlarından biri olan anketi kullandığını belirterek, tezinin yöntem kısmını; "*Araştırmanın modeli tarama modelidir. Örneklem grubundaki öğretmenlerin, mevcut durum ile ilgili görüşleri geliştirilen anket yoluyla toplanıp, değerlendirilmiştir"* şeklinde açıklamıştır.

Nicel araştırma yöntemine dayanan çalışmamızın deseni saha araştırmasıdır. Saha araştırması deseni, belirlenen kişilerin görüşlerini belirlemek için, belirlenen sahada yapıldığından doğallık ve gerçeklik içerir. Bu bağlamda Ergün (2005)'e göre; "*Alan araştırmaları, gerçek hayatın içinde yürütüldüklerinden yapaylık söz konusu değildir.* Kaptan (1998)*'e göre ise; "Alan araştırmaları insanların herhangi bir konudaki görüşleri ve değerlendirmelerini içerir*". Arseven (2001), yukarıda verilen tanımlamalardan farklı olarak alan araştırmasının kavramsal çeşitliliğine değinmiş ve *konuyla ilgili; "Alan araştırma yöntemi Türkçe literatürde "tarama yöntemi veya saha araştırması kavramları altında da açıklanmaktadır. Bu araştırma yönteminin tarihsel gelişimi incelendiğinde, başlangıçta "sistematik veri toplama" kavramıyla "araştırma yöntemi" kavramının eş anlamda kullanıldığına rastlanmaktadır"* şeklinde açıklamalara yer vermiştir. Karasar (1982) ise; "*Alan araştırması yöntemi; genelde resmi bir kuruluşun yani kamu kuruluşunun ve benzerlerinin belli bir zamanda olay ve olguların doğal koşullar altında gerçek durumunu saptamak üzere, toplum evreninden seçilen bir örneklemden elde edilen verilere dayalı yapılan bir araştırma biçimidir"* diyerek alan araştırması yönteminin, araştırmalarda kullanılma amacına değinmiştir. Cebeci (1997)'de alan araştırmasıyla ilgili iki farklı tanımda bulunmuş, bu tanımlarda alan araştırmasının durum tespitini sağlama yönüne vurgu yaparak;

"*Alan araştırması, bir problemin niteliğini, boyutlarını, sebeplerini belirlemek üzere olayların, yaşantıların ve organizasyonların ayrıntılarına ait bilgileri toplayarak, değişkenler arasındaki ilişkiler hakkında durum tespiti yapmak şeklindeki araştırmalardır. Diğer bir Tanıma göre de alan araştırması, resmi kurum ve kuruluşlar ile bunların benzerlerinin belli bir zamanda, olay ve olguları tabi şartları içindeki gerçek durumlarını tespit etmek üzere toplum evreninden seçilen bir örneklemden elde edilen verilere dayalı yapılan bir araştırma şeklidir"* açıklamasını yapmıştır.

Alan araştırmaları bütüne yönelik değil, belli bir kesime yönelik olup; bu desenin kullanıldığı araştırmalarda konunun sınırlarının çizilmesi, örneklerinin belirlenmesi zorunludur. O halde alan araştırmalarının bilimsel niteliği, araştırma yapılacak kesimin değişkenlerine göre belirlenir; Bunlar belirlenen kesimin ilgi ve düşüncelerinin yanında yaşı, mesleği, yaşadığı bölge, eğitim düzeyi gibi değişkenleri de içerir (Ergün, 2005, Kaptan, 1998, Arseven, 2001, Karasar, 1982, Cebeci, 1997).

2.2. Evren ve Örneklem

Cebeci (1997), evrenle ilgili örnek vermiş ve çeşitlerini açıklamıştır; *Aslında iki tür evren vardır; Birisi genel evren, ötekisi ise "çalışma evreni"*dir. *Genel evren soyut bir kavramdır; tanımlaması kolay fakat ulaşılması güç ve hatta çoğu zaman olanaksız bir bütündür. Örneğin insanları evren olarak alan bir araştırmacının, tüm insanlara ulaşması, tümüyle güvenli bir sonuca varması olanaksızdır. Bu nedenle olası yanlış anlamaları da kaldırabilmek için "çalışma evreni" kavramı geliştirilmiştir*. Arseven (2001) de Cebeci gibi evrenin çeşitlerine değinmiştir fakat Cebeci'den farklı olarak Arseven evrenin üç farklı çeşitte ele alındığını belirtmiştir; *"Literatürde Evren Araştırma Evreni, Çalışma Evreni, Kuramsal evren olarak değişik şekillerde tanımlanmaktadır. Araştırma evreni "Genel Evren" anlamına gelir ki; araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği bütün elemanları, bireyleri, objeleri kapsar. Diğer taraftan "Çalışma Evreni" ulaşılabilen evren anlamına gelir. Bu yönüyle somuttur. Araştırma evrenini bütün*

nitelikleriyle temsil eden, fakat onun küçük bir modeli olan ve araştırmacının örneklemini seçtiği evrendir" (Aziz, 1990, Ön. Ver. s: 44. Akt. : Arseven, 2001).

Karasar (1999), evren için çeşitli kavramlar olduğuna değinerek; "*Araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği elemanlar bütünüdür. Bu bütün ortak özellikleri olan canlı ya da cansız her türlü elemanı içerebilir. Evren terimi, tekli elemanlar için "örnek olay", küçük çokluklar için "araştırma kümesi "gibi deyimlerle de ifade edilir"* tanımını yapmıştır. Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2011) ise evreni *"Araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği bütün elemanları, bireyleri, objeleri kapsamaktadır"* şeklinde tanımlamaktadırlar. Bunlarla birlikte Arıkan (2011) evren için; "*Tüm varlıkları ve olayları içeren bir sistemdir. Üzerinde araştırma yapılacak olan, belirli bir Tanıma uyan ve araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği birimler topluluğudur"* tanımını yapmıştır. Arseven (2001) ise, araştırma evrenini örneklendirerek açıklamıştır;

"*Herhangi bir araştırma kapsamına giren obje, olay ve bireylerin tümüne birden evren denir. Evrenin büyüklüğünü araştırmanın amacı tayin eder. Çoğu kez araştırma probleminin araştırma biçimi de araştırma evrenini belirleyici nitelikte olabilir. Örneğin, Türkiye'de lise öğrencilerinin meslek çeşitlerine karşı geliştirdikleri sosyal saygınlık değerlendirmeleri nedir? Temel problemini incelemeyi amaçlayan bir araştırma için araştırma evreni, belli bir zaman kesitinde Türkiye sınırları içinde öğretim yapan liselerdeki bütün öğrencilerdir"*.

Örneklem için ise Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2011) ;*"Belli bir ana kütle (evren) den, o ana kütleyi temsil yeterliliği olduğu kabul edilen, belli kurallara göre seçilmiş küçük bir örnek, bir küçük kütledir. Bir bütünün parçasıdır."* tanımını yapmaktadır. Karasar'ın (1994) örnekleme yönelik açıklamasında Yazıcıoğlu ve Erdoğan'dan farklı olarak evrenin tamamına maddi olanaklar, sayısal çokluk ve zamansal sınırlar sebebiyle ulaşma olanağı olmamasına vurgu yapan bir özellik vardır. Buna göre Karasar, örneklemi;

"*Mevcut bilgi kaynaklarının zenginliğine rağmen, bir araştırma probleminin cevaplandırılabilmesi için gerekli bilgilerin her zaman bunların arasında bulunması mümkün olmayabilir. Ne eleman, ne zaman ve ne de para ile ele alınan ana kütleyi, bütün elemanlarıyla tek tek incelemek mümkün değildir. Bu nedenle yapılacak iş, bu ana kütleyi temsil yeteneğine sahip, onun küçültülmüş bir modelini oluşturmaktır. İşte bu modele örneklem adı verilir"* tanımıyla açıklamıştır.

Bunlarla birlikte Arıkan (2011), örneklem için; *"Belli bir evrenden belli kurallara göre seçilmiş ve seçildiği evreni temsil yeterliği kabul edilen küçük kısımdır"*. Tanımını yapmaktadır. Birsen (1999) de Karasar gibi örneklemin sınırlayıcı faktörlerine değinerek, konuyla ilgili olarak; "*Toplumsal bilim araştırmalarında genellikle zaman, maliyet ve emek faktörleri sınırlayıcı faktörlerdir. Bu nedenle evrenin tümü yerine onu temsil edecek nitelikte bir parçası seçilir ve inceleme o parça üzerinde yapılır. Evrenin üzerindeki birimleri temsil etmek üzere seçilen parçaya örneklem denir"*.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda gerek zamansal sınırlamalar gerek sayısal çokluk gerekse maddi sınırlılıklar sebebiyle araştırmanın evreni olarak belirlenen Trakya bölgesine yönelik örneklemin oluşturulmasında üç temel basamak vardır:

1) GSSL'de görev yapan müzik öğretmenleri,
2) Müzik dershaneleri, kurs veren özel mekânlar ve halk eğitim merkezleri ile Belediye vb. kurumlarda açılan ve dal öğretmenliği niteliği gerektiren eğitimi vermekte olan müzik öğretmenleri,
3) Genel müzik eğitimini vermekte olan müzik öğretmenleridir.

Evren kavramı, genel evren ve araştırma evreni olmak üzere iki çeşittir; Genel evren bölünemeyen bütünü ifade ettiği için ulaşılması zordur. Araştırma evreni ise bütünün belli parçalarını ifade ettiğinden ulaşılması kolaydır. Tanımlardan yola çıkarak, örneğin; Eğitim Fakültesi "genel evren" i ifade ederken, Eğitim Fakültesi

Müzik Öğretmenliği Bölümü "çalışma evreni" ni ifade eder (Karasar, 1999; Arseven, 2001; Arıkan, 2011; Yazıcıoğlu- Erdoğan, 2011).

Bu araştırmaya konu edilen alanın genel evrenini Türkiye'de ataması yapılan ve yapılmakta olan tüm müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini ise Trakya Bölgesi'ndeki Güzel Sanatlar ve Spor Liselerindeki [GSSL] müzik öğretmenleri kapsamında Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'da ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan müzik öğretmenleri ile özel müzik dershaneleri ve resmi kursları yürüten müzik öğretmenleri oluşturmaktadır.

Söz konusu araştırma evrenini oluşturan müzik öğretmenlerinin sayısal dağılımı aşağıdaki gibidir:

Çizelge 1. Araştırma Evren ve Örneklemin Sayısal Dağılımı

	Trakya Yöresi Genel Evren	Araştırma Evreni	Temsil Niteliği	Örneklem
Edirne	43	35	%81,39	29
Kırklareli	39	30	%76,92	24
Tekirdağ	79	55	%69,62	37
Toplam	161	120		90

Krejcie ve Morgan'ın "Small-Sample Techniques. *The NEA Research Bulletin*, Vol. 38, p. 99, December 1960)." Adlı kaynağa dayandırarak aktardığı evren ve örneklemde sayı büyüklüğünün temsil yeteneğine ilişkin çalışmalarında 120 büyüklüğündeki bir evrenin temsil yeterliliği 92 olarak verilmiş olup, bu tez kapsamında örneklem bakımından 90 sayısına ulaşılmıştır.

Araştırma örneklemini oluşturan müzik öğretmenlerinin cinsiyet, çalıştığı il ve kurum, lisans mezuniyet yılı ve hizmet yılına ilişkin dağılımlar aşağıdaki gibidir:

Çizelge 2. Cinsiyet * Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi

			Çalıştığı İl			Total
			Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	
Cinsiyet	Kadın	Count	15	11	12	38
		% within Cinsiyet	39,5%	28,9%	31,6%	100,0%
		% within Çalıştığı İl	51,7%	45,8%	32,4%	42,2%
		% of Total	16,7%	12,2%	13,3%	42,2%
	Erkek	Count	14	13	25	52
		% within Cinsiyet	26,9%	25,0%	48,1%	100,0%
		% within Çalıştığı İl	48,3%	54,2%	67,6%	57,8%
		% of Total	15,6%	14,4%	27,8%	57,8%
Total		Count	29	24	37	90
		% within Cinsiyet	32,2%	26,7%	41,1%	100,0%
		% within Çalıştığı İl	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	32,2%	26,7%	41,1%	100,0%

Araştırma örneklemini oluşturan müzik öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre çalıştığı il ile ilgili hem Trakya yöresindeki hem de illere göre dağılımı çizelge 2'de gösterildiği gibidir.

Çizelge 3. Cinsiyet * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi

			Çalıştığı Kurum				Total
			Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	İlk ve Orta Okul	Müzik Dershanesi ve Kurs	Halk Eğitim Merkezi	
Cinsiyet	Kadın	Count	17	14	7	0	38
		% within Cinsiyet	44,7%	36,8%	18,4%	,0%	100,0%
		% within Çalıştığı Kurum	48,6%	43,8%	35,0%	,0%	42,2%
		% of Total	18,9%	15,6%	7,8%	,0%	42,2%
	Erkek	Count	18	18	13	3	52
		% within Cinsiyet	34,6%	34,6%	25,0%	5,8%	100,0%
		% within Çalıştığı Kurum	51,4%	56,3%	65,0%	100,0%	57,8%
		% of Total	20,0%	20,0%	14,4%	3,3%	57,8%
Total		Count	35	32	20	3	90
		% within Cinsiyet	38,9%	35,6%	22,2%	3,3%	100,0%
		% within Çalıştığı Kurum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	38,9%	35,6%	22,2%	3,3%	100,0%

Araştırma örneklemini oluşturan müzik öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre çalıştığı kurumsal yapılar çizelge 3'te gösterildiği gibidir.

Çizelge 4. Lisansüstü Eğitim * Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi

	Çalıştığı İl			Toplam
	Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	
Yüksek Lisans Mezunu	7	1	3	11
Lisans Mezunu	16	21	33	70
Yüksek lisans ders aşaması	1	0	0	1
Yüksek lisans tez aşaması	3	2	1	6
Doktora	1	0	0	1
Sanatta yeterlilik	1	0	0	1
Toplam	29	24	37	90

Araştırma Örneklemini oluşturan müzik öğretmenlerinin lisansüstü eğitim durumları ve illere göre dağılımları çizelge 4'te gösterildiği gibidir. Bu dağılımların yüzdelik oranları EK 1'de elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 5. Lisansüstü Eğitim * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi

	Çalıştığı Kurum				Toplam
	Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	İlk ve Orta Okul	Müzik Dershanesi ve Kurs	Halk Eğitim Merkezi	
Yüksek Lisans Mezunu	4	4	3	0	11
Lisans Mezunu	28	28	11	3	70
Yüksek lisans ders aşaması	0	0	1	0	1
Yüksek lisans tez aşaması	2	0	4	0	6
Doktora	1	0	0	0	1
Sanatta yeterlilik	0	0	1	0	1
Toplam	35	32	20	3	90

Çizelge 5'teki bulgulardan lisansüstü eğitim yapan veya yapmakta olan müzik öğretmenlerinin daha çok Müzik dershanesi veya kurs ortamında çalıştığı anlaşılmaktadır. Konuya ilişkin yüzdelik oranlar EK1'de gösterilmiştir.

Çizelge 6. Lisans Mezuniyet YILI * Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi

		Çalıştığı İl			Toplam
		Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	
	0	3	0	0	3
	1983 Yılı	0	0	1	1
	1994 Yılı	3	0	1	4
	1995 Yılı	1	0	3	4
	1996 Yılı	0	1	0	1
	1997 Yılı	0	1	2	3
	1998 Yılı	0	3	2	5
	1999 Yılı	0	2	5	7
	2000 Yılı	1	1	0	2
	2001 Yılı	0	0	7	7
	2002 Yılı	0	3	2	5
	2003 Yılı	4	2	2	8
	2004 Yılı	0	2	3	5
	2005 Yılı	1	0	0	1
	2006 Yılı	0	2	1	3
	2007 Yılı	4	0	0	4
	2008 Yılı	1	2	0	3
	2009 Yılı	1	3	3	7
	2010 Yılı	1	2	2	5
	2011 Yılı	5	0	3	8
	2012 Yılı	4	0	0	4
Toplam		29	24	37	90

Çizelge 6'dakibulgulara göre müzik öğretmenlerinin mezuniyet yılının çoğunluğunu oluşturan yıllar 1999, 2003 ve 2011'dir. Bu yılların çalışılan ile göre çoğunluk dağılımı; 1999 yılı mezunlarının Tekirdağ'da, 2003 yılı mezunlarının her

üç ilde de ve 2011 yılı mezunlarının Edirne ve Kırklareli'nde görev yaptığı anlaşılmaktadır.

Çizelge 7. Lisans Mezuniyet YILI * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi

		Çalıştığı Kurum				Toplam
		Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	İlk ve Orta Okul	Müzik Dershanesi ve Kurs	Halk Eğitim Merkezi	
	0	1	1	1	0	3
	1983 Yılı	1	0	0	0	1
	1994 Yılı	4	0	0	0	4
	1995 Yılı	2	1	1	0	4
	1996 Yılı	0	1	0	0	1
	1997 Yılı	1	2	0	0	3
	1998 Yılı	3	2	0	0	5
	1999 Yılı	4	2	1	0	7
	2000 Yılı	0	2	0	0	2
	2001 Yılı	4	3	0	0	7
	2002 Yılı	5	0	0	0	5
	2003 Yılı	2	4	2	0	8
	2004 Yılı	0	3	2	0	5
	2005 Yılı	1	0	0	0	1
	2006 Yılı	2	1	0	0	3
	2007 Yılı	2	1	1	0	4
	2008 Yılı	1	0	2	0	3
	2009 Yılı	0	3	3	1	7
	2010 Yılı	2	1	1	1	5
	2011 Yılı	0	3	5	0	8
	2012 Yılı	0	2	1	1	4
Toplam		35	32	20	3	90

Çizelge 7'deki bulgular müzik öğretmenlerinin 1983-2012 yıllarından mezun öğretmenler olduklarını ve Trakya yöresinde görev yapan öğretmenler bakımından en fazla 2011 yılı mezunları oldukları; bunların da KPSS sonucu devlet kadrosu ile istihdam edilmemiş, dolayısı ile müzik dershanesi ve kurs ortamlarında özel kurumlarda istihdam olanaklarını kullanma zorunda kalan mezunlar oldukları anlaşılmaktadır.

Çizelge 8. Hizmet YILI * Çalıştığı İl Çapraz Çizelgesi

		Çalıştığı İl			Toplam
		Edirne	Kırklareli	Tekirdağ	
	1 Yıl	5	0	3	8
	2 Yıl	5	3	3	11
	3 Yıl	1	2	1	4
	4 Yıl	1	1	0	2
	5 Yıl	3	2	0	5
	6 Yıl	3	0	2	5
	7 Yıl	0	1	3	4
	8 Yıl	0	2	2	4
	9 Yıl	1	3	1	5
	10 Yıl	4	1	1	6
	11 Yıl	0	4	5	9
	12 Yıl	4	0	6	10
	13 Yıl	0	0	1	1
	14 Yıl	0	3	3	6
	15 Yıl	0	2	1	3
	16 Yıl	0	0	1	1
	17 Yıl	0	0	1	1
	20 Yıl	2	0	0	2
	30 Yıl	0	0	1	1
	25	0	0	2	2
Toplam		29	24	37	90

Çizelge 8’de müzik öğretmenlerinin hizmet yıllarına göre çalıştıkları illerin dağılımı verilmiştir.

Çizelge 9. Hizmet YILI * Çalıştığı Kurum Çapraz Çizelgesi

		Çalıştığı Kurum				Toplam
		Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	İlk ve Orta Okul	Müzik Dershanesi ve Kurs	Halk Eğitim Merkezi	
	1 Yıl	0	3	3	2	8
	2 Yıl	1	4	5	1	11
	3 Yıl	1	0	3	0	4
	4 Yıl	0	1	1	0	2
	5 Yıl	3	0	2	0	5
	6 Yıl	3	1	1	0	5
	7 Yıl	1	2	1	0	4
	8 Yıl	1	2	1	0	4
	9 Yıl	2	3	0	0	5
	10 Yıl	0	5	1	0	6
	11 Yıl	7	2	0	0	9
	12 Yıl	6	3	1	0	10
	13 Yıl	1	0	0	0	1
	14 Yıl	2	4	0	0	6
	15 Yıl	3	0	0	0	3
	16 Yıl	1	0	0	0	1
	17 Yıl	0	1	0	0	1
	20 Yıl	2	0	0	0	2
	30 Yıl	1	0	0	0	1
	25	0	1	1	0	2
Toplam		35	32	20	3	90

Çizelge 9'da müzik öğretmenlerinin hizmet yıllarına göre çalıştıkları kurumların dağılımı verilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler, GSSL'de görev yapan müzik öğretmenleri, müzik dershaneleri, özel müzik kursları, halk eğitim merkezleri ve belediye vb. kurumlarda dal öğretmenliği niteliğinde görev yapmakta olan müzik öğretmenleri ile genel müzik eğitimini vermekte olan müzik öğretmenlerine ulaşılıp, anket uygulanarak toplanmıştır. Bu bağlamda Anket için Ergün (2005);

"Anket; sistematik bir veri toplama yöntemidir. Veriler önceden belirlenmiş insanlara bir dizi soru sorarak elde edilir. Anket yöntemiyle çok farklı veri toplamak mümkündür" açıklamasını yapmıştır.

Odabaşı (2001), anket yönteminin özelliklerine yer vererek güçlü yanlarına vurgu yapmaktadır;

"Anket yönteminin, birincil kaynaktan veri elde etmenin diğer yöntemi olan gözlem yöntemine göre üstün bir özelliği vardır. En yaygın ve sık kullanımı olması, bilinen üstün bir özelliğidir. Bu özelliği ortaya çıkartan önemli konu, gözlem yönteminde soru sorulmamasına karşın, anket yönteminde sorular sorulmasıdır. Anket formundaki sorular yazılı (mektupla anket) ve sözlü (telefonla anket, görüşme) olarak sorulabilmektedir. Diğer bir özellik ise esneklik ve çeşitliliktir. Anket yöntemi ile pek çok ve çeşitte bilgiler toplamak olanaklıdır. Cevaplayacakların tutum ve davranışlarından tutun da demografik özelliklerine kadar değişik türde bilgiler elde edebilmek söz konusudur. Sorulacak sorulardaki esneklik ve çeşitlilik ile çok çeşitli bilgiler elde edilebilir. Anket yönteminin bir diğer önemli özelliği de verilerin daha çabuk ve daha az maliyetle elde edilebilmesidir. Bilgi toplanacak konuların ve kişilerin geniş bir yelpazeye yayılabilmesi ve iletişim olanaklarının sunduğu hız ve düşük maliyetle erişim fırsatları, anket yönteminin bu özelliğini oluşturmaktadır".

Balcı (2005) ise anket için; *"Anket, belli bir konuda saptanmış hipotezlere ya da sorulara bağlı olarak bir evren ya da örneklemi oluşturan kaynak kişilere*

sorular yöneltmek suretiyle sistemli veri toplama tekniği olarak tanımlanabilir" açıklamasını yapmıştır. Kaptan (1973) ise, diğerlerinden farklı olarak anket yönteminin zor olan taraflarına ve zayıf yönlerine değinmiştir; *"Amaca uygun, iyi bir anket hazırlamak zor bir iştir. Anketlerde görülen kusurlardan biri, belki en önemlisi sorulardaki anlaşılmazlıktır. Esasında dil, özellikle bazı kelime ve ifadeler değişik anlamlar taşıyabilmekte, yazı ile anlaşmayı güçleştirmektedir. Anket hazırlayan kişiler çok zaman herkesin kendilerini kolayca anlayacağını sanırlar. Ayrıca birçok kimse anket hazırlamanın kolay bir iş olduğunu düşünmekte, bunun birkaç güne sığdırılabileceğine inanmaktadır. Oysaki bir anket meydana getirmek birçok hazırlığı, bilgiyi, yeteneği ve çabayı; ayrıca zamanı gerektirmektedir".*

Anket yöntemi yoluyla geniş kitlelere ulaşabilmek, araştırmayı büyük gruplara dayandırmak kolaydır. Bu bağlamda anket, geniş coğrafi bölgelere ve çok sayıda insana ulaşılabilmesi bakımından, geniş bir örneklem üzerinde çalışma olanağı sağlar.

Anket uygulamaları, araştırmacıya para, zaman ve enerji bakımından tasarruf sağlar.

Anketlerde soruların yazılı olması, araştırmacının onları tekrar tekrar incelemesine, buna bağlı olarak geliştirip değiştirmesine ve değerlendirme yapmasına olanak sağlar. Anket yönteminin tüm bu olumlu tarafları yanında olumsuz tarafları da vardır:

Anket tekniği yapısal özelliklerinden ötürü sınırlı bilgiler sağlayabilir. Çünkü görüşmeye oranla anket daha kısa sürede tamamlanır ve sorulara verilen cevaplar görüşmeye oranla kısadır.

Anket uygulanacak kişilerin, anket sorularını aynı derecede anlayamamaları veya cevaplarında açık olmamaları ve rastgele cevaplar vermeleri mümkündür. Bu bağlamda araştırmacının bunları kontrol etme imkânı yoktur (Balcı, 2005; Ergün, 2005; Odabaşı, 2001; Kaptan, 1973).

2.4. Veri Çözümleme Araçları

Araştırmada toplanan verileri çözümlemek için betimsel istatistik yöntemi kullanılmıştır. Buna göre Geray (2004) betimsel istatistik yöntemi için; *Betimleyici istatistik, araştırma sonucunda ortaya çıkan ham verilerin genel görünümünü veya özetini topluca görmemizi sağlar. Gündelik araştırmalar da göz önüne alınırsa en çok kullanılan istatistik türü olduğunu söyleyebiliriz"* açıklamasını yapmıştır**.** Sözbilir (2010) de betimsel istatistik yöntemini örnek vererek açıklamış ve bu konuda; *"Betimsel İstatistik; sayıları ve gözlemleri tanımlayıcı indekslere dönüştürür. Çok sayıdaki gözlemleri özetlemek, organize etmek ve azaltmak için kullanılır. Verilerde "ne" sorusu üzerinde durur. Örneğin, "5.Sinif öğrencilerinde ortalama okuma seviyesi nedir?", "Kaç tane öğretmen hizmet içi eğitimi faydalı buldu?" gibi. Betimsel istatistik, verilerin özetlenmesi ve araştırma sonuçlarının yorumlanması için kullanılan en iyi yoldur"* açıklamasını yapmıştır.

Anket, Ödev, Tez Analizi www.surveyanaliz.com adresinden ulaşılan "NND (Nedir, Ne Demektir?) Sözlük"te betimsel istatistik; *Verilerin toplanması, bölümlendirilmesi, özetlenmesi ve sunulmasıyla ilgili yöntemleri konu edinen istatistik dalı"* olarak tanımlanmaktadır. Üstün (2012) betimsel istatistiğin uygulama alanlarına değinerek, bu konuda;

"*Eldeki verilerin özetlenmiş biçimi ya da başka bir deyişle niceliklendirilmesi betimsel istatistiği açıklar. Verilerin sınıflandırılması, sınıf toplamları veya tekrarlanma sayıları, ortalamaları, saçılım (yayılım) değerleri, veri sınıfları arasındaki ilişki (korelasyon) değerleri, bunlara ait çizelge ve grafik gösterimler betimsel istatistiğin uygulamalarıdırlar. Analiz sürecinin olasılık kuramından bağımsız ilerlemesi betimsel istatistiğin ayırtkan özelliğidir. Bir öğrenci grubunun belirli bir dersteki başarısı öğrenci grubu hakkında açıklayıcı bir bilgi olarak değerlendirilebilir. O ders için sınav notlarının ortalaması bir başarı göstergesidir"* açıklamasını yapmıştır.

Betimsel İstatistik Yöntemi, sayıları çok olan gözlemleri özetlemeye, geniş kapsamlı değerlendirmeleri organize etmeye ve bu doğrultuda sayıca fazla olan verileri uygun şekilde azaltmaya yarar. Bu istatistik tipi araştırma sonucunda ortaya çıkan verilerin genel görünümünü topluca görmemizi sağlar. Araştırmalarda en çok kullanılan/ yararlanılan istatistik yöntem tipi olarak betimsel istatistik yöntemi gösterilir (Geray, 2004; Sözblir, 2010; Üstün 2012; NND Sözlük).

Anketlerin geçerliliği Cronbach Alfa ile test edilmiş ve aşağıdaki sonuca ulaşılmıştır:

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	86	95,6
	Excluded(a)	4	4,4
	Total	90	100,0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,683	,907	113

Bu sonuçlara göre anketler için orta düzeyde bir geçerlilik bulunmuştur. Bu bağlamda anket maddelerinin[16] geçerli bulgular oluşturduğu söylenebilir.

[16] Ankette üçlü ölçek kullanılmış olup; kesinlikle katılmıyorum için 1, fikrim yok için 3 ve kesinlikle katılıyorum maddesi için 5 değeri verilerek Cronbach alfa değeri bulunmuştur. Ankette üçlü likert uygulanmasının nedeni bu konuda yapılmış ilk araştırma olması bakımından bu araştırma kapsamında elde edilecek verilerin saf ve açık bir derecelemeye karşılık gelmesi ara basamaklara karşılık gelen derecelere yönelik görüşlerin ana derecelere yönelmesi tasarlanmıştır. Ayrıca bu araştırmada betimsel istatistik yöntemlerinden sadece görüşlerin dağılım sıklığı ve bu sıklığın kişisel özelliklere göre yansımasına bakıldığı ve ileri istatistiksel işlemelere yer verilmediği için ankette üçlü ölçek tercih edilmiştir.

BÖLÜM III

3. BULGULAR VE AÇIKLANMASI

Bu kısımda anket yolu ile elde edilen müzik öğretmenleri görüşlerinin betimsel istatistik işlemlerinden görüşlerin dağılım sıklığına dayanan bulgulara yer verilmiştir. Bulguların yazıya aktarılmasında alt araştırma sorularına yönelik bir sıra takip edilmiştir.

3.1. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Alanı Mesleki Nitelikleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular ve Açıklanması

Bu kısımda müzik öğretmenlerinin mesleklerini gerçekleştirme sürecinde mesleki niteliklerini ortaya koyan seslendirme ve öğretimini yaptığı çalgılar; çalıştırdığı koro ve orkestralar; icracı ve izleyici olarak katıldığı konser ve etkinlikler ile yaptığı resitallere ilişkin durum betimlemesine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Çizelge 10. Müzik Öğretmenlerinin Seslendirme Yaptığı Çalgıların Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Piyano	11	12,2	12,2
Keman	14	15,6	27,8
Gitar	8	8,9	36,7
Bağlama	3	3,3	40,0
Flüt	3	3,3	43,3
Viyola	2	2,2	45,6
Klarnet	1	1,1	46,7
Flüt-Piyano-Bağlama	1	1,1	47,8
Keman-Piyano	9	10,0	57,8
Gitar-Piyano	7	7,8	65,6
Bağlama-Piyano	2	2,2	67,8
Viyola-piyano	2	2,2	70,0
Gitar-Piyano-ney	1	1,1	71,1
Piyano-Bağlama-ud	3	3,3	74,4
Keman-Flüt	1	1,1	75,6
Keman-Piyano-Bağlama	2	2,2	77,8
Çello-Piyano-Gitar	2	2,2	80,0
Keman-Piyano-BateriGitar-Org	1	1,1	81,1
Flüt-Piyano	5	5,6	86,7
Keman-Gitar-Bağlama-Viyola	1	1,1	87,8
Piyano-Çello	3	3,3	91,1
Bağlama-Gitar	3	3,3	94,4
Bağlama-Gitar-Piyano	2	2,2	96,7
Klarnet-Piyano	2	2,2	98,9
Bağlama-Gitar-Klarnet	1	1,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 10'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %53,4'i piyano, keman, gitar, keman-piyano, gitar-piyano ve flüt-piyano çalgı ve çalgılarında seslendirme yaptıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu çalgı yada çalgı kümelerini seslendirmeye yönelik dağılım sıklığı çizelge 10'da verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin seslendirme yaptığı diğer çalgı ve çalgı çeşitlerinden oluşan kümelerin sayısı 19'dur ve bu çalgılar ile çalgı kümelerine yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 10'da gösterildiği gibidir.

Bu bulgulardan müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği programında bireysel çalgı dersi kapsamında eğitimi öğretimi yapılan Batı çalgılarını ve bu çalgılardan oluşan farklı çalgı kümelerindeki çalgıları seslendirdikleri; bununla birlikte müzik öğretmenlerinin bireysel çalgı dersi kapsamında aldıkları flüt ve klarnet çalgısından daha çok flüt çalgısının seslendirmesine yer verdiği; müzik öğretmenliği programının bireysel çalgı dersleri kapsamında -*istisna birkaç kurum hariç*- yer verilmeyen ud, ney ve bateri gibi çalgılara yönelik seslendirme nitelikleri olduğu; ayrıca bağlama seslendirme oranının tekil ve çoğul seçenekler içinde toplam %18 olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin çalgı seslendirme aşamasında müzik öğretmenliği programında yer alan bireysel çalgı dersi kapsamında üflemeli çalgılardan flüte; yerel çalgılardan *–sınırlı kurumlarda yer verilmesine rağmen*- bağlamaya ve dört yıllık bir ders süresine sahip piyanoya; yaylı çalgılardan kemana ve telli (çektirmeli) çalgılardan gitara yer verdikleri ve öğretmenlerin mesleki düzeyde Türk müziği çalgılarına yönelik bir seslendirme ihtiyacına karşılık verdiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 11. Müzik Öğretmenlerinin Öğretimini Yaptığı Çalgıların Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Piyano	10	11,1	11,1
Keman	8	8,9	20,0
Gitar	11	12,2	32,2
Bağlama	5	5,6	37,8
Flüt	5	5,6	43,3
Viyola	1	1,1	44,4
Şan	2	2,2	46,7
Keman-Piyano	3	3,3	50,0
Keman-Blok Flüt	2	2,2	52,2
Gitar-Piyano	3	3,3	55,6
Bağlama-Piyano	1	1,1	56,7
Melodika-Org-Blok Flüt	4	4,4	61,1
Bağlama-Melodika-Blok Flüt	3	3,3	64,4
Keman-Piyano-Melodika-Blok Flüt	1	1,1	65,6
Piyano-Bağlama-Ud	1	1,1	66,7
Keman-Flüt	1	1,1	67,8
Çello-Piyano-Gitar	1	1,1	68,9
Çello-Piyano-Blok Flüt	1	1,1	70,0
Flüt-Piyano	2	2,2	72,2
Gitar-Blok Flüt	2	2,2	74,4
Melodika-Blok Flüt	10	11,1	85,6
Keman-Gitar-Bağlama-Viyola	1	1,1	86,7
Piyano-Çello	1	1,1	87,8
Müziksel İşitme Okuma Yazma	3	3,3	91,1
Müziksel İşitme Okuma yazma ve Şan	1	1,1	92,2
Bağlama-Gitar	1	1,1	93,3
Bağlama-Gitar-Melodika	2	2,2	95,6
Bağlama-Gitar-Org-Blok Flüt	2	2,2	97,8
Keman-Org-Blok Flüt	1	1,1	98,9

Flüt-Org-Blok Flüt	1	1,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 11'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %54,5'i piyano, keman, gitar, bağlama, flüt, melodika-blok flüt çalgı ve çalgılarına yönelik öğretim yaptıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu çalgı ya da çalgı kümelerinin öğretimine yönelik dağılım sıklığı çizelge 11'de verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin öğretimini yaptığı diğer çalgı ve çalgı kümelerinin sayısı 24'tür ve bu çalgılar ile çalgı kümelerine yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 11'de gösterildiği gibidir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği lisans programınca eğitim ve öğretimini aldıkları çalgılara yönelik öğretimi gerçekleştirdikleri; Çalgı öğretimi yanı sıra müziksel işitme okuma ve yazma öğretimi yaptıkları; bununla birlikte melodika gibi müzik öğretmenliği lisans programında öğretimine yer verilmeyen ya da –*bağlama, ud*[17]-, org, blok flüt[18] gibi kısmen yer verilen çalgıların öğretimini de gerçekleştirdiklerinden müzik öğretmenlerinin meslek sonrası iş hayatlarında eğitim ve öğretimini yapacağı bireysel müzik eğitimi [uğraşı alanı, yarı mesleki çalgı eğitimi ya da mesleki çalgı eğitimi] kapsamının müzik öğretmenliği programı kapsamında eğitimi öğretimi yapılandan fazla olduğu; dolayısıyla müzik öğretmenliği mesleğinin temel ihtiyaçlarından birini [Müzik alanı dal öğretmenliği] oluşturduğu şeklinde yorumlanabilir.

[17] Birkaç müzik eğitimi anabilim dalında bireysel çalgı dersi kapsamında bağlama ve ud gibi çalgıların öğretimi yapılmaktadır.

[18] Söz konusu çalgılar bir ya da birkaç dönem sınıf dersi kapsamında öğretimi yapılan derslerdir.

Çizelge 12. Müzik Öğretmenlerinin Çalıştırdığı Korolar

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Herhangi bir koro çalıştırmıyor	41	45,6	45,6
GSSL korosu	5	5,6	51,1
Okul koroları	16	17,8	68,9
Sınıf koroları	6	6,7	75,6
Yetişkin koroları	1	1,1	76,7
Çocuk koroları	5	5,6	82,2
Çocuk, HEM ve Yetişkin koroları	1	1,1	83,3
Kız ve erkek koroları	1	1,1	84,4
THM koroları	4	4,4	88,9
Çocuk ve sınıf koroları	3	3,3	92,2
Belediye ve okul koroları	1	1,1	93,3
Avrupa ve Yeşilköy korosu	1	1,1	94,4
Özel gün ve Milli bayram koroları	1	1,1	95,6
Sınıf ve okul koroları	2	2,2	97,8
GSSL ve Müzik Eğitimi A.D. koroları	1	1,1	98,9
İlçe Öğretmenler ve GSSL korosu	1	1,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 12'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %45,6'sı herhangi bir koro çalıştırmadıklarını belirtirmişler, %35,7'si GSSL, Okul, Sınıf ve Çocuk korolarını çalıştırdıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu koroları çalıştırmaya yönelik dağılım sıklığı çizelge 12'de verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin çalıştırdığı diğer koroların sayısı 11'dir ve bu korolara yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 12'de gösterildiği gibidir.

Çizelge 13. Müzik Öğretmenlerinin Çalıştırdığı Orkestralar

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Herhangi bir orkestra çalıştırmıyor	74	82,2	82,2
GSSL orkestrası	2	2,2	84,4
Oda Orkestrası	5	5,6	90,0
Okul Orkestrası	3	3,3	93,3
Sınıf Orkestrası	4	4,4	97,8
Çalgı Korosu	2	2,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 13'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %82,2'si herhangi bir orkestra çalıştırmadıklarını belirtmişler, %5,6'sı da Oda Orkestrası çalıştırdıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu orkestraların çalıştırılmasına yönelik dağılım sıklığı çizelge 13'de verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin çalıştırdığı diğer orkestraların sayısı 4'tür ve bu orkestralara yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 13'de gösterildiği gibidir.

Çizelge 14. Müzik Öğretmenlerinin Katıldıkları Seslendirme Toplulukları

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Herhangi bir müzik topluluğuna katılmadı	44	48,9	48,9
Polifonik Korolar Derneği	1	1,1	50,0
Okul Etkinlikleri	17	18,9	68,9
GSSL Etkinlikleri	1	1,1	70,0
THM ve TSM Konserleri	1	1,1	71,1
Klasik Müzik Orkestraları	2	2,2	73,3
Tanınmış Solistlerin Orkestraları	1	1,1	74,4
Gençlik Koroları	1	1,1	75,6
Müzik Bölümü Konserleri	2	2,2	77,8
Avrupa-Müzik Bölümü ve Gençlik Orkestraları	1	1,1	78,9
Müzik Bölümü Konserleri-Okul Etkinlikleri	1	1,1	80,0
Resital	2	2,2	82,2
Senfoni Orkestrası-Oda Orkestrası	2	2,2	84,4
Belediye Koroları-THM ve TSM İcraları	2	2,2	86,7
Eşlikler	3	3,3	90,0
Okul Etkinlikleri-Resitaller	3	3,3	93,3
Bölüm Konserleri-Okul Etkinlikleri-Resitaller	5	5,6	98,9
İl Belediyesi Bünyesindeki Konserler	1	1,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 14'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %48,9'u herhangi bir topluluk icrasına katılmadıklarını belirtirken %24,5'i Okul Etkinliklerinde ve Bölüm Konserleri-Okul Etkinlikleri-Resitaller 'de seslendirme yaptıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu toplulukların seslendirmesine yönelik dağılım sıklığı çizelge 14'te verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin seslendirme yaptığı diğer toplulukların sayısı 15'tir ve bu topluluklara yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 14'te gösterildiği gibidir.

Çizelge 15. Müzik Öğretmenlerinin İzlemekten Hoşlandığı Konser ve Etkinlikler

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
0	9	10,0	10,0
Herhangi bir konser izlemedi	9	10,0	20,0
Klasik Müzik Konserleri	22	24,4	44,4
THM Konserleri	1	1,1	45,6
Etkinlikler (Okul, Sınıf)	3	3,3	48,9
Klasik Müzik ve THM Konserleri	1	1,1	50,0
Klasik Müzik-Polifonik Orkestra	2	2,2	52,2
Klasik-THM-TSM Konserleri	7	7,8	60,0
Her Türlü Müzik Etkinlikleri (Konserler)	10	11,1	71,1
Pop-Klasik Müzik-Tiyatro	3	3,3	74,4
Senfoni Orkestraları-Gitar Resitalleri	1	1,1	75,6
Resitaller	1	1,1	76,7
Klasik-Pop Müzik-Polifonik Orkestralar-Acapella Korolar	1	1,1	77,8
TRT Etkinlikleri-THM ve TSMToplulukları-Orkestralar	1	1,1	78,9
Konserler-Tiyatrolar-Halkoyunları vb.	2	2,2	81,1
Müzik Etkinlikleri-Tiyatrolar	1	1,1	82,2
Orkestralar-Resitaller-Korolar	2	2,2	84,4
Her türlü Sosyal Etkinlik	8	8,9	93,3
Klasik-Pop-Rock Müzik	1	1,1	94,4
Belediye Bandosu Etkinlikleri-KlasikMüzik Konserleri	1	1,1	95,6
Klasik-Pop-Jazz Müzik Konserleri	1	1,1	96,7
Operalar-Jazz Konserleri	1	1,1	97,8
Senfonik Konserler-Operalar vb.	1	1,1	98,9
Türk Müziği Konserleri	1	1,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 15'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %10'u izlemekten hoşlandığı konser ve etkinlikleri belirtmemişlerdir. Bununla beraber müzik öğretmenlerinin %52,2'si Klasik Müzik, Klasik-THM-TSM ve Her Türlü Sosyal Etkinlikleri izlemekten hoşlandıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu konser ve etkinliklere yönelik dağılım sıklığı çizelge 15'te verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin izlemekten hoşlandığı diğer konser ve etkinliklerin sayısı 17'dir ve bu etkinlilere yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 15'te gösterildiği gibidir.

Çizelge 16. Müzik Öğretmenlerinin Lisansüstü Eğitim Durumları

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Yüksek Lisans Mezunu	11	12,2	12,2
Lisans Mezunu	70	77,8	90,0
Yüksek lisans ders aşaması	1	1,1	91,1
Yüksek lisans tez aşaması	6	6,7	97,8
Doktora	1	1,1	98,9
Sanatta yeterlilik	1	1,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 16'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i lisans mezunu olduğunu belirtirken, %18,9'u lisansüstü eğitim yaptıklarını ifade etmişlerdir. Söz konusu eğitimlere yönelik dağılım sıklığı çizelge 16'da verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin aldığı diğer lisansüstü eğitim durumu 3'tür ve eğitim durumlarına yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 16'da gösterildiği gibidir.

Müzik Öğretmenlerinin %77,8'inin lisans mezunu olması ve lisansüstü eğitim olanaklarını kullanmamaları çalgı eğitimine yönelik süreçler bakımından olumsuz sonuçlar oluşturacağı; %22,2'sinin lisansüstü eğitim olanaklarını değerlendirmelerinin çalgı eğitimini -*bu öğretmenlerin çoğunluğunun GSSL ve Müzik dershanelerinde görev yapıyor olması Ek 1'de gösterildiği gibi*- olumlu yönde etkileyeceği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 17. Müzik Öğretmenlerinin Lisans Mezuniyet Yılı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
0	3	3,3	3,3
1983 Yılı	1	1,1	4,4
1994 Yılı	4	4,4	8,9
1995 Yılı	4	4,4	13,3
1996 Yılı	1	1,1	14,4
1997 Yılı	3	3,3	17,8
1998 Yılı	5	5,6	23,3
1999 Yılı	7	7,8	31,1
2000 Yılı	2	2,2	33,3
2001 Yılı	7	7,8	41,1
2002 Yılı	5	5,6	46,7
2003 Yılı	8	8,9	55,6
2004 Yılı	5	5,6	61,1
2005 Yılı	1	1,1	62,2
2006 Yılı	3	3,3	65,6
2007 Yılı	4	4,4	70,0
2008 Yılı	3	3,3	73,3
2009 Yılı	7	7,8	81,1
2010 Yılı	5	5,6	86,7
2011 Yılı	8	8,9	95,6
2012 Yılı	4	4,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 17'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %63,6'sı lisans mezuniyetlerinin 1998, 1999, 2001, 2002, 2003, 2004, 2009, 2010, 2011 yıllarında olduğunu belirtmişlerdir. Söz konusu yıllara yönelik dağılım sıklığı çizelge 17'de verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin diğer lisans mezuniyet yıllarının sayısı 11'dir ve bu yıllara yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 17'de gösterildiği gibidir.

Çizelge 18. Müzik Öğretmenlerinin Hizmet Yılı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
1 Yıl	8	8,9	8,9
2 Yıl	11	12,2	21,1
3 Yıl	4	4,4	25,6
4 Yıl	2	2,2	27,8
5 Yıl	5	5,6	33,3
6 Yıl	5	5,6	38,9
7 Yıl	4	4,4	43,3
8 Yıl	4	4,4	47,8
9 Yıl	5	5,6	53,3
10 Yıl	6	6,7	60,0
11 Yıl	9	10,0	70,0
12 Yıl	10	11,1	81,1
13 Yıl	1	1,1	82,2
14 Yıl	6	6,7	88,9
15 Yıl	3	3,3	92,2
16 Yıl	1	1,1	93,3
17 Yıl	1	1,1	94,4
20 Yıl	2	2,2	96,7
30 Yıl	1	1,1	97,8
25	2	2,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 18'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %72.4'ü hizmet yıllarının 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14 yıl olduğunu ifade etmişlerdir. Söz konusu yıllara yönelik dağılım sıklığı çizelge 18'de verilmiştir. Müzik öğretmenlerinin diğer hizmet yıllarının sayısı 11'dir ve bu yıllara yönelik dağılım sıklıkları Çizelge 18'de gösterildiği gibidir.

3.2. Mesleki İhtiyaçlara Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Bu kısımda müzik öğretmenliği görev ve sorumluluğu ile görev ataması yapılmış meslek insanlarının mesleki ihtiyaçlarına yönelik kurumsal, yönetimsel ve iş ortamlarındaki ihtiyaçlara yönelik görüşlerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Çizelge 19. "Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) Mesleki İhtiyaçlarım İçin Her Zaman Yanımda Olduğunu Biliyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	71	78,9	78,9
Fikrim Yok	12	13,3	92,2
Kesinlikle Katılıyorum	7	7,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 19'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %78,9'u MEB'in mesleki ihtiyaçlar bakımından her zaman müzik öğretmenin yanında olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %13,3'nün konuya ilişkin görüşü yokken, %7,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin mesleki ihtiyaçlarına yönelik işlemlerde ihtiyaçlarının karşılanması yönünde MEB ve bağlı birimler nezdinde herhangi bir karşılık bulamadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 20. "MEB'in Mesleki Niteliğime Uygun Bir Kadro (Müzik Öğretmeni) Tahsisi Yaptığını Düşünüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	68	75,6	75,6
Fikrim Yok	10	11,1	86,7
Kesinlikle Katılıyorum	12	13,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 20'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %75,6'sı MEB'in müzik öğretmeninin mesleki niteliğine uygun bir kadro tahsisi yaptığı görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %11,1'nin konuya ilişkin görüşü yokken, %13,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Yukarıda verilen görüşlerin dağılımının okul türlerinde öğretmenlik yapma ile doğrudan ilişkisi olduğundan müzik öğretmeni olduğu halde müzik dal öğretmenliği görev ve sorumluluğu ile görevli öğretmenlerin kendi görevlendirilme durumlarına yönelik görüşleri önem kazanmaktadır. Bu bakımdan çizelge 21'deki dağılım ve açıklamalarına gereksinim vardır:

Çizelge 21. "MEB'in Mesleki Niteliğime Uygun Bir Kadro (Müzik Öğretmeni) Tahsisi Yaptığını Düşünüyorum" Cümlesinin Çalışılan Kuruma Göre Çapraz Çizelge Dağılımı

			Çalıştığı Kurum				
			Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi	İlk ve Orta Okul	Müzik Dershanesi ve Kurs	Halk Eğitim Merkezi	Total
Kadro Tahsisi	Kesinlikle Katılmıyorum	Count	17	29	19	3	68
		% within Çalıştığı Kuru	48,6%	90,6%	95,0%	100,0%	75,6%
		% of Total	18,9%	32,2%	21,1%	3,3%	75,6%
	Fikrim Yok	Count	9	1	0	0	10
		% within Çalıştığı Kuru	25,7%	3,1%	,0%	,0%	11,1%
		% of Total	10,0%	1,1%	,0%	,0%	11,1%
	Kesinlikle Katılıyorum	Count	9	2	1	0	12
		% within Çalıştığı Kuru	25,7%	6,3%	5,0%	,0%	13,3%
		% of Total	10,0%	2,2%	1,1%	,0%	13,3%
Total		Count	35	32	20	3	90
		% within Çalıştığı Kuru	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	38,9%	35,6%	22,2%	3,3%	100,0%

Çizelge 21'deki bulgulara göre 35 GSSL müzik öğretmeninin %48,6'sı görev ve sorumluluklarını üstlendikleri dal öğretmenliği mesleğinin karşılığı olan bir kadro tahsisi yapıldığına kesinlikle katılmamakta; %25,7'sinin kadro tahsisine ilişkin fikri bulunmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin %25,7'si ise kadro tahsisinin görev ve sorumluluklara uygun olduğuna kesinlikle katılmaktadır. Tüm kurumlarda çalışanlar düzeyindeki bulgulara göre müzik öğretmenliği, dal öğretmenliği, kurs öğretmenliği yapan müzik öğretmenlerinin yaptıkları göreve uygun bir kadro ataması yapılmadığı yönündeki görüşlerin oranı %75,6'dır.

Bu bulgular müzik öğretmenliği kadrosunun dal öğretmenliği kadrosunun görev ve sorumluluklarını karşılamadığının farkında olan %48,6'lik bir öğretmen kesimi olduğu; bu öğretmenlerin dal öğretmenliği görev ve sorumluluğunu yerine getirme bakımından diğer katılım oranlarını işaretleyen öğretmenlere göre daha duyarlı ve farkındalıklarının daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir. Tüm öğretmenler açısından bu oran %75,6 düzeyinde olup müzik öğretmenlerinin

atamasında tahsisi edilen kadroya yönelik sorunların olduğu şeklinde bir yorum yapılabilir.

Çizelge 22. "MEB'in Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Kadro Çeşitlemesi (Çalgı, Ses, Kuram, Topluluk Ve Etkinlik Öğretmenliği) İhtiyacını Gidermesi Gereğini Düşünüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	4	4,4	4,4
Fikrim Yok	3	3,3	7,8
Kesinlikle Katılıyorum	83	92,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 22'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin, %92,2'si MEB'in müzik öğretmenliği mesleğine yönelik kadro çeşitlenmesi (çalgı, ses, kuram, topluluk yönetimi ve etkinlik) ihtiyacını gidermesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular MEB'de var olan tek tip kadro (müzik öğretmenliği kadrosu) tanımı ve atamasının yapılan meslek ve kapsadığı görev ve sorumluluklar bakımından yetersiz olduğu ve bu kadronun çalgı, ses, kuram, topluluk yönetimi ve etkinlik öğretmenliği adları altında dal öğretmenliği kadrosu olarak çeşitlenmesi gerektiğinin farkında olan %92,2'lik bir öğretmen kesimi olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 23. "Okul Yönetimimin Mesleki İhtiyaçlarım İçin Her Zaman Yanımda Olduğunu Biliyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	14	15,6	15,6
Fikrim Yok	7	7,8	23,3
Kesinlikle Katılıyorum	69	76,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 23'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %76,7'si okul yönetiminin müzik öğretmeninin mesleki ihtiyaçları için her zaman yanında oldukları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Bununla birlikte bu görüşe katılmayan müzik öğretmeni görüşleri %15,6 oranındadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 23'teki bulgular müzik öğretmenlerinin görev aldıkları okuldaki yönetimin, öğretmenlerin mesleki ihtiyaçlar bakımından yanında olduğunu bilen ve bunun farkında olan %76,7'lik bir müzik öğretmeni kesimi bulunduğu şeklinde yorumlanabilir; ancak söz konusu müzik öğretmenlerinin %64,4'ünün dal öğretmenliği görev ve sorumluluğu altında mesleki müzik eğitimi odaklı kurumlarda görev yapmaları bu yorumun kurumsal nitelik farkı altında geçerli olduğu çıkarımına yol açmaktadır.

Çizelge 24. "Okul Yönetimi Ders Saatlerimi Müzik Dersinin Niteliği Doğrultusunda Hazırlamaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	18	20,0	20,0
Fikrim Yok	3	3,3	23,3
Kesinlikle Katılıyorum	69	76,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 24'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %76,7'si okul yönetiminin ders saatlerini müzik dersinin niteliği doğrultusunda hazırladığı görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %3,3'nün konuya ilişkin görüşü yokken, %20'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, okul yönetiminin, ders saatlerinin müzik dersinin niteliği göz önünde bulundurularak hazırlandığını belirten %76,7'lik bir müzik öğretmeni kesimi bulunmasına rağmen bu öğretmenlerin %64,4ü müzik öğretmenliği kadrosu altında mesleki müzik eğitiminde dal öğretmenliği görev ve sorumluluğunu yürütmekte ve mesleki müzik eğitimine odaklı kurumlar çatısı altında görev yapmakta olduğundan çizelge 24'deki bulgular müzik dersi verilen örgün eğitim kurumlarındaki yönetici tutum ve anlayışını yansıtmamaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 25. "Okul Yönetimi Müzik Dersinin Gerektirdiği Maddi- Manevi İhtiyaçların Tamamına Destek Olmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	46	51,1	51,1
Fikrim Yok	8	8,9	60,0
Kesinlikle Katılıyorum	36	40,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 25'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %51,1'i okul yönetiminin, okul yönetiminin müzik dersinin gerektirdiği maddi- manevi ihtiyaçların tamamına destek olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %40'ı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %8,9'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 25'teki bulgular müzik öğretmenlerinin görev aldıkları okuldaki yönetimin, müzik dersinin gerektirdiği maddi manevi ihtiyaçların tamamına destek olmadığı yönünde bir görüş belirttikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu yorum müzik öğretmenlerinin %64,4'ünün mesleki ve musiki odaklı kurum yapısı altında çalıştıkları göz önüne alındığında okul yönetimlerinin manevi ihtiyaçlar ifadesine yönelik olarak tutum ve anlayışlarında sorunlar olduğu şeklinde bir önem kazanmaktadır.

Çizelge 26. "Öğretmen Arkadaşlarımın Mesleki İhtiyaçlarım İçin Her Zaman Yanımda Olduklarını Biliyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	20	22,2	22,2
Fikrim Yok	12	13,3	35,6
Kesinlikle Katılıyorum	58	64,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 26'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %64,4'ü öğretmen arkadaşlarının mesleki ihtiyaçlar bakımından her zaman müzik öğretmenin yanında olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %22,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %13,3'nün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin görev aldıkları okulda diğer öğretmenlerin desteğini alacak düzeyde iletişim ve beceri özeliklerine sahip oldukları; ayrıca bu inanç ve güven ortamının müzik öğretmeninin mesleki mutluluğunu arttıracağı şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 27. "Öğretmen Arkadaşlarım Müzik Ve Eğitimi Konusunda Danışmanlığımdan Yararlanmaktalardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	11	12,2	12,2
Fikrim Yok	4	4,4	16,7
Kesinlikle Katılıyorum	75	83,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 27'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83'3'ü öğretmen arkadaşlarının müzik ve eğitimi konusunda müzik öğretmeninin danışmanlığından yararlandığı görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %12,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %4,4'nün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin öğretmen arkadaşlarının kendi mesleki bilgi, beceri ve donanımından yararlanmalarını sağlayacak düzeyde etkin ve iletişim becerisine sahip bireyler olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 28. "Okulumda Müzik Dersini Yürütebildiğim Nitelikli Bir Müzik Dersliğimiz Var" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	15	16,7	16,7
Fikrim Yok	5	5,6	22,2
Kesinlikle Katılıyorum	70	77,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 28'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i müzik öğretmeninin okulunda müzik dersini yürütebildiği nitelikli müzik dersliğinin olduğu

görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %16,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %5,6'sının konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin okulunda müzik dersini yürütebildikleri nitelikli bir sınıf olduğunu ve okul yönetimlerinin müzik dersinin öğretim ortamları bakımından, ihtiyaçlara dikkat ettiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 29. "Ders Programım Derste Oluşabilecek Fırsatları Değerlendirmeme Olanak Tanıyacak Esneklikte Hazırlanmıştır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	16	17,8	17,8
Fikrim Yok	8	8,9	26,7
Kesinlikle Katılıyorum	66	73,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 29'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %73,3'ü ders programının müzik öğretmeninin derste oluşabilecek fırsatları değerlendirmesine olanak tanıyacak esneklikte olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %17,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakla birlikte %8,9'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin müzik ders programının derste oluşabilecek fırsatları değerlendirmelerine olanak tanıyacak esneklikte hazırlandığı ve öğretmenlerin derste kendi fırsatlarını değerlendirebilecek durumda oldukları, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 30. "Ders Programım Yapılandırmacı Yaklaşım Uygulamalarına Yönelik Olarak Tasarlanmış Bir Programdır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	60	66,7	66,7
Fikrim Yok	12	13,3	80,0
Kesinlikle Katılıyorum	18	20,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 30'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %66,7'si görev aldıkları okulda izledikleri ders programının yapılandırmacı yaklaşıma yönelik olarak tasarlandığı görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %13,3'nün konuya ilişkin görüşü yokken, %20'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin ders programlarının yapılandırmacı yaklaşıma yönelik olmadığı ve müzik dersine yönelik hazırlanan programda yapılandırmacı yaklaşıma yönelik bir ders düzeni olmadığı, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 31. "Ders İşlenişinde Programa Tam Olarak Bağlı Kalıyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	67	74,4	74,4
Fikrim Yok	9	10,0	84,4
Kesinlikle Katılıyorum	14	15,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 31'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %74,4'ü müzik dersini işlerken, ders programına tam olarak bağlı kaldıkları görüşüne kesinlikle

katılmamaktadır. %10'unun konuya ilişkin görüşü yokken, %15,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin, müzik dersi işlenişinde programa bağlı kalmadıkları, bu durumun da söz konusu programın hazırlanışında müzik dersine yönelik eksikliklerin veya fazlalıkların olabileceğini gösterdiğinden müzik ders programında değişikler yapılması gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 32. "Okulumda Düzenlenen Her Türlü Tören Ve Etkinliklere Müzik Çalışmaları İle Katılıyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	5	5,6	5,6
Fikrim Yok	5	5,6	11,1
Kesinlikle Katılıyorum	80	88,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 32'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %88,9'u müzik öğretmeninin okulunda düzenlenen her türlü tören ve etkinliklere müzik çalışmaları ile katıldığı görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %5,6'sının konuya ilişkin görüşü yokken, yine %5,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmeninin okulunda düzenlenen her türlü tören ve etkinliklere müzik çalışmaları ile katıldığı, bu bağlamda söz konusu kesimin görevinin gerektirdiği bilinçte olup, etkin olarak okulunda müzik çalışmalarıyla ilgili faaliyette bulunduğu, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 33. "Okulumda, Etkinliklerin Hazırlıklarını Yapabileceğim Ve Sunabileceğim Salon Mevcuttur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	32	35,6	35,6
Fikrim Yok	2	2,2	37,8
Kesinlikle Katılıyorum	56	62,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 33'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %62,2'si müzik öğretmeninin okulunda etkinliklerini hazırlayabileceği ve sunabileceği salonun mevcut olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %35,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %2,2'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin, okulunda etkinlikleri yapabileceği ve sunabileceği salona sahip olduklarını ve bu kesimin müzik etkinliklerine ve müzik dersine önem veren kurumlarda görev yaptıkları, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 34. "Haftalık Ders Saatim Sesimi Rahatlıkla Kullanabileceğim Sayıdadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	16	17,8	17,8
Fikrim Yok	8	8,9	26,7
Kesinlikle Katılıyorum	66	73,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 34'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %73,3'ü haftalık ders saatinin müzik öğretmeninin sesini rahatlıkla kullanabileceği sayıda olduğu görüşüne

kesinlikle katılmaktadır. %17,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %8,9'unun konuya ilişkin görüşü bulunmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 35. "Sınıf Mevcutları En Fazla 40 Öğrenci Sınırlarındadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	10	11,1	11,1
Fikrim Yok	7	7,8	18,9
Kesinlikle Katılıyorum	73	81,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 35'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %81,1'i okuldaki sınıf mevcutlarının en fazla 40 sınırlarında olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %11,1'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %7,8'inin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 36. "Öğrencilerimin Müzik Derslerinin Tüm Araç Ve Gereçlerini Özenle Getirdiklerini Gözlüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	34	37,8	37,8
Fikrim Yok	12	13,3	51,1
Kesinlikle Katılıyorum	44	48,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 36'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %48,9'u öğrencilerinin müzik dersinin tüm araç gereçlerini getirdikleri görüşüne kesinlikle

katılmaktadır, %37,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken, %13,3'nün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bulgular doğrultusunda, müzik öğretmenlerinin öğrencilerinin müzik dersinin tüm araç gereçlerini getirdikleri ve bu kesimi oluşturan müzik öğretmenlerinin öğrencileri müzik dersine daha ilgili olup, müzik öğretmenin de bu ilgiyi araç gereç kontrolüyle yüksekte tuttuğu yorumu yapılabilir.

Çizelge 37. "Öğrencilerimin Ödevlerini Yaptıklarını Gözlüyorum" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	38	42,2	42,2
Fikrim Yok	7	7,8	50,0
Kesinlikle Katılıyorum	45	50,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 37'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %50'si öğrencilerinin ödevlerini yaptıkları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %42,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %7,8'inin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular çapraz çizelgedeki bulgulardan da anlaşıldığı üzere ödev yapma konusunda kesinlikle katılırım görüşünü benimseyen müzik öğretmenlerinin çalıştıkları kurumun mesleki olması ödevlerin de mesleki bir nitelik kazanmasına bağlı olarak yapıldığı; ancak genel müzik eğitimi alanındaki müzik dersinde durumun farklı olduğu şeklinde yorumlanabilir (Bkz. Ek 2).

Çizelge 38. "Öğrencilerim Okuldaki Koro Etkinliklerine Katılma Arzusu İçindedir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	31	34,4	34,4
Fikrim Yok	10	11,1	45,6
Kesinlikle Katılıyorum	49	54,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 38'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %54,4'ü öğrencilerin okuldaki koro etkinliklerine katılma arzusu içinde oldukları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %34,4'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %11,1'nin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmeninin öğrencilerinin okuldaki koro çalışmalarına katılma arzusu içinde olduğu ve söz konusu müzik öğretmenlerinin okulda koro çalışmalarını yürüttüğü, dolayısıyla da görevinin gerekliliklerini yerine getirdiği şeklinde yorumlanabilir.

3.3. Mezun olduğu Müzik Öğretmenliği Programına Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin mezun oldukları müzik öğretmenliği programındaki meslek alanına yönelik sınav uygulamaları ve alan derslerinin yeterliliğini ve bu alanların mesleki yeterlilikleri ile başarılarına etkisini ortaya koyan bulgular yer almaktadır.

Çizelge 39. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programındaki Tüm Dersler Meslek Bakımından Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	41	45,6	45,6
Fikrim Yok	8	8,9	54,4
Kesinlikle Katılıyorum	41	45,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 39'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %45,6'sı mezun oldukları müzik öğretmenliği programındaki tüm derslerin meslek bakımından gerekli olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %45,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %8,9'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 40. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programındaki Toplam Ders Sayısı Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	48	53,3	53,3
Fikrim Yok	9	10,0	63,3
Kesinlikle Katılıyorum	33	36,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 40'taki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %53,3'ü mezun oldukları müzik öğretmenliği programındaki toplam ders sayısının gerektiği kadar olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %36,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %10'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin mezun olduğu müzik öğretmenliği programındaki toplam ders sayısının gerektiği kadar olduğuna katılmayan müzik öğretmeni kesiminin katılan kesimden fazla olduğu ve söz konusu programda daha fazla ders sayısına ihtiyaç olduğunu belirttiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 41. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programında Dönemlik Ders Sayısı Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	48	53,3	53,3
Fikrim Yok	6	6,7	60,0
Kesinlikle Katılıyorum	36	40,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 41'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %53,3'ü mezun oldukları müzik öğretmenliği programındaki dönemlik ders sayısının gerektiği kadar olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %40'ı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %6,7'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmelerinin mezun oldukları programda dönemlik ders sayısının yeterli olduğu ve programdaki ders sayısının değişimine ihtiyaç olmadığı görüşünü belirttiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 42. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programında Sınav Uygulamaları Sayısal Olarak Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	36	40,0	40,0
Fikrim Yok	11	12,2	52,2
Kesinlikle Katılıyorum	43	47,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 42'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin, %47,8'i mezun oldukları müzik öğretmenliği programındaki sınav uygulamalarının sayısal olarak gerektiği kadar olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %40'ı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %12,2'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 43. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programındaki Sınav Uygulamaları Nitelik (Ödev, Ara Sınav, Sunum Vb.) Olarak Gerektiği Kadardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	38	42,2	42,2
Fikrim Yok	7	7,8	50,0
Kesinlikle Katılıyorum	45	50,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 43'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %50'si mezun oldukları müzik öğretmenliği programındaki sınav uygulamalarının sayısal olarak gerektiği kadar olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %42,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %7,8'inin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz

konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 44. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Mesleki Yeterliliğimde Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	7	7,8	7,8
Fikrim Yok	2	2,2	10,0
Kesinlikle Katılıyorum	81	90,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 44'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %90'ı mezun oldukları müzik öğretmenliği programının mesleki yeterliliklerinde etkisi olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 45. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Mesleki Başarımda Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	11	12,2	12,2
Fikrim Yok	2	2,2	14,4
Kesinlikle Katılıyorum	77	85,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 45'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %85,6'sı mezun oldukları müzik öğretmenliği programının mesleki başarılarında etkisi olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktalardır. %12,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktalardır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 46. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programında Batı Müziği Öğretimi Mesleki Alanımda Uygulamak Üzere Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	14	15,6	15,6
Fikrim Yok	6	6,7	22,2
Kesinlikle Katılıyorum	70	77,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 46'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i mezun oldukları müzik öğretmenliği programının, Batı müziği öğretimindeki başarısında etkisi olduğu görüşüne katılmaktadır. %15,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %6,7'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 47. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Çalgı Alanındaki İcra Yeterliliğimde Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	12	13,3	13,3
Fikrim Yok	6	6,7	20,0
Kesinlikle Katılıyorum	72	80,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 47'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin, %80'ni mezun oldukları müzik öğretmenliği programının çalgı alanındaki icra yeterliliğinde etkisi olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %13,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %6,7'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 48. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programının Çalgı Öğretimi Başarımda Etkisi Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	9	10,0	10,0
Fikrim Yok	6	6,7	16,7
Kesinlikle Katılıyorum	75	83,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 48'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83,3'ü mezun oldukları müzik öğretmenliği programının çalgı öğretimindeki başarısında etkisi olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %10'u ise ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 49. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Sesimi Mesleki Yönden Kullanmamda Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	35	38,9	38,9
Fikrim Yok	6	6,7	45,6
Kesinlikle Katılıyorum	49	54,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 49'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %54,4'ü mezun oldukları müzik öğretmenliği programının, müzik öğretmeninin sesini mesleki yönden kullanmasında yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %39,9'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %6,7'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 50. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Batı Müziği Çalgısı Çalabilmemde Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	31	34,4	34,4
Fikrim Yok	2	2,2	36,7
Kesinlikle Katılıyorum	57	63,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 50'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %63,3'ü mezun oldukları müzik öğretmenliği programının, Batı müziği çalgısı çalabilmesinde yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmakta iken %34,4'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 51. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Müzik Temel Bilgilerini Öğretmemde Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	6	6,7	6,7
Fikrim Yok	2	2,2	8,9
Kesinlikle Katılıyorum	82	91,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 51'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %91,1'i mezun oldukları müzik öğretmenliği programının, temel müzik bilgilerini öğretmesinde yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %6,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %2,2'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 52. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Türk Müziğini Tanımamda Ve Tanıtmamda Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	27	30,0	30,0
Fikrim Yok	5	5,6	35,6
Kesinlikle Katılıyorum	58	64,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 52'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %64,4'ü mezun oldukları müzik öğretmenliği programının, Türk müziğini tanımasında ve tanıtmasında yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %30'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %5,6'sının konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 53. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Geleneksel Çalgıları Çalabilmemde Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	58	64,4	64,4
Fikrim Yok	5	5,6	70,0
Kesinlikle Katılıyorum	27	30,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 53'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %64,4'ü mezun oldukları müzik öğretmenliği programının, geleneksel çalgıları çalabilmesinde yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %30'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %5,6'sının konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 54. "Mezun Olduğum Müzik Öğretmenliği Programı Müzik Tarihini Tanıma Ve Tanıtmamda Yeterli Olmuştur" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	28	31,1	31,1
Fikrim Yok	3	3,3	34,4
Kesinlikle Katılıyorum	59	65,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 54'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %65,6'sı mezun mezun oldukları müzik öğretmenliği programının, müzik tarihini tanıma ve tanıtmasında yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %31,1'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %3,3'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Müzik öğretmelerinin "Mezun Olduğu Müzik Öğretmenliği Programına Yönelik Görüleri Nedir?" başlığı altında verilen Çizelge 42- 54'teki bulgulardan yola çıkarak, söz konusu müzik öğretmeni kesiminin mezun oldukları programdaki ders sayılarının ve niteliğinin gerektiği kadar olduğuna ve mezun oldukları programın mesleki yeterliliklerinde ve başarılarında etkisi olduğuna kesinlikle katılıyor olması, bu kesimin günümüz müzik öğretmenliği programından bihaber olduğu, bu bağlamda program konusunda herhangi bir değişime ihtiyaç duyma, mesleki alanla alakalı olarak güncel yaşamlarındaki gelişmeleri takip etme ve günümüzün gerektirdiği yeniliklere ihtiyaç duyma yaşantısı içinde olmadığı yorumu yapılabilir.

Bununla birlikte yukarıda belirtilen çizelgeler arasında bulunan Çizelge 53'teki bulgulara göre ise müzik öğretmenleri mezun oldukları programın geleneksel çalgı çalabilme yeterliliğine etkisi olduğuna kesinlikle katılmayarak, geleneksel çalgı icralarını gerçekleştiremediklerini belirttiği görülmektedir.

3.4. Toplumda Müzik Alanına Yönelik Mesleki İhtiyaçların Tespitine Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmelerinin özel müzik eğitimi alanında bireysel ve toplu müzik derslerine olan talep durumuna yönelik görüşleri ve bu alana yönelik kurumlardaki müzik öğretmenlerinin yeterliliklerine yönelik görüşlerini içeren bulgulara yer verilmiştir.

Çizelge 55. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı (Özel Müzik Eğitimi) Alanında Bireysel (Kurumsal Olmayan) Piyano Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	11	12,2	12,2
Fikrim Yok	22	24,4	36,7
Kesinlikle Katılıyorum	57	63,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 55'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %63,3'ü bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında bireysel piyano dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %24,4'ünün konuya ilişkin görüşü yokken, %12,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 56. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Bireysel Keman Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	4	4,4	4,4
Fikrim Yok	19	21,1	25,6
Kesinlikle Katılıyorum	67	74,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 56'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %74,4'ü bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında bireysel keman dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %21,1'inin konuya ilişkin görüşü yokken, %4,4'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 57. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Bireysel Gitar Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	3,3	3,3
Fikrim Yok	12	13,3	16,7
Kesinlikle Katılıyorum	75	83,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 57'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83,3'ü bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında bireysel gitar dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %13,3'ünün konuya ilişkin görüşü yokken, %3,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 58. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Armoni Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	53	58,9	58,9
Fikrim Yok	28	31,1	90,0
Kesinlikle Katılıyorum	9	10,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 58'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %58,9'u bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında armoni dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %31,1'inin konuya ilişkin görüşü yokken, %10'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 59. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Müziksel İşitme- Okuma- Yazma Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	46	51,1	51,1
Fikrim Yok	28	31,1	82,2
Kesinlikle Katılıyorum	16	17,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 59'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %51,1'i bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında müziksel işitme-okuma- yazma dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %31,1'inin konuya ilişkin görüşü yokken, %17,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktalardır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 60. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Müzik Tarihi Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	52	57,8	57,8
Fikrim Yok	27	30,0	87,8
Kesinlikle Katılıyorum	11	12,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 60'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %57,8'i bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında müzik tarihi dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %30'unun konuya ilişkin görüşü yokken, %12,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktalardır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 61. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Bireysel Bağlama Dersine Talep Vardır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	13	14,4	14,4
Fikrim Yok	22	24,4	38,9
Kesinlikle Katılıyorum	55	61,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 61'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %61,1'i bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında bireysel bağlama dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %24,4'ünün konuya ilişkin görüşü yokken, %14,4'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 62. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Makam Bilgisi Dersine Talep Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	55	61,1	61,1
Fikrim Yok	28	31,1	92,2
Kesinlikle Katılıyorum	7	7,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 62'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %61,1'i bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında makam bilgisi dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %31,1'inin konuya ilişkin görüşü yokken, %7,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktalardır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 63. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Uğraşı Alanında Usul Bilgisi Dersine Talep Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	55	61,1	61,1
Fikrim Yok	29	32,2	93,3
Kesinlikle Katılıyorum	6	6,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 63'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %61,1'i bulundukları toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi alanında usul bilgisi dersine talep olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %32,2'sinin konuya ilişkin görüşü yokken, %6,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 55-63'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin bulundukları toplumda uğraşı alanına yönelik müzik eğitimi derslerinde bireysel keman, gitar, piyano, bağlama derslerine talep olduğu ancak armoni, müziksel işitme- okuma-yazma, usul bilgisi, makam bilgisi ve müzik tarihi derslerine talep olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda söz konusu şehirde yer alan toplumun bireysel çalgı derslerine önem verdiği ancak kuramsal olarak müzik eğitimi derslerinin gerekliliğine katılmadığı dolayısıyla müzik eğitimine mesleki veya kuramsal yönüyle değil çalgıcılık yönüyle ilgili olunduğu yorumu yapılabilir.

Çizelge 64. "Bulunduğum Toplumda Yaygın Kurumsal Olarak (Belediye, Halk Eğitim Merkezi, Dernekler Ve Müzik Dershanelerinde) Koro Çalışmalarına Önem Verilmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	12	13,3	13,3
Fikrim Yok	17	18,9	32,2
Kesinlikle Katılıyorum	61	67,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 64'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %67,8'i bulundukları toplumdaki Belediye, Halk Eğitim Merkezi, dernekler ve müzik dershanelerinde koro çalışmalarına önem verildiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %18,9'unun konuya ilişkin görüşü yokken, %13,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmeninin bulundukları toplumdaki Belediye, HEM, dernekler ve müzik dershaneleri gibi yaygın kurum olan yerlerde koro çalışmalarına önem verildiği ve bu bağlamda söz konusu toplumda müzik etkinliklerinin önemli yere sahip olduğu yorumu yapılabilir.

Çizelge 65. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Çocukları Eğiten Müzik Öğretmeninin Yeterliliği Ölçülerek Mesleğe Alınmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	16	17,8	17,8
Fikrim Yok	28	31,1	48,9
Kesinlikle Katılıyorum	46	51,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 65'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %51,1'i bulundukları toplumdaki müzik alanına yönelik özel müzik eğitimi kurumlarında çocukları eğiten müzik öğretmenlerinin yeterliliği ölçülerek mesleğe alındığı görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %31,1'nin konuya ilişkin görüşü yokken, %17,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin bulundukları toplumda müzik alanına yönelik özel müzik eğitimi kurumlarında mesleğe alınan müzik öğretmeninin çocukları yetiştirebilme bakımından yeterliliğinin ölçüldüğü, bu bağlamda söz konusu kurumlarda müzik öğretmeninin ve müzik dersinin niteliğini yüksekte tuttuğu şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 66. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Gençleri Eğiten Müzik Öğretmeninin Yeterliliği Ölçülerek Mesleğe Alınmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	27	30,0	30,0
Fikrim Yok	36	40,0	70,0
Kesinlikle Katılıyorum	27	30,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 66'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %40'ının bulundukları toplumdaki müzik alanına yönelik özel müzik eğitimi kurumlarında gençleri eğiten müzik öğretmenlerinin yeterliliği ölçülerek mesleğe alındığı cümlesine ilişkin görüşü yoktur. %30'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken yine %30'u kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 67. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Yetişkinleri Eğiten Müzik Öğretmeninin Yeterliliği Ölçülerek Mesleğe Alınmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	28	31,1	31,1
Fikrim Yok	36	40,0	71,1
Kesinlikle Katılıyorum	26	28,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 67'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %40'ının bulundukları toplumda müzik alanına yönelik özel müzik eğitimi kurumlarında yetişkinleri eğiten müzik öğretmenlerinin yeterliliği ölçülerek mesleğe alındığı

görüşüne ilişkin fikri yoktur. %31,1'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %28,9'u kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 68. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Her Branşın Uzman Eğitimcisi Bulunmaktadır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	37	41,1	41,1
Fikrim Yok	36	40,0	81,1
Kesinlikle Katılıyorum	17	18,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 68'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %41,1'i bulundukları toplumda müzik alanına yönelik özel müzik eğitimi kurumlarında her branşın uzman eğitimcisinin olduğuna yönelik görüşe kesinlikle katılmamaktadır. %40'ının konuya ilişkin görüşü yokken, %28,9'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 66- 68'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin bulundukları toplumdaki müzik alanına yönelik özel müzik eğitimi kurumlarında çocukları, gençleri ve yetişkinleri eğiten müzik öğretmenlerinin bu kurumlarda mesleğe alınırken yeterliliğinin ölçüldüğü ve her branşın uzman eğitimcisinin bulunduğu konularında fikri bulunmamaktadır. Bu doğrultuda, öğretmenlerin çalıştıkları kurum çapraz çizelgesi (Ek-2) den yola çıkarak, diğer söz konusu kurumlarda görev almayan müzik öğretmenlerinin, buralarda görev yapan meslektaşlarının durumlarıyla ve bu kurumlardaki müzik eğitiminin niteliğiyle ilgili olmadıkları yorumu yapılabilir.

Çizelge 69. "Bulunduğum Toplumda Müzik Alanına Yönelik; Özel Müzik Eğitimi Kurumlarında Bulunan Müzik Eğitimcilerinin Müzik Öğretmenliği Programından Mezun Olması Gerekliliği Vardır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	5	5,6	5,6
Fikrim Yok	27	30,0	35,6
Kesinlikle Katılıyorum	58	64,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 69'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %64,4'ü bulundukları toplumda müzik alanına yönelik özel müzik eğitimi kurumlarında bulunan müzik eğitimcilerinin, müzik öğretmenliği programından mezun olması gerekliliğinin olduğuna yönelik görüşe kesinlikle katılmaktadır. %30'unun konuya ilişkin görüşü yokken, %5,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin müzik alanına yönelik kurs, özel ders vb. etkinliklerin öğretiminde müzik öğretmenliği eğitimini önemsedikleri; ancak %35'lik bir müzik öğretmeni kesiminin özel müzik eğitimi alanına yönelik eğitim için müzik öğretmenliği eğitimin ya benimsemekte ya da konuya yönelik fikir oluşturabilecek herhangi bir görüşleri bulunmamaktadır şeklinde yorumlanabilir.

3.5. Mesleki Etkinlikleri Yönetme, Etkinliklerde Seslendirme Ve İzleyici Olarak Katılıma İlişkin Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin hem izleyici olarak hem de icracı olarak katıldığı etkinliklere yönelik görüşlerini belirttikleri bulgulara yer verilmiştir.

Çizelge 70. "Bulunduğum Şehirde Yapılan Klasik Müzik Konserlerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	7	7,8	7,8
Kesinlikle Katılıyorum	83	92,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 70'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %92,2'si bulundukları şehirdeki klasik müzik konserlerine katılımda bulundukları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %7,8'i ise ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmeninin bulunduğu şehirde klasik müzik konserlerine katılımda bulundukları; böylece müzik öğretmenliği programındaki ders ve etkinliklerin belirlediği bir etkinlik beğenisine sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 71. "Bulunduğum Şehirde Yapılan TSM (Türk Sanat Müziği) Konserlerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	19	21,1	21,1
Fikrim Yok	4	4,4	25,6
Kesinlikle Katılıyorum	67	74,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 71'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %74,4'ü bulundukları şehirdeki TSM konserlerine katılımda bulundukları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %21,1'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %4,4'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve

illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, Klasik Batı müziği etkinliklerine yönelik katılım ve beğenisi olan öğretmenlerden %18,2'si TSM konser etkinliklerine katılmamakta; böylece müzik öğretmenliği programında TSM vb. ders ve uygulamaların zayıf etkisinin sonuçları müzik öğretmenlerinin mesleki dönemlerine yansımaktadır, şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 72. "Bulunduğum Şehirde Yapılan THM (Türk Halk Müziği) Konserlerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	15	16,7	16,7
Fikrim Yok	5	5,6	22,2
Kesinlikle Katılıyorum	70	77,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 72'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i bulundukları şehirdeki THM konserlerine katılımda bulundukları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %16,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %5,6'sının konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, çizelge 71'deki bulgulardan farklı olarak müzik öğretmenliği programında THM ve TSM' ye ilişkin kuram ve uygulama eşit olmasına rağmen müzik öğretmenlerinin müzik beğenisi ve etkinlik katılım faaliyetlerinde THM yönünde %3,4'lük bir üstünlük oluşturduğu şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 73. "Bulunduğum Toplumda Okulların Müzik Etkinliklerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	12	13,3	13,3
Fikrim Yok	8	8,9	22,2
Kesinlikle Katılıyorum	70	77,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 73'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i bulundukları toplumdaki okulların müzik etkinliklerine katılımda bulundukları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %13,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %8,9'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin bulunduğu toplumdaki okulların düzenlediği müzik etkinliklerine katılımda bulundukları, bu bağlamda müzik öğretmenlerinin müziğe yönelik mesleklerinin gerektirdiği alakada olduğu ve bulundukları şehirdeki okullarda da müzik etkinliklerine önem verildiği yorumu yapılabilir.

Çizelge 74. "Görev Aldığım Okuldaki Müzik Etkinliklerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	5	5,6	5,6
Kesinlikle Katılıyorum	85	94,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 74'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %94,4'ü görev aldıkları okuldaki müzik etkinliklerine katılımda bulundukları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %5,6'sı ise ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Müzik öğretmeninin görev aldığı okulda düzenlenen müzik etkinliklerine %100'ünün katılımı görev ve sorumlulukları gereği beklenmektedir. Söz konusu etkinliklerin müzik öğretmenine danışılmadan yapılmış olması, müzik öğretmenliği mesleğinin yok sayılması, dolayısı ile müzik öğretmeninin yok sayılması anlamına gelir. Bulgularda ortaya çıkan %5,6'lık bir öğretmen kesiminin kesinlikle okuldaki müzik etkinliklerine katılmam ifadesi, söz konusu müzik öğretmenlerinin mesleğinin görev ve sorumluluk alanlarını bilmedikleri ya da umursamadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 75. "Bulunduğum Şehirde Var Olan Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarının (Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi, Konservatuar,) Hazırladığı Konserlere Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzde	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	6	6,7	6,7
Fikrim Yok	3	3,3	10,0
Kesinlikle Katılıyorum	81	90,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 75'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %90'ı bulundukları şehirde var olan mesleki müzik eğitimi kurumlarının (Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Konservatuar,) hazırladığı konserlere katılımda bulunma görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %6,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %3,3'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik

öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmeninin bulundukları şehirde var olan mesleki müzik eğitimi kurumlarının (Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Konservatuar) hazırladığı konserlere katılımda bulunmaları, söz konusu müzik öğretmeni kesiminin görev sorumluluk alanlarının bilincinde olduğu yorumu yapılabilir.

Çizelge 76. "Bulunduğum Şehirde Konser Etkinlikleri Yetersiz Olduğundan Şehir Dışı Konser Etkinliklerine Katılırım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzde	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	40	44,4	44,4
Fikrim Yok	6	6,7	51,1
Kesinlikle Katılıyorum	44	48,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 76'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %48,9'u bulundukları şehirdeki konser etkinliklerinin yetersiz olmasından dolayı şehir dışı konserlere gittikleri görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %44,4'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %6,7'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin bulundukları şehirdeki konser etkinlikleri yetersiz olduğundan şehir dışı konserlere gittikleri ve söz konusu şehirde konser etkinliklerinin sayısal olarak yetersiz olduğu gibi buna katılan kesimin görevinin gerektirdiği yapıda müzik etkinliklerine katılarak görev bilincinin kişisel hayatına yansıdığı şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca aynı konuya kesinlikle katılmayan kesimin ise tam tersi durumda olduğu yorumu yapılabilir.

Çizelge 77. "Bulunduğum Şehirdeki Konser Etkinliklerinin Niteliği Düşük Olduğundan Nitelikli Konser İzleme İhtiyacımı Şehir Dışındaki İzlemelerimle Karşılarım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzde	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	45	50,0	50,0
Fikrim Yok	7	7,8	57,8
Kesinlikle Katılıyorum	38	42,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 77'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %50'si bulundukları şehirdeki konser etkinliklerinin niteliğinin düşük olmasından dolayı şehir dışı konserlere gittikleri görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %42,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %7,8'inin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmeninin bulundukları şehirdeki konser etkinliklerinin nitelik bakımından yeterli olduğunu söylemesi yaşadığı ortamdan farklı olarak dış çevredeki etkinlikleri takip etmediği, güncel etkinlik alanlarına yayılmayıp bilinç olarak mesleğinin gerektirdiği yapıya ulaşamadığı şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 78. "Bulunduğum Toplumda Yapılan Klasik Müzik Konserlerine Seslendirici Olarak Katılmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	59	65,6	65,6
Fikrim Yok	4	4,4	70,0
Kesinlikle Katılıyorum	27	30,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 78'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %65,6'sı bulundukları toplumdaki klasik müzik konserlerine seslendirici olarak katılım gösterdikleri görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %30'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %4,4'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 3'te verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 79. "Bulunduğum Toplumda Yapılan Türk Sanat Müziği Konserlerine Seslendirici Olarak Katılmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	75	83,3	83,3
Fikrim Yok	1	1,1	84,4
Kesinlikle Katılıyorum	14	15,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 79'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83,3'ü bulundukları toplumdaki Türk Sanat Müziği konserlerine seslendirici olarak katılım gösterdikleri görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %15,6'sı ise ifade edilen cümleye kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 80. "Bulunduğum Toplumda Yapılan Türk Halk Müziği Konserlerine Seslendirici Olarak Katılmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	70	77,8	77,8
Kesinlikle Katılıyorum	20	22,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 80'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i bulundukları toplumdaki Türk Halk Müziği konserlerine seslendirici olarak katılım gösterdikleri görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %22,2'si ise ifade edilen cümledeki görüşe kesinlikle katılmaktalardır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 78- 80 arasındaki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin bulundukları toplumdaki klasik, TSM, THM konserlerine icracı olarak katılmadığı, bu bağlamda söz konusu kesimin müzik etkinlikleri ile alakalı mesleğinin gerektirdiği çerçevede ilgilenmediği, icra konusundaki yeterliliğine güvenmediği ve meslek bilincinin tam olarak gelişmediği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 81. "Görevli Olduğum Kurumda -Her Zaman- İstiklal Marşını Yönetirim" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	25	27,8	27,8
Fikrim Yok	3	3,3	31,1
Kesinlikle Katılıyorum	62	68,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 81'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 68,9'u görev aldıkları kurumda –her zaman- İstiklal Marşını yönettikleri görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %27,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %3,3'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 82. "Görevli Olduğum Kurumda Geleneksel Müzik Seslendirmelerini Yaparım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	20	22,2	22,2
Fikrim Yok	8	8,9	31,1
Kesinlikle Katılıyorum	62	68,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 82'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 68,9'u görev aldıkları kurumda geleneksel müzik seslendirmelerini yaptıkları görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %22,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %8,9'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda, müzik öğretmenlerinin görevli olduğu kurumda geleneksel müzik seslendirmelerini yaptığı, söz konusu kesimin bu seslendirmeleri gerçekleştirebilecek yeterlilikte olduğu ve mesleki gerekliliklerin farkında olduğu, aynı duruma kesinlikle katılmayan kesimin ise mesleki bilinç bakımından olumsuz durumda olduğu yorumu yapılabilir.

Çizelge 83. "Görevli Olduğum Kurumda Koro Yönetirim" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	39	43,3	43,3
Fikrim Yok	3	3,3	46,7
Kesinlikle Katılıyorum	48	53,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 83'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 53,3'ü görevli oldukları kurumda koro yönettikleri görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %43,3'ü ise ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin görevli oldukları kurumda koroya katılımla birlikte ses topluluğu oluşturdukları ve bu koroları çalıştıran ve yöneten görevini üstlenebilme mesleki becerisine sahip oldukları, aynı görevi üstlenmeyenlerin görevinin gerektirdiği çalışmaları umursamadığı şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 84. "Görevli Olduğum Kurumda Çalgı Korosu Çalıştırmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	60	66,7	66,7
Fikrim Yok	5	5,6	72,2
Kesinlikle Katılıyorum	25	27,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 84'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %66,7'si görevli oldukları kurumda çalgı korosu çalıştırdıkları görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. 27,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %5,6'sının konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 85. "Görevli Olduğum Kurumda Oda Müziği Çalıştırmaktayım" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	70	77,8	77,8
Fikrim Yok	5	5,6	83,3
Kesinlikle Katılıyorum	15	16,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 85'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i görevli oldukları kurumda oda müziği çalıştırdıkları görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. 16,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %5,6'sının konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 84- 85'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin çalgı korosu ve oda müziği çalıştırdığına kesinlikle katılmaması, kendisinin mesleki bakımdan toplu çalgı derslerinde yeterliliğinin bulunmadığı ve buna yönelik çalışmaları gerçekleştirmeyerek görevindeki etkin durumunda olumsuzluklar bulunduğu yorumu yapılabilir.

3.6. Milli Eğitim Kadro Atama Ve Kadro Çeşitliliğine Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin, MEB'in müzik öğretmenliğine yönelik kadro ataması ve çeşitliliğine yönelik görüşlerinin bulguları bulunmaktadır.

Çizelge 86. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Müzik Öğretmenliği Kadrosu Yeterlidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	70	77,8	77,8
Fikrim Yok	9	10,0	87,8
Kesinlikle Katılıyorum	11	12,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 86'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i müzik eğitiminden lisans derecesi almış olanlara yönelik, müzik öğretmenliği kadrosunun yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %12,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %10'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 87. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Müzik Öğretmenliği Kadrosu Dışında Okul Öncesi Eğitim Alanı İçin Etkinlik Öğretmenliği Kadrosu Gerekir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	7	7,8	7,8
Fikrim Yok	9	10,0	17,8
Kesinlikle Katılıyorum	74	82,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 87'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %82,2'si müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, müzik öğretmenliği kadrosu dışında okul öncesi eğitim alanı için etkinlik öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %10'unun konuya ilişkin görüşü yokken, %7,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin

çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 88. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri (GSSL) Müzik Öğretmenliği İçin Çalgı Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	1	1,1	2,2
Kesinlikle Katılıyorum	88	97,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 88'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %97,8'i müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, GSSL müzik öğretmenliği için çalgı öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 89. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, GSSL Müzik Öğretmenliği İçin Ses Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	2	2,2	3,3
Kesinlikle Katılıyorum	87	96,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 89'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %96,7'si müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, GSSL müzik öğretmenliği için ses öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz

konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 3'te verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 90. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, GSSL Müzik Öğretmenliği İçin Kuram Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Fikrim Yok	3	3,3	5,6
Kesinlikle Katılıyorum	85	94,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 90'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %94,4'ü müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, GSSL müzik öğretmenliği için kuram öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 91. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, GSSL Müzik Öğretmenliği İçin Topluluk Yönetimi Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Fikrim Yok	2	2,2	4,4
Kesinlikle Katılıyorum	86	95,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 91'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %95,6'sı müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, GSSL müzik öğretmenliği için topluluk yönetimi öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle

katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 92. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, Halk Eğitim Merkezleri (HEM) Ve Müzik Dershaneleri İçin Çalgı Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	2	2,2	3,3
Kesinlikle Katılıyorum	87	96,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 92'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %96,7'si müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik Dershaneleri için çalgı öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 3'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 93. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, HEM Ve Müzik Dershaneleri İçin Ses Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	4	4,4	5,6
Kesinlikle Katılıyorum	85	94,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 93'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %94,4'ü müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik Dershaneleri için ses öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz

konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 94. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, HEM Ve Müzik Dershaneleri İçin Kuram Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	4	4,4	5,6
Kesinlikle Katılıyorum	85	94,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 94'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %94,4'ü müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik Dershaneleri için kuram öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 95. "Müzik Eğitimi Alanında Lisans Derecesi Almış Olanlara Yönelik, HEM Ve Müzik Dershaneleri İçin Topluluk Yönetimi Öğretmenliği Kadrosu Gereklidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	5	5,6	6,7
Kesinlikle Katılıyorum	84	93,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 95'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %93,3'ü müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik Dershaneleri için topluluk yönetimi öğretmenliği kadrosunun gerektiği görüşüne kesinlikle

katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 86- 95'teki bulgulara göre, müzik öğretmenleri, müzik öğretmenliği kadrosunun yetersiz olduğunu söylediği; GSSL, HEM, Müzik Dershaneleri ve Kurs Merkezleri için çalgı, ses, kuram, topluluk ve etkinlik öğretmenliği adları altında dal öğretmenliği kadrolarının oluşturulması gerektiği görüşündelerdir. Bu bağlamda MEB'in gerekli kadro atamasına ve çeşitliliğine yönelmesi gerektiği yorumu yapılabilir.

3.7. Atama Şartları Kadro Nitelikleri Memnuniyeti Durumuna Yönelik Görüşleri Nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin dal öğretmenliği atamalarındaki niteliklere yönelik memnuniyet durumlarını belirten bulgulara yer verilmiştir.

Çizelge 96. "GSSL'ye Öğretmen Atamasında Müzik Alanı Dal (*Çalgı, Ses, Kuram Ve Topluluk Yönetimi*) Öğretmenliği Kadrosu İlan Edilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	3	3,3	4,4
Kesinlikle Katılıyorum	86	95,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 96'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %95,6'sı ilgili Atama yönetmeliğinde açıklandığı gibi müzik öğretmenlerinin alan, öğretim durumu ve atanacağı kurumun birbirine uygunluğu bakımından; GSSL'ye öğretmen atamasında müzik alanı dal (*çalgı, ses, kuram ve topluluk yönetimi*) öğretmenliği kadrosu ilan

edilmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 97. "GSSL' ye Öğretmen Atamasında Müzik Alanı Dal (*Çalgı, Ses, Kuram, Topluluk Ve Etkinlik*) Öğretmenliği Kadrosu İlan Koşulları Oluşturulmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	7	7,8	7,8
Fikrim Yok	4	4,4	12,2
Kesinlikle Katılıyorum	79	87,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 97'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %87,8'i ilgili Atama yönetmeliğinde açıklandığı gibi müzik öğretmenlerinin alan, öğretim durumu ve atanacağı kurumun birbirine uygunluğu bakımından; GSSL' ye öğretmen atamasında müzik alanı dal (*çalgı, ses, kuram ve topluluk yönetimi*) öğretmenliği kadrosuna yönelik ilan koşullarının oluşturulması gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %7,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %4,4'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 96- 97'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin GSSL'ye müzik öğretmeni atamasında müzik dal öğretmenliği kadrosu ilan edilmesi ve ilan koşulları oluşturulması gerektiği görüşünde olduğu, bu bağlamda MEB'in atama şartları ve kadro niteliklerine yönelik mevzuatından memnun olunmadığı ve bu konudaki kadro çeşitliliği ile mevzuatın MEB tarafından düzenlenmesi gerektiği yorumu yapılabilir.

Çizelge 98. "GSSL'ye Atanacak Müzik Öğretmenlerinin -*Çalgı, Ses, Kuram Ve Topluluk Yönetimi Dal Öğretmenliği Alan Uzmanlığı Olmaksızın*- Müzik Öğretmenliği Niteliği Taşıması Yeterlidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	70	77,8	77,8
Fikrim Yok	6	6,7	84,4
Kesinlikle Katılıyorum	14	15,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 98'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i ilgili Atama yönetmeliğinde açıklandığı gibi müzik öğretmenlerinin alan, öğretim durumu ve atanacağı kurumun birbirine uygunluğu bakımından; GSSL'ye atanacak müzik öğretmenlerinin -*çalgı, ses, kuram ve topluluk yönetimi dal öğretmenliği alan uzmanlığı olmaksızın*- yalnızca müzik öğretmenliği niteliği taşımasının yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %15,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %6,7'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, GSSL' ye atanacak müzik öğretmenlerinin çalgı, ses, kuram, topluluk yönetimi gibi dal alanları uzmanlığı olmaksızın söz konusu kişilerin yalnızca müzik öğretmenliği niteliği taşımasının yeterli olmadığı, bu bağlamda GSSL'ye atanacak öğretmenlerin dal alanında uzmanlaşmış müzik öğretmenleri olması gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 99. "GSSL' ye Atanan Müzik Öğretmenleri Çalgı Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	63	70,0	70,0
Fikrim Yok	9	10,0	80,0
Kesinlikle Katılıyorum	18	20,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 99'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %70'i ilgili atama yönetmeliğinde açıklandığı gibi müzik öğretmenlerinin alan, öğretim durumu ve atanacağı kurumun birbirine uygunluğu bakımından; GSSL'ye atanan müzik öğretmenlerinin çalgı öğretmenliği niteliği ile yetişmiş olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %20'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %10'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 100. "GSSL'ye Atanan Müzik Öğretmenleri Ses Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	64	71,1	71,1
Fikrim Yok	11	12,2	83,3
Kesinlikle Katılıyorum	15	16,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 100'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %71,1'i GSSL'ye atanan müzik öğretmenlerinin ses öğretmenliği niteliği ile yetişmiş olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. %16,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %12,2'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin

çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 101. "GSSL'ye Atanan Müzik Öğretmenleri Kuram Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	64	71,1	71,1
Fikrim Yok	12	13,3	84,4
Kesinlikle Katılıyorum	14	15,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 101'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %71,1'i GSSL'ye atanan müzik öğretmenlerinin kuram öğretmenliği niteliği ile yetişmiş olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %15,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %13,3'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 102. "GSSL'ye Atanan Müzik Öğretmenleri Topluluk Yönetimi Öğretmenliği Niteliği İle Yetişmektedir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	63	70,0	70,0
Fikrim Yok	13	14,4	84,4
Kesinlikle Katılıyorum	14	15,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 102'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %70'i GSSL'ye atanan müzik öğretmenlerinin topluluk yönetimi öğretmenliği niteliği ile yetişmiş olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %15,6'sı ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %14,4'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu

müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 99- 102'deki bulgulara göre müzik öğretmenleri, GSSL' ye atanan müzik öğretmenlerinin çalgı, ses, kuram, topluluk yönetimi öğretmenliği niteliği ile yetişmediğini belirttiği bu bağlamda söz konusu kuruma atanan müzik öğretmenlerinin dal alanına yönelik mezun oldukları programda eksiklikler olduğu ve bu konuda kendilerini mesleki açıdan geliştirmesi gerektiği gibi MEB ve YÖK'ün işbirliği ile müzik öğretmenliği programındaki alan derslerine yönelik eksiklikleri gerektiği doğrultuda gidermesi ve bu derslerin içeriğini düzenlemesi gerektiği yorumu yapılabilir.

Çizelge 103. "GSSL'ye Dal Öğretmeni Atamalarındaki "*Türkçe - %15, Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi - %15, Öğretmenlik Meslek Bilgisi - %25, Özel Alan Bilgisi - %45*" *Şeklinde Uygulanan* Değerlendirme Ölçütleri Atama İçin Yeterlidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	42	46,7	46,7
Fikrim Yok	10	11,1	57,8
Kesinlikle Katılıyorum	38	42,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 103'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %46,7'si GSSL'ye dal öğretmeni atamalarındaki "*Türkçe - %15, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - %15, Öğretmenlik meslek bilgisi - %25, özel alan bilgisi - %45*" *şeklinde uygulanan* değerlendirme ölçütlerinin atama için yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılmamaktalardır. %42,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmakta iken %11,1'inin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, müzik öğretmenlerinin, GSSL'ye dal öğretmeni atamalarındaki söz konusu ölçütleri yeterli olmadığını savundukları bu bağlamda ölçütlerin ilgili yönetmelikler tarafından çağın gerektirdiği durumlara göre tekrar değerlendirmesi gerektiği yorumu yapılabilir. Bu ölçütlerin yeterli olduğu görüşüne kesinlikle katılan müzik öğretmeni kesiminin ise GSSL öğretmen alımları ve eğitim durumları konusunda güncel yaşamdaki gelişmeleri takip etmediği ve yenilenmeye ihtiyaç duymadığı yorumu yapılabilir.

Çizelge 104. "GSSL'ye Dal Öğretmeni Atamalarındaki "*En Az 40 Puan Almak*" Sınırı "*En Az 60 Almak*" Şeklinde Değiştirilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	12	13,3	13,3
Fikrim Yok	6	6,7	20,0
Kesinlikle Katılıyorum	72	80,0	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 104'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %80'i GSSL'ye dal öğretmeni atamalarındaki "*en az 40 puan almak*" sınırı "*en az 60 almak*" şeklinde değiştirilmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %13,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %6,7'sinin konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin GSSL' ye dal öğretmeni olarak atamasında puan sınırının yükseltilerek değiştirilmesi gerektiğini söylediği, bu kesimin GSSL' ye atanacak dal öğretmenlerinin mesleki niteliklerinin yüksek olması gerektiği bilincinde olduğu ve ilgili kurumların bu konuda değişikliğe gitmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 105. "GSSL'ye Dal Öğretmeni Atama Sınavında "*Puan Eşitliği Hâlinde Öğretmenlikteki Hizmet Süresi Fazla Olana Öncelik Verilir*" Maddesi Hizmet Yılı İle Mesleki Başarı Arasında Doğrudan İlişki Sonucunu Ortaya Koyduğundan Bu Maddenin Değiştirilmesi Gerekir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	17	18,9	18,9
Fikrim Yok	13	14,4	33,3
Kesinlikle Katılıyorum	60	66,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 105'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %66,7'si GSSL'ye dal öğretmeni atama sınavında "*Puan eşitliği hâlinde öğretmenlikteki hizmet süresi fazla olana öncelik verilir*" maddesi hizmet yılı ile mesleki başarı arasında doğrudan ilişki sonucunu ortaya koyduğundan bu maddenin değiştirilmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %18,9'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %14,4'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular, söz konusu müzik öğretmenlerine göre meslekteki başarı durumunun hizmet yılıyla doğru orantılı olmadığı, müzik öğretmeninin görevde bulunduğu yılın az olması kişinin mesleki başarısının da eksik olduğunu veya bu yılın fazla olması başarısının da fazla olduğunu göstermediği ve meslekteki başarının hizmet yılı ile değerlendirilmemesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 106. "GSSL'ye Dal Öğretmeni "… *Atamasında Eşitliğin Bozulmaması Durumunda Atanacak Aday Bilgisayar Kurası İle Belirlenir*" İlkesi MEB'in Müzik Alanı Dal Öğretmenliği Atamasına Yönelik Olan Şartların Müzik Alanı Dal Öğretmenliğine Yönelik Nitelik Oluşturulamamasının Bir Göstergesidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	11	12,2	12,2
Fikrim Yok	8	8,9	21,1
Kesinlikle Katılıyorum	71	78,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 106'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %78,9'u GSSL'ye dal öğretmeni atama sınavında GSSL'ye dal öğretmeni "… *Atamasında eşitliğin bozulmaması durumunda atanacak aday bilgisayar kurası ile belirlenir*" ilkesi MEB'in Müzik alanı dal öğretmenliği atamasına yönelik olan şartların müzik alanı dal öğretmenliğine yönelik nitelik oluşturulamamasının bir göstergesi olduğu görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %12,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %8,9'unun konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular müzik öğretmenlerinin dal öğretmenliği atamalarına yönelik daha geniş nitelikli maddelere yer verilmesini istediği ve MEB'in bu konuda değişiklikler yapması gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 107. "GSSL'ye Müzik Dal (*Çalgı, Ses, Kuram, Topluluk Yönetimi*) Öğretmenliği Kadrosu Tahsis Edilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	7	7,8	8,9
Kesinlikle Katılıyorum	82	91,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 107'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin , %91'i GSSL'ye müzik dal (*Çalgı, ses, kuram, topluluk yönetimi*) öğretmenliği kadrosu tahsis edilmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %7,8'inin ise konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Bu bulgular GSSL'ye müzik öğretmeni olarak atanan dal öğretmenlerinin MEB'deki kadro eksikliğinin farkında olduğu ve müzik öğretmenlerine yönelik çalgı, ses, kuram, topluluk yönetimi adları altında dal öğretmenliği kadrosu tahsis edilmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 108. "GSSL'ye Atanacak Dal Öğretmenliği Kadrolarına Yönelik Müzik Eğitimi Bölümleri Ve Bu Bölümlere Bağlı Anabilim Dalları Altında Öğretmen Yetiştirme Programları Açılmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Fikrim Yok	8	8,9	11,1
Kesinlikle Katılıyorum	80	88,9	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 108'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %88,9'u GSSL'ye atanacak dal öğretmenliği kadrolarına yönelik Müzik Eğitimi Bölümleri ve bu bölümlere bağlı anabilim dalları altında Öğretmen Yetiştirme Programları açılması gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %8,9'unun konuya ilişkin görüşü yokken, %2,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 109. "Dal Öğretmenlerinin Atamasında Dal İle İlgili Lisansüstü Tez Yazma Zorunluluğu Getirilmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	17	18,9	18,9
Fikrim Yok	12	13,3	32,2
Kesinlikle Katılıyorum	61	67,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 109'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %67,8'i dal öğretmenlerinin atamasında dal ile ilgili lisansüstü tez yazma zorunluluğu getirilmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %18,9'u ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamakta iken %13,3'ünün konuya ilişkin görüşü yoktur. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 110. "Çalgı, Ses, Kuram Ve Topluluk Yönetimi Dal Kadrolarına Atamalarda Lisansüstü Tez Yanı Sıra En Az 30 Dakikalık Resital Programı (*Görüntü Ve Ses Kaydı*) İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	11	12,2	12,2
Fikrim Yok	14	15,6	27,8
Kesinlikle Katılıyorum	65	72,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 110'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %72,2'si çalgı, ses ve topluluk yönetimi dal kadrolarına atamalarda lisansüstü tez yanı sıra en az 30 dakikalık resital programı (*Görüntü ve ses kaydı*) istenmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %15,6'sının konuya ilişkin görüşü yokken, %12,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 109 ve 110'daki bulgulara göre, dal öğretmenlerinin atamasında, dal ile ilgili lisansüstü tez yazma yanı sıra en az 30 dakikalık resital programı istenmesi ve bu zorunlulukların getirilmesi gerektiğini söyleyen müzik öğretmenlerinin, alanında uzman olması gerektiğini bildiği ve müzik eğitiminin ve kendi yeterliliğinin niteliğine önem verdiği yorumu yapılabilir.

3.8. Müzik Dershanelerine ve Halk Eğitim merkezlerine Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulüne Yönelik Görüşleri nedir? Alt Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin müzik dershanelerinde ve halk eğitim merkezlerinde mesleğe alınan müzik öğretmenlerinin

yeterliklerini ve bu kurumların mesleğe aldıkları müzik öğretmenlerine yönelik iş tanımı durumları ile ilgili görüşlerini belirten bulgulara yer verilmiştir.

Çizelge 111. "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İlan Koşulları Oluşturulmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1,1	1,1
Fikrim Yok	3	3,3	4,4
Kesinlikle Katılıyorum	86	95,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 111'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %95,6'sı müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde ilan koşulları oluşturulması gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 112. "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Oluşturulması Gerekilen İlan Koşullarında İşe Alınmadaki Öncelikler Belirlenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	3,3	3,3
Fikrim Yok	13	14,4	17,8
Kesinlikle Katılıyorum	74	82,2	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 112'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %82,2'si müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde oluşturulması gereken ilan koşullarında işe alınmadaki önceliklerin belirlenmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %14,4'ünün konuya ilişkin görüşü yokken, %3,3'ü ifade edilen

cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 113. "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Dershane Tarafından Oluşturulan İş Başvuru Formunda Öğretmenin Niteliğini Belirtebilmesi İçin Ayrıntılı Özgeçmiş İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Fikrim Yok	12	13,3	15,6
Kesinlikle Katılıyorum	76	84,4	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 113'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %84,4'ü müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde dershane tarafından oluşturulan iş başvuru formunda öğretmenin niteliğini belirtebilmesi için ayrıntılı özgeçmiş istenmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %13,3'ünün konuya ilişkin görüşü yokken, %2,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 114. "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İş Başvuru Formunun Yanı Sıra Dal Öğretmeni Alımı Yapılırken Çalgı İcrasındaki Seviyenin Anlaşılması İçin Görüntü Ve Ses Kayıtları İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	7	7,8	7,8
Fikrim Yok	15	16,7	24,4
Kesinlikle Katılıyorum	68	75,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 114'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %75,6'sı müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde iş başvuru formunun yanı sıra dal öğretmeni alımı yapılırken çalgı icrasındaki seviyenin anlaşılması için görüntü ve ses kayıtları istenmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %16,7'sinin konuya ilişkin görüşü yokken, %7,8'i ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 115. "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Müzik Dal Öğretmeninin İş Tanımı Yapılmalıdır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Fikrim Yok	13	14,4	16,7
Kesinlikle Katılıyorum	75	83,3	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 115'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83,3'ü müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde müzik dal öğretmeninin iş tanımının yapılması gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %14,4'ünün

konuya ilişkin görüşü yokken, %2,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 3'te verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 116. "Müzik Dershanelerine Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İş Tanımı Belgesine Sözleşmede Yer Verilmelidir." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	3,3	3,3
Fikrim Yok	17	18,9	22,2
Kesinlikle Katılıyorum	70	77,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 116'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde hazırlanılması istenen iş tanımı belgesine sözleşmede yer verilmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %18,9'unun konuya ilişkin görüşü yokken, %3,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 117. "Halk Eğitim Merkezlerine (HEM) Müzik Öğretmeni Ya da Dal Öğretmeni Kabulünde İlan Koşulları Oluşturulmalıdır" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	2,2	2,2
Fikrim Yok	11	12,2	14,4
Kesinlikle Katılıyorum	77	85,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 117'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %85,6'sı HEM'e müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde ilan koşulları oluşturulması gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %12,2'sinin konuya ilişkin görüşü yokken, %2,2'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 118. "HEM'e Dal Öğretmeni Kabulünde Oluşturulması Gerekilen İlan Koşullarında İşe Alınmadaki Öncelikler Belirlenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	3,3	3,3
Fikrim Yok	14	15,6	18,9
Kesinlikle Katılıyorum	73	81,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 118'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %81,1'i HEM'e müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde oluşturulması gereken ilan koşullarında işe alınmadaki önceliklerin belirlenmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %15,6'sının konuya ilişkin görüşü yokken, %3,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 119. "HEM'e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Dershane Tarafından Oluşturulan İş Başvuru Formunda Öğretmenin Niteliğini Belirtebilmesi İçin Ayrıntılı Özgeçmiş İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	3,3	3,3
Fikrim Yok	14	15,6	18,9
Kesinlikle Katılıyorum	73	81,1	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 119'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %81,1'i HEM'e müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde HEM tarafından oluşturulan iş başvuru formunda öğretmenin niteliğini belirtebilmesi için ayrıntılı özgeçmiş istenmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %15,6'sının konuya ilişkin görüşü yokken, %3,3'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 120. "HEM'e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İş Başvuru Formunun Yanı Sıra Dal Öğretmeni Alımı Yapılırken Çalgı İcrasındaki Seviyenin Anlaşılması İçin Görüntü Ve Ses Kayıtları İstenmelidir" Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	6	6,7	6,7
Fikrim Yok	15	16,7	23,3
Kesinlikle Katılıyorum	69	76,7	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 120'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin%76,7'si HEM'e müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde iş başvuru formunun yanı sıra dal

öğretmeni alımı yapılırken çalgı icrasındaki seviyenin anlaşılması için görüntü ve ses kayıtları istenmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %16,7'sinin konuya ilişkin görüşü yokken, %6,7'si ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 121. "HEM'e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde Müzik Dal Öğretmeninin İş Tanımı Yapılmalıdır." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	4	4,4	4,4
Fikrim Yok	16	17,8	22,2
Kesinlikle Katılıyorum	70	77,8	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 121'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i HEM'e müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde müzik dal öğretmeninin iş tanımının yapılması gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %17,8'inin konuya ilişkin görüşü yokken, %4,4'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 2'de verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 122. "HEM'e Müzik Öğretmeni Veya Dal Öğretmeni Kabulünde İş Tanımı Belgesine Sözleşmede Yer Verilmelidir." Cümlesine Katılım Dağılımı

	Dağılım Sıklığı	Yüzdesi	Toplam Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	4	4,4	4,4
Fikrim Yok	18	20,0	24,4
Kesinlikle Katılıyorum	68	75,6	100,0
Toplam	90	100,0	

Çizelge 122'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %75,6'sı HEM'e müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde hazırlanılması istenen iş tanımı belgesine sözleşmede yer verilmesi gerektiği görüşüne kesinlikle katılmaktadır. %20'sinin konuya ilişkin görüşü yokken, %4,4'ü ifade edilen cümleye kesinlikle katılmamaktadır. Söz konusu müzik öğretmenlerinin çalıştığı kurum ve illere göre dağılımı ve dağılım yüzdeleri Ek 3'te verilen elektronik dosyada gösterilmiştir.

Çizelge 111- 122'deki bulgular doğrultusunda müzik öğretmenlerinin Müzik Dershaneleri ve HEM gibi yaygın kurumsal müzik eğitimi alanlarına müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulündeki niteliklerin belirlenmesi gerektiği, işe alınırken kişisel ve mesleki niteliklerini belirtebilecek olanakların sağlanmasını, işe alınmadaki önceliklerin ve işe alındıktan sonra görevlendirilecekleri alanların belirlenmesi gerektiği buna istinaden alan dışı görevlerde bulunmak istemedikleri görüşünde olduğu, bu doğrultuda ilgili kurumların gerekli meslek alanı istihdamını ve ilan koşullarını oluşturması gerektiği yorumu yapılabilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde sekiz alt başlıkta verilen araştırma alt sorularına yönelik sonuçlara yer verilmiştir.

4.1. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Alanı Mesleki Nitelikleri Nedir?

Bu kısımda müzik öğretmenlerinin kişisel bilgilerini içeren bölümden, müzik öğretmelerinin müzik alanı mesleki niteliklerine yönelik bilgilerin sonuçlarına yer verilmiştir. Söz konusu sonuçları oluşturan bulgular çizelge 10, 11 ve 16' dan elde edilmiştir.

Çizelge 10'daki bulgulara göre; Müzik öğretmenlerinin seslendirme yaptıkları çalgılar konusundaki görüşlerine göre seslendirmede en çok yer verilen çalgılar "Piyano, Gitar, Keman" dır. İki veya daha çok çalgıda seslendirme yapma konusundaki en çok yer verilen çalgı kümelerini "Keman-Piyano, Gitar-Piyano ve Flüt-Piyano" oluşturmaktadır. Ayrıca yerel çalgı seslendirmesinde öğretmenlerin %18'i bağlama, %3'ü ud ve %1'i de ney çalgılarını kullanmaktalardır.

Çizelge 11'deki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %38,9'u GSSL'de görev yapmakta olup doğrudan çalgı dal öğretmenliği görevini yürütmekte olup %15,5'i piyano öğretimi yapmaktadır. Müzik Öğretmenlerinin 35,6'sı ilkokul ve ortaokulda görev yapmakta olup, %2,2'si piyano öğretimi yapmaktadır. Söz konusu öğretmenlerin %26,4'ü Blok flüt ve melodika öğretimini gerçekleştirmektedir. Bu çalgıların öğretimi uğraşı alanı müzik eğitimi ve müzik dersinde öğretim yapılmasına bağlı olarak genel müzik eğitimi kapsamına girmektedir. Müzik öğretmenlerinin %23'ü kurs öğretmenliği kapsamında uğraşı veya yarı mesleki çalgı eğitimi vermektedir.

Çizelge 16'daki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %22,2'si Lisansüstü eğitim olanaklarını değerlendirmişlerdir. Söz konusu öğretmenlerin %45'i Müzik

dershanelerinde; %35'i GSSL'de ve %20'si İlk ve ortaokulda görev yapmaktadır (Bkz. Ek 2).

4.2. Mesleki İhtiyaçlara Yönelik Görüşleri Nedir?

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin mesleki ihtiyaçlarına yönelik olarak MEB, okul yönetimi, vb. konulardaki görüşlerini ortaya koyan sonuçlara yer verilmiştir. Söz konusu sonuçları oluşturan bulgular 3.2 maddesindeki bulgular kısmında verilen 19-38 arasındaki çizelgelerden elde edilmiştir.

Çizelge 19'daki bulgulara göre Müzik öğretmenlerinin %78,9'u MEB'in mesleki ihtiyaçlarını her zaman kesinlikle karşılamadıkları görüşündedir. Söz konusu müzik öğretmenlerinin %46,6'sı mesleki müzik eğitimine odaklı bir kurum çatısı altında müzik alanı dal öğretmenliği görevi yapmaktalardır.

Çizelge 21'deki bulgulara göre, GSSL' de müzik dal öğretmenliği görevini yürüten kadrolu müzik öğretmenlerinden %48,6'sı yaptıkları görev ile kadro tahsisinin uygun olduğuna kesinlikle katılmamaktadır. Bu yöndeki görüş tüm müzik öğretmenlerinde %75,6'ya çıkmaktadır; ancak bu öğretmenlerin %42,6'sı mesleki müzik eğitimine odaklı kurumlarda görev yapmaktalardır.

Çizelge 22'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %92,2'si Müzik Öğretmenliği mesleğine yönelik kadro çeşitlenmesi (Çalgı, Ses, Kuram ve Etkinlik öğretmenliği) ihtiyacının giderilmesi görüşüne kesinlikle katılmaktalardır; ancak bu öğretmenlerin %61,1'i mesleki müzik eğitimine odaklı kurumlarda görev yapmaktalardır.

Çizelge 23'teki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %76'7'si "Okul yönetimimin mesleki ihtiyaçlarım için her zaman yanımda olduğunu biliyorum" görüşüne kesinlikle katılmaktadır; ancak bu öğretmenlerin %48,1'i mesleki müzik eğitimine odaklı kurumlarda görev yapmaktalardır.

Çizelge 24'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %76'7'si "Okul yönetimi ders saatlerimi müzik dersinin niteliği doğrultusunda hazırlamaktadır" görüşüne kesinlikle katılmaktalar; ancak bu öğretmenlerin %53,3'ü mesleki müzik eğitimine odaklı kurumlarda görev yapmaktalardır.

Çizelge 25'teki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %51,1'i "Okul yönetiminin müzik dersinin gerektirdiği maddi- manevi ihtiyaçların tamamına destek olmaktadır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 26'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %64,4'ü "Öğretmen arkadaşlarımın mesleki ihtiyaçlarım için her zaman yanımda olduklarını biliyorum" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 27'deki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %83,3'ü "Öğretmen arkadaşlarım müzik ve eğitimi konusunda danışmanlığımdan yararlanmaktadır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 28'deki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %77,8'i "Okulumda müzik dersini yürütebildiğim nitelikli bir müzik dersliğimiz var" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 29'daki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %73,3'ü "Ders programım derste oluşabilecek fırsatları değerlendirmeme olanak tanıyacak esneklikte hazırlanmıştır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 30'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %66,7'si "Ders programım yapılandırmacı yaklaşım uygulamalarına yönelik olarak tasarlanmış bir programdır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 31'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %74,4'ü "Ders işlenişinde programa tam olarak bağlı kalıyorum" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 32'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %88,9'u "Okulumda düzenlenen her türlü tören ve etkinliklere müzik çalışmaları ile katılıyorum" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 33'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %62,2'si "Okulumda, etkinliklerin hazırlıklarını yapabileceğim ve sunabileceğim salon mevcuttur" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 34'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %73,3'ü "Haftalık ders saatim sesimi rahatlıkla kullanabileceğim sayıdadır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 35'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %81,1'i "Sınıf mevcutları en fazla 40 öğrenci sınırlarındadır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 36'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %48,9'u "Öğrencilerimin müzik derslerinin tüm araç ve gereçlerini özenle getirdiklerini gözlüyorum" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 37'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %50'si "Öğrencilerimin ödevlerini yaptıklarını gözlüyorum" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 38'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %54,4'ü "Öğrencilerim okuldaki koro etkinliklerine katılma arzusu içindedir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

4.3. Mezun olduğu Müzik Öğretmenliği Programına Yönelik Görüşleri Nedir? Alt

Bu kısımdaki bulgular araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin mezun oldukları müzik öğretmenliği programındaki meslek alanına yönelik sınav uygulamaları ve alan derslerinin yeterliliğini ve bu alanların mesleki yeterlilikleri ile başarılarına etkisini ortaya koyan sonuçları içermektedir. Söz konusu sonuçları oluşturan bulgular 39- 54 arasındaki çizelgelerden elde edilmiştir.

Çizelge 39'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %46,6'sı "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programındaki tüm dersler meslek bakımından gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmakta iken, aynı görüşe müzik öğretmenlerinin yine %46,6'sı kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 40'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 53,3'ü "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programındaki toplam ders sayısı gerektiği kadardır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 41'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %53,3'ü "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programında dönemlik ders sayısı gerektiği kadardır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 42'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %47,8'i "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programında sınav uygulamaları sayısal olarak gerektiği kadardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 43'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %50'si "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programındaki sınav uygulamaları nitelik (ödev, ara sınav, sunum vb.) olarak gerektiği kadardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 44'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %90'ı "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programının mesleki yeterliliğimde etkisi vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 45'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %85,6'sı "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programının mesleki başarımda etkisi vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 46'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 77,8'i "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programında Batı Müziği öğretimi mesleki alanımda uygulamak üzere yeterli olmuştur" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 47'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %80'i "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programının çalgı alanındaki icra yeterliliğimde etkisi vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 48'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83,3'ü "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programının çalgı öğretimi başarımda etkisi vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 49'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %54,4'ü "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programı sesimi mesleki yönden kullanmamda yeterli olmuştur" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 50'deki bulgulara göre, müzik öğretmenlerinin %63,3'ü "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programı Batı müziği çalgısı çalabilmemde yeterli olmuştur" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 51'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %91,1'i "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programı müzik temel bilgilerini öğretmemde yeterli olmuştur" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 52'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %64,4'ü "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programı Türk müziğini tanımamda ve tanıtmamda yeterli olmuştur" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 53'deki bulgulara müzik öğretmenlerinin %64,4'ü "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programı geleneksel çalgıları çalabilmemde yeterli olmuştur" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 54'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %65,6'sı "Mezun olduğum müzik öğretmenliği programı müzik tarihini tanıma ve tanıtmamda yeterli olmuştur" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

4.4. Toplumda Müzik Alanına Yönelik Mesleki İhtiyaçların Tespitine Yönelik Görüşleri Nedir?

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmelerinin özel müzik eğitimi alanında bireysel ve toplu müzik derslerine olan talep durumuna ve bu alana yönelik kurumlardaki müzik öğretmenlerinin yeterliliklerine yönelik görüşleri içeren sonuçlar yer almaktadır. Söz konusu bulgulara 55- 69 arası çizelgelerden ulaşılmıştır.

Çizelge 55'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %63,3'ü "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı (özel müzik eğitimi) alanında bireysel (kurumsal olmayan) piyano dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 56'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %74,4'ü "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında bireysel keman dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır**.**

Çizelge 57'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %83,3'ü "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında bireysel gitar dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 58'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %58,9'u "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında armoni dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 59'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %51,1'i "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında müziksel işitme-okuma- yazma dersine talep vardır." görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 60'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %57,8 "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında müzik tarihi dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 61'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %61,1 "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında bireysel bağlama dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 62'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %61,1'i "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında makam bilgisi dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 63'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %61,1'i "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; uğraşı alanında usul bilgisi dersine talep vardır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır**.**

Çizelge 64'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %67,8'i "Bulunduğum toplumda yaygın kurumsal olarak (belediye, halk eğitim merkezi, dernekler ve müzik dershanelerinde) koro çalışmalarına önem verilmektedir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 65'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %51,1'i "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi kurumlarında çocukları eğiten müzik öğretmeninin yeterliliği ölçülerek mesleğe alınmaktadır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 66'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %40'ının "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi kurumlarında gençleri eğiten müzik öğretmeninin yeterliliği ölçülerek mesleğe alınmaktadır" görüşü konusunda fikri yoktur. Aynı görüşe müzik öğretmenlerinin %30'u kesinlikle katılmamakta iken, %30'u da kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 67'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %40'ının "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi kurumlarında yetişkinleri eğiten müzik öğretmeninin yeterliliği ölçülerek mesleğe alınmaktadır" konusunda fikri yok iken %31,1'i söz konusu görüşe kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 68'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %41,1'i "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi kurumlarında her branşın uzman eğitimcisi bulunmaktadır" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır. Aynı konuda müzik öğretmenlerinin %40'ının fikri bulunmamaktadır.

Çizelge 69'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %64,4 "Bulunduğum toplumda müzik alanına yönelik; özel müzik eğitimi kurumlarında bulunan müzik eğitimcilerinin müzik öğretmenliği programından mezun olması gerekliliği vardır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

4.5. Mesleki Etkinlikleri Yönetme, Etkinliklerde Seslendirme Ve İzleyici Olarak Katılıma İlişkin Görüşleri Nedir?

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin hem izleyici olarak hem de icracı olarak katıldığı etkinliklere yönelik sonuçlar yer almaktadır. Söz konusu bulgulara 70- 85 arasındaki çizelgelerden ulaşılmıştır.

Çizelge 70'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %92,2'si "Bulunduğum şehirde yapılan klasik müzik konserlerine katılırım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 71'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %74,4 "Bulunduğum şehirde yapılan TSM konserlerine katılırım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 72'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i "Bulunduğum şehirde yapılan THM konserlerine katılırım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 73'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i "Bulunduğum toplumda okulların müzik etkinliklerine katılırım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 74'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %94,4'ü "Görev aldığım okuldaki müzik etkinliklerine katılırım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 75'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %90'ı "Bulunduğum şehirde var olan mesleki müzik eğitimi kurumlarının (Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Konservatuar,) hazırladığı konserlere katılırım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 76'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %48,9'u "Bulunduğum şehirde konser etkinlikleri yetersiz olduğundan şehir dışı konser etkinliklerine katılırım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 77'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %50'si "Bulunduğum şehirdeki konser etkinliklerinin niteliği düşük olduğundan nitelikli konser izleme ihtiyacımı şehir dışındaki izlemelerimle karşılarım" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 78'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %65,6'sı "Bulunduğum toplumda yapılan klasik müzik konserlerine seslendirici olarak katılmaktayım" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 79'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83,3'ü "Bulunduğum toplumda yapılan Türk Sanat Müziği konserlerine seslendirici olarak katılmaktayım" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 80'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i "Bulunduğum toplumda yapılan Türk Halk Müziği konserlerine seslendirici olarak katılmaktayım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 81'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %68,9'u "Görevli olduğum kurumda -*her zaman*- İstiklal Marşını yönetirim" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 82'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %68,9'u "Görevli olduğum kurumda geleneksel müzik seslendirmelerini yaparım" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 83'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 53,3'ü "Görevli olduğum kurumda koro yönetirim" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 84'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 66,7'si "Görevli olduğum kurumda çalgı korosu çalıştırmaktayım" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 85'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 77,8'i "Görevli olduğum kurumda oda müziği çalıştırmaktayım" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

4.6. Milli Eğitim Kadro Atama Ve Kadro Çeşitliliğine Yönelik Görüşleri Nedir?

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin MEB'in müzik öğretmenliğine yönelik kadro ataması ve çeşitliliğine yönelik görüşlerin sonuçları bulunmaktadır. Söz konusu bulgulara 86- 95 arasındaki çizelgelerden ulaşılmıştır.

Çizelge 86'daki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %77,8'i "Müzik eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, müzik öğretmenliği kadrosu yeterlidir" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 87'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %82,2'si "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, müzik öğretmenliği kadrosu dışında okul öncesi eğitim alanı için etkinlik öğretmenliği kadrosu gerekir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 88'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %97,8'i "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik; GSSL müzik öğretmenliği için çalgı öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 89'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %96,7'si "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, GSSL müzik öğretmenliği için ses öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 90'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %94,4'ü "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, GSSL müzik öğretmenliği için kuram öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 91'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %95,6'sı "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, GSSL müzik öğretmenliği için topluluk yönetimi öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 92'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %96,7'si "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik dershaneleri için çalgı öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 93'teki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %94,4'ü "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik dershaneleri için ses öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 94'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %94,4'ü "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik dershaneleri için kuram öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 95'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %93,3'ü "Müzik Eğitimi alanında lisans derecesi almış olanlara yönelik, HEM ve müzik dershaneleri için topluluk yönetimi öğretmenliği kadrosu gereklidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

4.7. Atama Şartları Kadro Nitelikleri Memnuniyeti Durumuna Yönelik Görüşleri Nedir?

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin dal öğretmenliği atamalarındaki niteliklere yönelik memnuniyet durumlarına ulaşılan sonuçlar bulunmaktadır. Söz konusu bulgulara 96- 110 arasındaki çizelgelerden ulaşılmıştır.

Çizelge 96'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %95,6'sı "GSSL' ye öğretmen atamasında müzik alanı dal (*çalgı, ses, kuram ve topluluk yönetimi*) öğretmenliği kadrosu ilan edilmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 97'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin 87,7'si "GSSL'ye öğretmen atamasında müzik alanı dal (*çalgı, ses, kuram ve topluluk yönetimi*) öğretmenliği kadrosu ilan koşulları oluşturulmalıdır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 98'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %77,8'i "GSSL' ye atanacak müzik öğretmenlerinin -*çalgı, ses, kuram ve topluluk yönetimi dal öğretmenliği alan uzmanlığı olmaksızın*- müzik öğretmenliği niteliği taşıması yeterlidir" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 99'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %70'i "GSSL'ye atanan müzik öğretmenleri çalgı öğretmenliği niteliği ile yetişmektedir" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 100'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 71,1'i "GSSL'ye atanan müzik öğretmenleri ses öğretmenliği niteliği ile yetişmektedir" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 101'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %71,1'i "GSSL' ye atanan müzik öğretmenleri kuram öğretmenliği niteliği ile yetişmektedir" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 102'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %70'i "GSSL' ye atanan müzik öğretmenleri topluluk yönetimi öğretmenliği niteliği ile yetişmektedir" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 103'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %46,7'si "GSSL' ye dal öğretmeni atamalarındaki "*Türkçe - %15, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - %15, Öğretmenlik meslek bilgisi - %25, özel alan bilgisi - %45*" *şeklinde uygulanan* değerlendirme ölçütleri atama için yeterlidir" görüşüne kesinlikle katılmamaktadır.

Çizelge 104'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %80'i "GSSL'ye dal öğretmeni atamalarındaki "*en az 40 puan almak*" sınırı "*en az 60 almak*" şeklinde değiştirilmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 105'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %66,7'si "GSSL' ye dal öğretmeni atama sınavında "*Puan eşitliği hâlinde öğretmenlikteki hizmet süresi fazla olana öncelik verilir*" maddesi hizmet yılı ile mesleki başarı arasında doğrudan ilişki sonucunu ortaya koyduğundan bu maddenin değiştirilmesi gerekir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 106'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %78,9'u "GSSL'ye dal öğretmeni "… *Atamasında eşitliğin bozulmaması durumunda atanacak aday bilgisayar kurası ile belirlenir*" ilkesi MEB'in Müzik alanı dal öğretmenliği atamasına yönelik olan şartların müzik alanı dal öğretmenliğine yönelik nitelik oluşturulamamasının bir göstergesidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 107'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %91,1'i "GSSL'ye müzik dal (*çalgı, ses, kuram, topluluk yönetimi*) öğretmenliği kadrosu tahsis edilmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 108'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %88,9'u "GSSL' ye atanacak dal öğretmenliği kadrolarına yönelik Müzik Eğitimi Bölümleri ve bu bölümlere bağlı anabilim dalları altında Öğretmen Yetiştirme Programları açılmalıdır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 109'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %72,2'si "Dal öğretmenlerinin atamasında dal ile ilgili lisansüstü tez yazma zorunluluğu getirilmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 110'daki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %72,2'si "Çalgı, ses, kuram ve topluluk yönetimi dal kadrolarına atamalarda lisansüstü tez yanı sıra en az 30 dakikalık resital programı (*Görüntü ve ses kaydı*) istenmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

4.8. Müzik Dershanelerine veya Halk Eğitim merkezlerine Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulüne Yönelik Görüşleri nedir?

Bu kısımda araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin müzik dershanelerine ve halk eğitim merkezlerinde mesleğe alınan müzik öğretmenlerinin yeterliklerine ve bu kurumların mesleğe aldıkları müzik öğretmenlerine yönelik iş tanımına yönelik görüşlerinde elde edilen sonuçlar yer almaktadır. Söz konusu bulgulara 111- 122 arasındaki çizelgelerden ulaşılmıştır.

Çizelge 111'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin 95,6'sı "Müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde ilan koşulları oluşturulmalıdır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 112'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %82,2'si "Müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde oluşturulması gerekilen ilan koşullarında işe alınmadaki öncelikler belirlenmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 113'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %84,4'ü "Müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde dershane tarafından oluşturulan iş başvuru formunda öğretmenin niteliğini belirtebilmesi için ayrıntılı özgeçmiş istenmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 114'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %75,6'sı müzik öğretmenlerinin "Müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde iş başvuru formunun yanı sıra dal öğretmeni alımı yapılırken çalgı icrasındaki seviyenin anlaşılması için görüntü ve ses kayıtları istenmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 115'teki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %83,3'ü "Müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde müzik dal öğretmeninin iş tanımı yapılmalıdır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 116'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i "Müzik dershanelerine müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulünde iş tanımı belgesine sözleşmede yer verilmelidir." görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 117'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %85,6'sı "HEM Müzik Öğretmeni yada dal öğretmeni kabulünde ilan koşulları oluşturulmalıdır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 118'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %81,1'i "HEM'e Dal Öğretmeni Kabulünde oluşturulması gerekilen ilan koşullarında işe alınmadaki öncelikler belirlenmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 119'daki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %81,1'i "HEM'e Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulünde dershane tarafından oluşturulan iş başvuru formunda öğretmenin niteliğini belirtebilmesi için ayrıntılı özgeçmiş istenmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 120'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %76,7'si "HEM'e Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulünde iş başvuru formunun yanı sıra dal öğretmeni alımı yapılırken çalgı icrasındaki seviyenin anlaşılması için görüntü ve ses kayıtları istenmelidir" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 121'deki bulgulara göre müzik öğretmenlerinin %77,8'i "HEM'e Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulünde müzik dal öğretmeninin iş tanımı yapılmalıdır" görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Çizelge 122'deki bulgulara göre müzik öğretmelerinin %75,6'sı "HEM'e Müzik Öğretmeni veya Dal Öğretmeni Kabulünde müzik dal öğretmeninin iş tanımı yapılmalıdır." Görüşüne kesinlikle katılmaktadır.

Elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlardan yola çıkarak aşağıdaki önerilere ulaşılmıştır:

1. Müzik Dershaneleri ve HEM gibi yaygın kurumsal müzik eğitimi alanlarına müzik öğretmeni veya dal öğretmeni kabulündeki öğretmen niteliklerinin MEB Mevzuatlar içinde yer alması; bu mevzuatlara müzik dal öğretmenlikleri, özel eğitim müzik öğretmenliği ve okul öncesi müzik öğretmenliği kadro çeşitlemesine yönelik maddeler oluşturulması gerekir. Bu doğrultuda kadro çeşitlemesine yönelik MEB ve YÖK işbirliğine gidilmeli ve kadro atamalarına yönelik özel ölçütler geliştirilmelidir.
2. Birinci maddede verilen öneri kapsamında müzik eğitimi anabilim dallarının müzik eğitimi bölümlerine dönüştürülmesi,
3. Söz konusu müzik eğitimi bölümlerinin ya Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi ya da Müzik Eğitimi Yüksek Okulu adı altında örgütlenerek müzik sanatı, bilimi ve eğitiminin bütüncül biçimde yürütüldüğü bir kurumsal yapının oluşturulması gerekir.

KAYNAKÇA

Altunya, Niyazi; *"Müzik Bölümü*", Gazi Eğitim Enstitüsü Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü (1926-1980), Gazi Üniversitesi Yayını, No:3, Hasan Ali Yücel Uygulama ve Araştırma Yayın Dizisi:1, Ankara 2006.

Arıkan, Rauf; "*Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma",* Gazi Kitabevi, Ankara 2000.

Arseven, Ali; "*Alan Araştırma Yöntemi İlkeler ve Teknikler"*, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara 2001.

Balcı, Ali; "*Sosyal Bilimlerde Araştırma",* Pegem Yayıncılık, Ankara, 2005.

Cebeci, Suat; "*Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri",* Alfa Basım Yayın Dağıtım, Sakarya 1997.

Çepni, Osman; *"Nicel Araştırma Yöntemleri"*, Karabük Üiversitesi Coğrafya Bölümü, Karabük, 2012.

Demirci, Barış; *"Türkiye'de Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki ve Güzel Sanatlar Liselerindeki Öğretim Elemanlarının ve Öğretmenlerinin Müzik Eğitimcisinin Yetiştirilmesine Dair Görüş ve Düşüncelerinin İncelenmesi",* Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2001.

Ekiz, Doğan;"*Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş",* Anı Yayıncılık, Ankara, 2003.

Eren, Bilgehan; *"Bursa İli Anaokullarındaki 4, 5, 6 Yaş Grubu Çocukların Müzik Eğitimine Yönelik İhtiyaçlarının Tespiti ve Değerlendirilmesi",* Yüksek Lisans Tezi, Bursa, 2006.

Ergün, Mustafa; "*Bilimsel Araştırma Yöntemleri",* AKÜ-Eğitim Fakültesi, Afyon, 2005.

Geray, Haluk; "*Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş"*, *İletişim Alanından Örneklerle,* Siyasal Kitabevi, 2004.

Karasar, Niyazi; "*Bilimsel Araştırma Yöntemleri",* Nobel Yayın, Ankara, 2009.

Kaptan, Saim; *"Sosyal Bilimlerde Araştırma ve İstatistik Teknikleri",* Tekışık web ofset, Ankara 1998.

Kılbaş, Mehmet; *"Türkiye İle Avrupa Birliği Ülkelerinde Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması",* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007.

Küpana, Mürvet Nevra; *"Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano* Pedagojisine *Yönelik Algıladıkları Yeterlilikler",* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2008.

Mumcu, Mine Devrim; *"Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Uygulanan Piyona Eğitiminin Program, Öğretmen, Öğrenci ve Çalışma Ortamı Değişkenlerine Göre Değerlendirilmesi",* Yüksek Lisans Tezi, Bolu, 2002.

Odabaşı, Yavuz; *"Niceliksel araştırmalarda Anket Yöntemi",* Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 2001.

Öztürk, Gökhan; *"İlköğretim Kurumlarında Görev Yapmakta Olan Müzik Öğretmenlerinin Çalgılarını Kullanmadaki Yeterlilik Durumları",* Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2001.

Saraç, Gürsan; *"Türkiye'de Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki ve Güzel Sanatlar Liselerindeki Öğretim Elemanlarının ve Öğretmenlerin Müzik Eğitimcisi Yetiştirilmesine Yönelik Görüş ve Düşüncelerinin İncelenmesi"*, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2001.

Sözbilir, Mustafa; *"Ölçme ve Değerlendirmede Temel İstatistiki Hesaplamalar,* Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2010.

Töreyin, Ayşe, Meral; *"Türkiye Türkçesi Dilbilgisi Yapısının Şan Eğitimi Amaç, İlke, ve Yöntemleri Açısından İncelenmesi",* Yayınlanmamış Doktora Tezi, GÜFBE, Ankara, 1998.

Uçan, Ali; *"Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum",* Evrensel Müzik evi, Genişletilmiş Baskı, İzmir 2005.

Uluç, Çiğdem; *"Güzel Sanatlar Liselerinde Keman Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri",* Yüksek Lisans Tezi, Edirne, 2006.

Uzunoğlu, Akın; *"Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki (AGSL) Türk Müziği Çalgıları Dersinde Öğretmen ve Öğrencilerin Karşılaştıkları Problemler ve Çözüm Önerileri",* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2008.

Yazıcıoğlu, Erdoğan; "*SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri",* Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2011.

Yener, Sabri; "*Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması ve Müzik Öğretmenliği Eğitimi",* 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden

Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi SDÜ, 7-10 Nisan Isparta, 2004.

Elektronik Kaynaklar;

www.meb.gov.tr;http:/mebbelgeler/mevzuatbilgileri/arşivbelgeler/ *AGSL Yönetmeliği,* 21613 Sayılı Resmi Gazete.

Anket, Ödev, Tez Analizi www.surveyanaliz.com NND (NE, NE DEMEKTİR?)

SÖZLÜK

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.51222f9a724dd8.64854236 (18.02.2013, 15.26)

http://www.meb.gov.tr/baglantilar/okullar/index.asp

http://mevzuat.meb.gov.tr/html/MEBTAŞTEŞYÖN/mebtastesyön.html

Krejcie, Robert V. Ve Morgan Daryle W. "*Determınıng Sample Sıze For Research Actıvıtıes*", Educatıonal And Psychologıcal Measurement, 30, 607-610, 1970.http://home.kku.ac.th/sompong/guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf

EKLER

EK-1: Müzik Öğretmenlerinin Çalıştığı İl Ve Çalıştığı Kuruma Göre -*Kişisel Bilgiler*- Çapraz Çizelgeleri Sayısal ve Yüzdelik Dağılımı

EK-2: Müzik Öğretmenlerinin Çalıştığı İl Ve Çalıştığı Kuruma Göre -*Kişisel Görüşler*- Çapraz Çizelgeleri Sayısal ve Yüzdelik Dağılımı